

Programa de actividades educativas

2017-2018

> Índice

Sistema de Bibliotecas Municipais	4
Servizo de Normalización Lingüística	78
Servizo Municipal de Cultura	93
Servizo Municipal de Ensino e Xuventude	99
Servizo Municipal de Deportes	141

> Carta do Alcalde

Estimados/as amigos e amigas:

Un ano máis, como non podía ser doutra forma, o Concello de Oleiros elaborou a programación dirixida aos centros educativos e ás familias para o curso 2017-2018, grazas a boa coordinación dos departamentos municipais de Cultura, Bibliotecas, Normalización Lingüística, Ensino, Xuventude e Deportes.

No noso Concello trabállase continuamente para mellorar as condicións de vida dos veciños e veciñas empezando desde os máis pequenos ata os máis maiores. Sendo esta a nosa premisa intentamos crear espazos, servizos e programacións que axuden a acadar este obxectivo, e é por iso que desde o goberno municipal continúaase traballando e loitando por unha educación pública, digna, igualitaria e de calidade construíndo así un Oleiros diferente que crece e mellora cada día.

Este libro crease con estes principios, polo que nas seguintes páxinas poderedes consultar todas as actividades que intentan reforzar e dinamizar a ensinanza dos máis pequenos e pequenas, colaborando cos centros educativos e coas familias no establecemento de valores como a sensibilidade, a lectura, a lingua, o respecto, a convivencia, a cultura, a educación, o amor á natureza, a solidariedade, a igualdade, os hábitos de vida saudable, o deporte... e tantos outros valores que lles axudaran a crecer como persoas e a crear un mundo mellor para todos e todas.

Agradecendo toda a vosa colaboración e disposición,

Ángel García Seoane,
Alcalde de Oleiros

> Programación de actividades de fomento da lectura

Bibliotecas Públicas Municipais

Mª Luz Corral Uzal

Bibliotecaria municipal

m.corral@oleiros.org

Biblioteca Central Rialeda

Avda. Rosalía de Castro, 227 A

15172 Perillo - Oleiros

Tel.: 981 639 511

biblioteca.rialeda@oleiros.org

Esther Garrido Pan

Concelleira de Cultura e

Normalización Lingüística

> Programación de actividades de fomento da lectura

Bibliotecas Públicas Municipais

► SISTEMA DE BIBLIOTECAS PÚBLICAS MUNICIPAIS

- Presentación das bibliotecas. Catálogo dos fondos bibliográficos, páxina web e blog

► ACTIVIDADES DE PROMOCIÓN DA LECTURA

- XXVII Campaña de promoción da lectura.
- Bechos e máis bechos.
- Mans.
- Oxalá estiveses aquí.
- Peque-Niños.
- Menú de contos.
- Zoo.
- Continentes.
- Espectáculo de contos maravillosos.
- Amizades secretas.
- Saúde afectiva: o rato Fuco aprende a querer.
- Non, aí non.
- Cando petan na porta pola noite.
- Contos de medo que deixan durmir.
- Obradoiros de ilustración.
- BD instantánea (Microhistorieta).
- Sensacións debuxadas: debuxando cos cinco sentidos.
- Groarr! Animalario fantástico.
- Talleres de banda deseñada.
- Viaxe en viñetas
- Cantando con Rosalía.
- Encontros con escritores/as.
- Espectáculo poético visual con Yolanda Castaño.
- De lería con Castelao.
- Fogóns poéticos: taller de poesía.
- A través do microscopio: laboratorio poético.
- O corazón delator e outros contos de Edgar Allan Poe.
- O bo, si breve... Achegamento á microficción.
- Contos de candil que ninguén cre: contacontos a partir da adaptación de obras de Ánxel Fole.
- Pártome e móndome: os textos humorísticos.
- De Fole a Miranda.
- Campos de Castilla de Antonio Machado.
- Contos escollidos de Emilia Pardo Bazán.
- *La voz a ti debida*: recital de diferentes poesías desta obra de Pedro Salinas.
- Cen anos de maxia. Espectáculo baseado na obra Merlín e familia de Álvaro Cunqueiro.
- Do fantástico ao neofantástico: Julio Cortazar.
- Poesía e teatro de Federico García Lorca.
- Enxeñería teatral. Taller de escritura.
- Miguel Hernández. Poesía.
- Visitas guiadas á Biblioteca Central Rialeda.

> Programación de actividades de fomento da lectura

Bibliotecas Públicas Municipais

- A favor da igualdade: Contos contados con todas e todos.
- Día Internacional do Libro Infantil e Xuvenil: Contiarío.
- Poemas de *La Oca Loca* e máis versos de Gloria Fuertes.
- Voar sen medo.
- Día do Libro.
- *Las Ingeniosas del hidalgo: El Quijote en voces de mujeres.*
- Cervantes Vs Shakespeare.
- Día das Letras Galegas. Escritora homenaxeada: María Victoria Moreno.
- Conferencia divulgativa sobre a vida e a obra de María Victoria Moreno.
- Anagnórise.
- Unha viaxe mar adiante por Caxoto.
- Unha viaxe mar adiante por Soledad Felloza.
- Xa non teño medo!
- Normas!!!
- Eu conto, ti cantas...
- A festa no faiado.
- O carteiro en bicicleta.
- Guías de lectura e recomendacións bibliográficas.
- Roteiro cultural e literario.

> Programación de actividades de fomento da lectura

Sistema de Bibliotecas Públicas Municipais

► PRESENTACIÓN

O Sistema de Bibliotecas Públicas Municipais do Concello de Oleiros está formado por unha biblioteca central, situada en Perillo e seis bibliotecas auxiliares localizadas en Santa Cruz, onde está instalado o Centro de Documentación da Muller Rosalía de Castro, Oleiros, Mera, Dorneda, Nós e Lorbé.

Posúen, en total, 436 postos de lectura en sala, un fondo bibliográfico duns 151.584 libros, 9.973 DVD (películas e documentais), 3.839 CD, 1.144 documentos electrónicos e 2.797 doutros materiais especiais, 268 títulos de publicacións periódicas abertas, 36 ordenadores para consulta pública e gratuíta con acceso a Internet, Microsoft Office, lector de CD-ROM, CD, DVD e 10 impresoras para a utilización das persoas usuarias, para servir a unha poboación de 35.220 habitantes.

Todas as bibliotecas teñen WI-FI para conectarse a Internet de forma gratuíta e o seu acceso é libre.

Nas salas de lectura todos os fondos están en acceso directo, polo que calquera persoa pode coller o libro que desexe para consultalo ou lelo dentro da biblioteca. Para levalo en préstamo deberá ser socio/a dalgunha das sete bibliotecas municipais, para isto só necesita cubrir un impreso e xa se lle realiza a tarxeta de lector/a. Desta forma pode levar prestados para a casa un máximo de 10 fondos bibliográficos que poden ser entre: 5 libros + 2 DVD

+ 2 CD + 1 documento electrónico (CD-Rom...) + 2 revistas + 2 E-Reader.

O catálogo dos fondos bibliográficos pode consultarse a través do catálogo da Rede de Bibliotecas de Galicia

<http://catalogo-rbgalicia.xunta.gal/>

A páxina Web é

<http://www.oleiros.org/web/concello-oleiros/bibliotecas>.

Tamén poden visitar o noso blog:

<http://bibliotecasoleiros.blogspot.com>

ou seguirmos en Twitter [twitter@bibloleiros](https://twitter.com/bibloleiros)

Se comparamos o número de habitantes do municipio co total de libros, comprobamos que os 151.584 volumes equivalen a 4,26 libros por habitante, o que nos sitúa por riba da media de Galicia.

> Programación de actividades de fomento da lectura

Actividades de promoción da lectura

► XXVII CAMPAÑA DE PROMOCIÓN DA LECTURA NAS BIBLIOTECAS PÚBLICAS MUNICIPAIS

DESCRICIÓN:

O gusto e o amor pola lectura non é innato, aínda que nesta se atopen condicións e medios de desenvolverse a persoa. A aprendizaxe do/a neno/a que non se sente inclinado a ela, esixe ás veces un verdadeiro esforzo, polo que os distintos entes educativos e culturais, como son

neste caso as bibliotecas, debemos promover o gusto pola lectura, xa que se trata dun medio indispensable para adquirir cultura. Debemos traballar por despertar unha sensibilidade que faga descubrir o pracer que pode proporcionar a lectura dun bo libro, que os/as nenos/as e mozos/as vexan que tamén se poden divertir lendo, mostrar a diversidade que existe nos libros, onde se pode encontrar todo tipo de información, segundo os intereses e afeccións de cada individuo.

Por este motivo emprendemos este curso unha nova campaña de promoción da lectura co fin de que o alum-

> Programación de actividades de fomento da lectura

nado dos centros de ensino público deste concello adquiren gusto pola lectura e amor polos libros, así como que coñezan algunhas das bibliotecas municipais para que as visiten e utilicen no horario en que non permanecen nos respectivos centros de ensino.

OBXECTIVOS:

- Coñecer algunhas das bibliotecas do Concello de Oleiros.
- Potenciar a asistencia ás bibliotecas municipais, non só como lugar de estudo e consulta, senón tamén como centros de lectura lúdica.
- Espertar o gusto pola lectura, de forma que vexan os libros como algo ameno, cos que poden pasar bos momentos ao mesmo tempo que se instrúen e amplían os seus coñecementos.
- Achegarnos pola vía da animación aos sectores menos dados á lectura, a aqueles nenos/as, adolescentes e mozos/as que non senten ningún interese por esta.
- Favorecer procesos de creación e expresión oral e escrita.
- Fomentar unha lectura lúdica, crítica e reflexiva que os faga pensar e reflexionar como cidadáns/as máis libres e solidarios.
- Vivir o libro en colectividade, enriquecéndose cunha lectura activa e participativa.

- Promover a reflexión nos diferentes axentes educativos sobre a importancia da lectura como un enriquecemento individual e colectivo.
- Incidir na importancia dos libros de contos, narracións e historietas no desenvolvemento da imaxinación e a creatividade dos nenos/as, adolescentes e mozos/as.

DATAS:

De febreiro a xuño.

> Programación de actividades de fomento da lectura

LUGARES DE REALIZACIÓN:

- Biblioteca Central Rialeda en Perillo.
- Biblioteca P. Municipal e Centro de Documentación da Muller Rosalía de Castro de Santa Cruz.
- Biblioteca P. Municipal Manuel María, en Oleiros.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixida ao alumnado dos centros de ensino público que o soliciten.

MONITORADO:

Contratarase monitorado específico para cada actividade.

ACTIVIDADES:

En función das necesidades e da programación de cada centro realizaranse actividades específicas para os distintos cursos que o soliciten:

- Presentación da biblioteca e explicación do seu funcionamento.
- Contacontos.
- Narración ou dramatización de contos, a través dun enfoque lúdico e dunha vivencia activa cos libros.

► **Contacontos de:** Pablísimo, Chus Álvarez, Ramiro Neira, Soledad Felloza, Caxoto, Charo Pita, Paula Carballeira, Elefante Elegante e a Compañía Trinke –Trinke.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► BECHOS E MÁIS BECHOS

A cargo da actriz e contadora de contos Charo Pita

DESCRICIÓN:

Centos de animais poboan as historias, as adiviñas e as cancións desta sesión de contos. Poderá construír un rato un palacio? Quen, de entre todos os habitantes da selva, nos agasallou co tambor? Seremos capaces de contar todos os animais que viven no mar? Animais, feras, bestas, bechocos e demais bechos de todas as partes do mundo, grandes e pequenos, perigosos ou inofensivos, astutos ou inxenuos, serán os protagonistas desta sesión. Contos de tradición oral do mundo todo e historias de Charo Pita que nos axudan a coñecer lugares onde habitan animais do máis estraño.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Animar á escoita de historias.

- Favorecer o coñecemento de diversas tradicións orais.
- Fomentar o valor de coñecerse a si mesmo.
- Estimular a imaxinación e a visión lúdica e lírica do mundo.
- Coñecer culturas afastadas da nosa.
- Incitar á narración de historias.
- Educar en valores.
- Estimular a curiosidade cara o mundo animal e os seus costumes.

DURACIÓN:

50 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a nenas e nenos de 3, 4 e 5 anos dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Contacontos.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► MANS

A cargo do actor e contador de contos Pablísimo

DESCRICIÓN:

Unha orixinal actividade onde as mans non pararán de falar.

MANS é un espectáculo de teatro e narración oral onde as historias se contan con palabras e as personaxes aparecen nas mans.

Contos populares, contos de creación propia, fábulas e xogos coas mans... son dramatizados con sombras chinesas, monicreques, luvas... e moita imaxinación!

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Fomentar a imaxinación.

DESCRICIÓN:

40 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

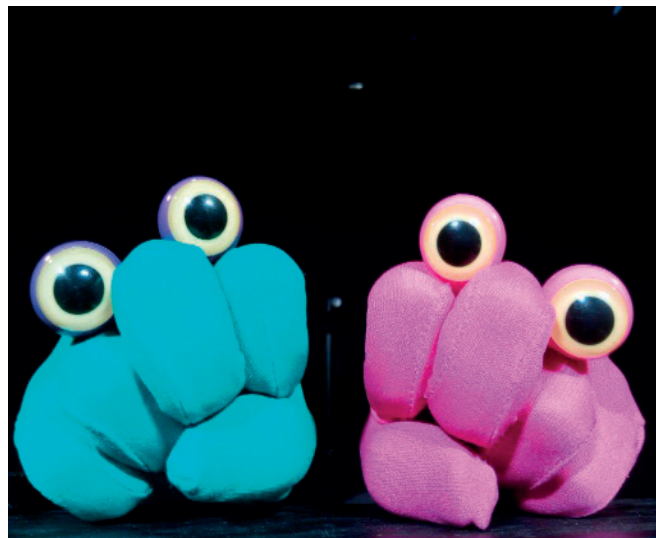
DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a nenas e a nenos desde 3 a 9 anos dos centros de ensino público que o soliciten. Ten diferentes formatos

para cada idade.

ACTIVIDADES:

Contacontos.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► OXALÁ ESTIVESES AQUÍ

A cargo da actriz e contadora de contos Charo Pita

DESCRICIÓN:

Lebre vive na Pradaría xunto aos seus amigos Abella, Lagarta, Cangrexo e Vento Norberto. Un día, Lebre recibe por casualidade unha mensaxe que transformará a súa vida e grazas a ela comezará unha longa viaxe durante a cal coñecerá a curiosos personaxes e vivirá grandes aventuras... E de regreso levaralles aos seus amigos da Pradaría un agasallo que non poderán esquecer.

Espectáculo de contos baseado no libro de Charo Pita *Oxalá estiveses aquí* publicado pola editorial Galaxia.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Impulsar o traballo en equipo.
- Activar o valor de coñecerse a si mesmo.
- Alentar a sacar adiante as iniciativas persoais.
- Traballar os medos.

- Estimular a imaxinación e a visión lúdica e lírica do mundo.
- Coñecer culturas afastadas da nosa.
- Incitar á narración de historias.
- Educar en valores.

DURACIÓN:

50 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

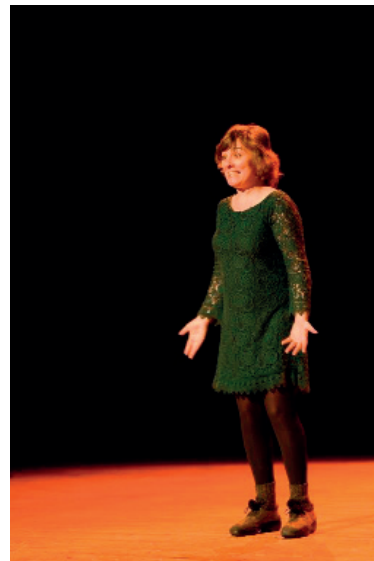
De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a alumnado de 1º e 2º curso de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Contacontos.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ PEQUE-NIÑOS

A cargo da actriz e mestra de teatro Chus Álvarez

DESCRICIÓN:

Sete contos (e cantos) narrados dun modo interactivo.

Moreas de niños que, en vez de ovos, teñen contos que me contou un paxariño.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Estimular a curiosidade cara ao mundo animal e os seus costumes.

DURACIÓN:

30 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a nenas e a nenos de 3, 4 e 5 anos dos centros

de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Contacontos.

Niños que, en vez de ovos, teñen contos
que me contou un paxariño.

Chus Álvarez

> Programación de actividades de fomento da lectura

► MENÚ DE CONTOS

A cargo da actriz e contadora de contos Charo Pita

DESCRICIÓN:

Existen *encontados* de moitísimos tipos: princesas, sapos, bruxos, bonecos, trens, fabas, reis, lúas, papóns, dragóns, camelas... todas e todos *encontados* en palabras. Como os tomates en conserva ou os mexillóns en escabeche. E a lata vaise abrindo aos poucos, frase a frase, cun dicir *parrochento*, cos labios relaxados e as orellas frescas. É importante sentir nos oídos o gusto peculiar de cada historia. Iso alimenta. Como o leite condensado ou os melocotóns doces. Hai historias salgadas ao xeito das patacas fritidas sempre alegres e riseiras. Outras son misteriosas como os paquetes de gotogrós que xa non se venden nas tendas. Hai historias tristes como os botes de espárragos e mesmo tenras como os filetes de pescada. Depende do menú do día. De como veña a *encontadora*. De como sexa a fame dos que escoitan. Pero todas dun xeito ou outro axudan a medrar porque teñen vitamina I de *Imaxinativas*.

Contos de Charo Pita, cheos de aventura, medo e sorpresa ante o que en aparencia parece pequeno e cotiá, combinados con cancións e algunha historia de tradición oral.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Favorecer o coñecemento de diferentes tradicións orais.
- Promover a imaxinación e a visión lúdica e lírica do mundo.
- Coñecer culturas afastadas da nosa.
- Fomentar a narración de historias.

DURACIÓN:

55 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a alumnado de 3º e 4º curso de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Contacontos.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► ZOO

A cargo da actriz e mestra de teatro Chus Álvarez

DESCRICIÓN:

Os animais son os fíos condutores da historia. A palabra da maga dá vida as súas aventuras. Crocodilos, leóns, gatos e osos conviven nesta contada especial que fala do reino animal.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Estimular a curiosidade cara o mundo animal e os seus costumes.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

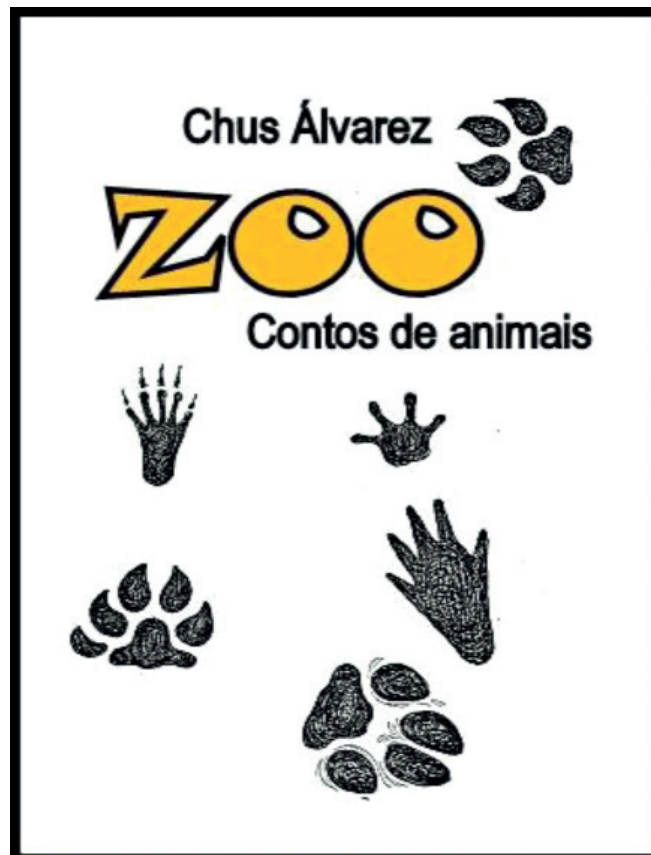
De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a nenas e a nenos de 4, 5, 6 e 7 anos dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Contacontos.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► CONTINENTES

A cargo da actriz e mestra de teatro Chus Álvarez
Contos do mundo en pequenas maletas.
Un mundo de contos para nenos e nenas.

CONTINENTES

Sinopse: Contos do mundo. Viaxes que lembran historias e xente. Recordos, palabras, e un conto por cada continente.

DESCRICIÓN:

Os animais son os fíos condutores da historia. A palabra da maga dá vida as súas aventuras. Crocodilos, leóns, gatos e osos conviven nesta contada especial que fala do reino animal.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Estimular a curiosidade cara o mundo animal e os seus costumes.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a alumnado de 1º, 2º e 3º curso de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Contacontos.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ ESPECTÁCULO DE CONTOS MARABILLOSOS

A cargo da actriz e contadora de contos Charo Pita

DESCRICIÓN:

Espectáculo de contos maravillosos procedentes de todas as partes do mundo, contos onde os personaxes viven aventuras en lugares inauditos, e dos que o humor, a tenrura, o medo, a alegría e a aprendizaxe forman parte importante.

Baseado nos libros de Tim Bowley *O Rei oso branco e outros contos maravillosos* e *Non hai escapatoria*, publicados pola editorial Kalandraka e *Seeds on the Wind*, publicado pola Editorial Raíces.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Favorecer o coñecemento de diferentes tradicións orais.
- Promover a imaxinación e a visión lúdica e lírica do mundo.
- Coñecer culturas afastadas da nosa.
- Fomentar a narración de historias.
- Educar en valores.

DURACIÓN:

60 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a alumnado de 5º e 6º curso de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ AMIZADES SECRETAS

DE AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ

A cargo da actriz e mestra de teatro Chus Álvarez

DESCRICIÓN:

Actividade a partir do conto, do mesmo título, de Agustín Fernández Paz.

Un paseo pola amizade, derrubando medos, da man de Agustín Fernández Paz.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Dar a coñecer libros do excelente autor Agustín Fernández Paz e fomentar a súa lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Estimular a curiosidade cara o mundo animal e os seus costumes.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a alumnado de 1º, 2º e 3º

curso de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten. Só pode participar 1 clase por sesión.

ACTIVIDADES:

1) Contacontos

A través do conto *Amizades secretas* descubriremos o valor da amizade e derrubaremos medos.

2) Obradoiro de teatro

A partir da escoita do conto faremos uns xogos teatrais, con exercicios de equipo e de confianza para perder medos, e unha pequena dramatización da historia narrada, onde cambiaremos roles e porémonos uns no lugar dos outros.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ TRINKETRINKE TEATRO

Presenta

Contacontos teatrais de educación afectivo-sexual

1.- Saúde afectiva e prevención de abusos sexuais

Actividades preparadas por esta compañía baixo a supervisión de Chus Díaz Anca, psicóloga do Centro de Orientación familiar de Orillamar (A Coruña).

▶ SAÚDE AFECTIVA: *O RATO FUCO APRENDE A QUERER*

A cargo da Compañía Trinketrinke

XUSTIFICACIÓN DA ACTIVIDADE

O abuso sexual contra a infancia é unha realidade oculta, tanto polo seu carácter delituoso (o agresor intentará en todo momento que os seus actos non se revelen) como polo silencio ao que as vítimas se ven condenadas. Este silencio débese dunha banda ás estratexias de manipulación exercidas polo abusador, e doutra á situación de

indefensión na que as nenas e os nenos vítimas se atopan por motivos evolutivos e as limitacións propias da súa idade.

O abuso sexual infantil non acontece só en poboacións marxinais senón que abrangue todas as culturas e todas as clases sociais. Na actualidade hai constancia dun maior número de casos debido a que as persoas involucradas estanse atrevendo a denuncialo.

A diagnose non é nada doada, e como adoita pasar desapercibido durante moito tempo deixa marcas emocionais, que canto máis antigas, máis difíciles son de tratar. O ámbito máis frecuente onde se produce o abuso é o ámbito familiar, o que fai a súa abordaxe máis problemática. As consecuencias psicolóxicas que se relacionan coa experiencia do abuso sexual infantil poden perdurar ao longo do ciclo evolutivo e configurar os chamados “efectos a longo prazo do abuso sexual” (aqueles que teñen lugar a partir dos dous anos seguintes á experiencia de abuso, presentándose nun 20% das vítimas). Tamén é posible que a vítima non desenvolva problemas aparentes durante a infancia e que estes aparezan como problemas novos na vida adulta.

Esta actividade pretende proporcionar aos nenos e ás nenas, ás súas familias e aos cuidadores/as coñecementos e ferramentas para previr a violencia sexual contra a infancia e crear conciencia sobre todo o que constitúe a violencia sexual contra a infancia. Farase a

> Programación de actividades de fomento da lectura

través do formato dun contacontos teatral. Os contos, ademais de iniciar ás nenas e aos nenos no pracer da lectura, teñen unha importante función educativa: dar modelos de conducta e mostrar unha serie de valores que poderán incorporar de forma natural á súa vida cotiá.

Trinketrinke aborda o tema a través de dous contacontos teatrais: **A saúde afectiva: o rato Fuco aprende a querer e Non, aí non** (Contos para protexer a infancia dos abusos sexuais).

No primeiro séntanse as bases para o segundo. En **A saúde afectiva...**, os/as nenos/as aprenden a distinguir as relacións afectivas das insás (falsos afectos que propician relacións de dominio, apego, dependencia ou abuso). Tamén aprenden que non debemos gardar todos os segredos. Hai segredos malos que deben contar a algún adulto ou adulta da súa confianza.

No segundo (**Non, aí non...**) dun xeito sinxelo e delicado, dámoslles ferramentas para identificaren e se protexeren de calquera situación de abuso.

► **AVISO:** Non se pode participar no segundo contacontos **Non, aí non (Contos para protexer a infancia dos abusos sexuais)** sen ter asistido ao primeiro **A saúde afectiva: o rato Fuco aprende a querer.**

► 1ª PARTE: A SAÚDE AFECTIVA: O RATO FUCO APRENDE A QUERER

A cargo da Compañía Trinketrinke

DESCRICIÓN:

Unha boa saúde afectiva é básica para o benestar e o desenvolvemento da persoa. Tamén é importante para prever comportamentos violentos e para saber detectar relacións insás. Isto sábeo ben o rato Fuco, que ten cousas moi interesantes para contarnos hoxe.

Nesta sesión trabállase sobre as seguintes ideas fundamentais:

- A autoestima, base da saúde afectiva: todos somos únicos e importantes.
- Identificación dos afectos sans e insáns a través da dramatización de distintas escenas nas que se evidencian condutas positivas e negativas, e a súa posterior análise e valoración por parte dos nenos e das nenas.
- Querer ben e querer mal.

> Programación de actividades de fomento da lectura

- Quen nos quere pode facernos dano, e nós podemos facerlle dano a quen nos quere. Isto non debe suceder.

ARGUMENTO:

O rato Fuco visita hoxe a biblioteca para falarnos do agarimo, de quererse, de quererse BEN.

Sabe que, primeiramente, temos que querernos ben a nós mesmos, porque todos e todas somos únicos e importantes. Isto chámase autoestima. O conto de “Yo” é un bonito eloxio desta cualidade.

Utilizando unha bonita lámina Fuco preséntanos aos seres queridos e coméntanos que ás veces, quen nos quere pode facernos dano e nós podemos facerlle dano a quen nos quere.

Coa axuda das/os profesoras/es ou pais e nais presentes, Fuco vai dramatizar varias escenas da vida cotiá de Lonxedetodo para que os nenos e as nenas do público valoren e digan, se os ratos ou ratiñas que interveñen na escena se están querendo BEN ou MAL.

Como despedida, Fuco narra, apoiado en imaxes, unha pequena historia de amor baseada no libro *Mi vecina está enamorada*.

LIBROS UTILIZADOS:

WAECHTER, Philip. Yo. Lóquez.

LEJONC, Régis. *Mi vecina está enamorada*. Kókinos.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Estimular a autoestima, base dunha boa saúde afectiva.
- Identificar e distinguir relacións afectivas sas e insás.
- Aprender que as persoas que nos queren de verdade son aquelas que nos coidan e respectan.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

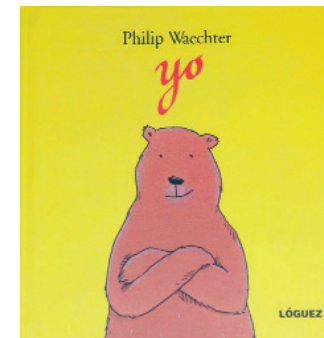
De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 4, 5, 6 e 7 anos dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► 2ª PARTE: NON, AÍ NON

(CONTOS PARA PROTEXER A INFANCIA
DOS ABUSOS SEXUAIS)

A cargo da Compañía Trinketrinke

DESCRICIÓN:

A contadora guiará a sesión utilizando tres libros: *Kiko y la mano*, *Estela grita muy fuerte* y *Super Niño*.

O tema central é o abuso sexual na infancia e para introduci-lo e desenvolverlo trataranse os seguintes temas de interese:

- O coñecemento das partes do noso corpo a través dun boneco-esqueleto, co conto de *Super Niño* e a canción *O baile do esqueleto*.
- “Os segredos bos / os segredos malos” e “como pedir axuda”.
- As nenas e os nenos non deben permitir que outros nenos ou nenas e adultos ou adultas toquen as partes

do seu corpo que soen ir cubertas pola súa roupa interior. Esta idea refórzase coa obra *Kiko y la mano*.

ARGUMENTO:

Lilí Gruyère, ratiña de biblioteca, amante dos contos e artista de sona internacional está preparando o seu vindeiro tema musical: *O baile do esqueleto*.

Hoxe visita a biblioteca para presentarllo ás súas amigas

> Programación de actividades de fomento da lectura

e amigos. Para aprender esta canción e poder bailala precisamos dunhas leccións previas de anatomía.

Nelas farase fincapé no feito de que nos nosos corpos existen unhas partes íntimas, ou privadas: aquelas que se atopan debaixo da nosa roupa interior, chamadas órganos sexuais. Esas partes son nosas, privadas e non as pode tocar calquera persoa, nin nós tocar as das demais. Isto sábeno moi ben os protagonistas dos nosos contos, Kiko e Estela. E tamén saben como hai que facer se alguén nos molesta facendo algo que non nos gusta con estas partes dos nosos corpos e vánllelo contar aos nosos amigos e amigas, xa que esta información é moi importante para eles e elas.

LIBROS UTILIZADOS:

FAPMI. *Kiko y la mano*. Fapmi (Federación de Asociaciones para la Prevención del Maltrato Infantil).

VV.AA. *Estela, grita muy fuerte!*. Fineo.

ESCOFFIER, Michael. *Super Niño*. Kókinos.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Identificar e coñecer o propio corpo e o das demais persoas.
- Coñecer e reflexionar sobre conceptos básicos: as nosas partes “íntimas ou privadas”, o que “nos gusta” e o que “non nos gusta”, os “segredos bos” e “os segredos malos”.
- Proporcionar claves ás nenas e aos nenos para identificar como negativas certas prácticas e no caso de se produciren, fornecelos de ferramentas para defenderse e pedir axuda aos seus maiores de confianza.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 4, 5, 6 e 7 anos dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ CANDO PETAN NA PORTA POLA NOITE de XABIER P. DOCAMPO

A cargo do contador de contos Caxoto

DESCRIPCIÓN:

Xabier P. Docampo demostrou ao longo de toda a súa traxectoria posuír unha especial habilidade para recoller a esencia da oralidade galega e trasladala a súa obra. Neste espectáculo farase un percorrido polas historias contadas nun dos seus libros máis premiados *Cando petan na porta pola noite* (Premio Nacional de Literatura

Infantil e Xuvenil, entre outros galardóns). Nelas exploraremos a Terra Cha natal do autor, as lendas espalladas por toda a súa xeografía, as nosas tradicións...

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Dar a coñecer a obra de Xabier P. Docampo.
- Fomentar a imaxinación.

DURACIÓN:

50 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 5º e 6º curso de ensinanza primaria e de 1º e 2º de ESO dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado o contador ten distintos formatos.

ACTIVIDADES:

Narración oral

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ CONTOS DE MEDO QUE DEIXAN DURMIR

A cargo do contador de contos Caxoto

DESCRICIÓN:

Nesta sesión aborda un tema tan difícil para algúns nenos e nenas como é o medo. A través destas historias as nenas e os nenos aprenderán unha maneira de afrontar o medo, de tirarse del, a sacarlle proveito e a convertelo nunha porta cara un mundo cheo de aventuras e fantasía.

Servirase da música, a imaxe e a maxia nunha sesión onde o público será unha parte máis do espectáculo.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Dar a coñecer a obra de Xabier P. Docampo.
- Fomentar a imaxinación.

DURACIÓN:

50 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 5º e 6º curso de ensinanza primaria e de 1º e 2º de ESO dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado o contador ten distintos formatos.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► OBRADOIROS DE ILUSTRACIÓN

DESCRICIÓN:

Preténdese dar a coñecer diferentes ilustradoras e ilustradores galegos.

Realizaranse talleres de ilustración a través dos cales as nenas e os nenos poidan analizar distintos tipos de ilustracións.

OBXECTIVOS:

- Aprender diferentes técnicas de ilustración.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.
- Que observen e analicen as diferentes ilustracións que aparecen nos libros.

ILUSTRADORES/AS:

Contrataranse ilustradores/as en función das programa-

cións cos centros de ensino: Marina Seoane, Xosé Tomás, Fran Bueno, Óscar Villán, Marisa Irimia, etc.

DURACIÓN:

Dependendo do/a ilustrador/a pode durar 60, 90 ou 120 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Para o alumnado de 3º, 4º, 5º e 6º curso de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado os ilustradores teñen distintos formatos.

ACTIVIDADES:

Obradoiros de ilustración.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► BD INSTANTÁNEA (MICROHISTORIETA) OBRADOIRO DE INICIACIÓN ÁS MICROHISTORIAS EN BANDA DESEÑADA

A cargo do ilustrador Miguel Cuba

DESCRICIÓN:

O taller comprende o proceso completo da creación dunha microhistoria en viñetas: ideación do relato, planificación da historia nun “storyboard” e a realización final. O taller introduce ao alumnado na realización de microhistorias e no humor gráfico. Empregaranse unhas “plantillas” preestablecidas, de formato cadrado, co obxectivo de que unha vez rematadas estean adaptadas para a publicación directa do traballo, tanto en Instagram e outras redes sociais como nun fanzine autoeditado.

OBXECTIVOS:

- Aprender diferentes técnicas de ilustración.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.
- Obter uns sinxelos coñecementos para a creación de microhistorietas.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Para o alumnado de 6º curso de ensinanza primaria e de 1º e 2º de ESO dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Obradoiro de microhistorias en banda deseñada.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► SENSACIÓNS DEBUXADAS: DEBUXANDO COS CINCO SENTIDOS

A cargo do ilustrador Manel Cráneo

DESCRIPCIÓN:

O debuxo é a linguaxe universal. A esencia dos alfabetos está no propio debuxo e con calquera elemento debuxado podemos transmitir unha mensaxe en calquera parte do mundo. O debuxo está na arquitectura, no deseño, na sinalética, nos libros, nas artes escénicas e audiovisuais, nos envoltorios de produtos de todo tipo, nos estudos arqueolóxicos e nun infinito número de lugares que nos rodean cada día.

Laboratorio de debuxo creativo no que, a través dos cinco sentidos, se experimenten sensacións que logo se deben traducir á linguaxe do debuxo.

Cunhas breves nocións e trucos básicos para aprender a debuxar e partindo de formas xeométricas moi sinxelas. A intención é ensinar que o debuxo, igual que a escritura, é unha ferramenta ao alcance de todos/as para comunicarse e resolver problemas e ademais pode converterse nunha saída profesional.

A través de diferentes experimentos de debuxo, traballados a partir do oído, o gusto, o tacto, a vista e o olfacto, os rapaces aprenden a expresarse mediante o debuxo cos cinco sentidos.

OBXECTIVOS:

- Aprender nocións básicas de debuxo.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.
- Observar e analizar diferentes debuxos que aparecen nos libros.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Para o alumnado de 3º, 4º, 5º e 6º curso de ensinanza primaria e de ESO dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado hai diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Obradoiro de ilustración.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ GROARRR! ANIMALARIO IMAXINARIO TALLER DE INICIACIÓN ÁS TÉCNICAS DE ESTAMPACIÓN

A cargo do ilustrador Miguel Cuba

DESCRICIÓN:

Este taller de iniciación ás técnicas de estampación busca tirar o maior rendemento e expresividade a dous procesos tan directos e agradecidos como a monotipia e o collage. Empregando os recursos adquiridos, cada alumno/a creará o seu monstro ou animal imaxinario propio. Ao rematar o taller, realizarase un animalario colectivo cos diferentes traballos do alumnado.

OBXECTIVOS:

- Aprender diferentes técnicas de ilustración.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.
- Obter uns sinxelos coñecementos dalgunha técnica de estampación.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Para o alumnado de 6º curso de ensinanza primaria e 1º e 2º de ESO dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Taller de estampación.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► TALLERES DE BANDA DISEÑADA

DESCRCIÓN:

Levaranse a cabo talleres de banda deseñada para que aprendan os aspectos básicos do cómic. Para o alumnado que o curso anterior realizase a sesión de iniciación poderase programar para este unha de perfeccionamento.

OBXECTIVOS:

- Aprender diferentes técnicas para a realización dun cómic.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.
- Promover a lectura de obras de banda deseñada.

ILUSTRADORES/AS:

Contrataranse ilustradores/as en función das programacións cos centros de ensino: Xosé Tomás, Fran Bueno, Manel Cráneo etc.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Para o alumnado de 5º e 6º curso de ensinanza primaria e de ESO dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado o ilustrador ten distintos formatos.

ACTIVIDADES:

Talleres de banda deseñada.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ VIAXE EN VIÑETAS A BANDA DESEÑADA COMO CADERNO DE VIAXE

A cargo do ilustrador Miguel Cuba

DESCRICIÓN:

Nesta actividade que busca a participación activa do alumnado, presentaranse os distintos métodos de narración da viaxe e o percorrido, prestando especial atención á tradición do caderno de viaxe. Ademais, amosarase o importante papel que o cómic está a xogar actualmente nas novas narrativas da viaxe e analizaranse as similitudes e diferencias entre esta linguaxe e a do tradicional caderno.

OBXECTIVOS:

- Aprender diferentes técnicas de ilustración.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.
- Coñecer distintos métodos de narración dunha viaxe a través de viñetas.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Para o alumnado de 4º de ESO e de bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Obradoiro de banda deseñada.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► CANTANDO CON ROSALÍA ACTIVIDADE CREATIVA POÉTICO- MUSICAL

A cargo de Carmela Sánchez de Etnoga

DESCRIPCIÓN:

Obradoiro homenaxe a Rosalía de Castro e á poesía. Trátase dunha actividade creativa poético-musical para

poñer en valor a súa obra poética xunto coa música. As persoas participantes gozarán cun xogo a modo de concurso televisivo musicando poemas, cantando cancións populares, facendo coreografías e bailando.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de poesía e principalmente das obras da ilustre poeta Rosalía de Castro.
- Fomentar a creatividade do alumnado, para por en valor a súa obra poética xunto coa música.
- Recoñecer o valor da poesía da poeta Rosalía de Castro.

DURACIÓN:

90 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 5º e 6º curso de ensinanza primaria e 1º e 2º curso de ESO dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Xogo a modo de concurso televisivo musicando poemas, cantando cancións populares, facendo coreografías e bailando.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► ENCONTROS CON ESCRITORES/AS

DESCRIPCIÓN:

Encontros literarios con escritores e escritoras, para dar a coñecer e promover os nosos autores e autoras e as súas obras.

OBXECTIVOS:

- Poñer en contacto o lectorado co autor ou autora dun xeito ameno e creativo.
- Descubrir a forma de escribir dos distintos profesionais.
- Presentar e dar a coñecer distintas obras e autores/as.
- Animar á lectura das súas obras.

DURACIÓN:

1 hora.

ESCRITORES/AS:

Realizarase a actividade en función das programacións e do/a autor/a que solicite cada centro de ensino. É imprescindible que o alumnado lea algunha obra do/a autor/a seleccionado/a.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Para alumnado de ensinanza primaria (a partir de 3º curso), ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Encontros literarios.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► ESPECTÁCULO POÉTICO VISUAL

A cargo da poeta Yolanda Castaño

DESCRICIÓN:

Un dos rostros máis coñecidos da poesía galega nun novo e atractivo xeito de comunicar os seus versos relacionándoos coa linguaxe visual e as novas tecnoloxías. Unha moderna posta en escena, capaz de conectar mesmo con públicos pouco versados no xénero poético.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de poesía.
- Dar a coñecer a obra poética de Yolanda Castaño e fomentar a súa lectura.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

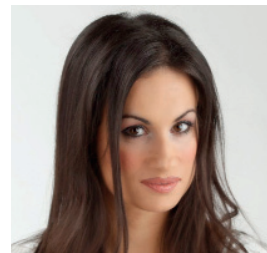
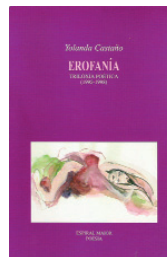
De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Espectáculo poético visual.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► DE LERIA CON CASTELAO

A cargo da Compañía Galeatro

DESCRICIÓN:

E se puidésemos pasar un bo rato de leria con Castelao mentres está a escribir unhas supostas memorias da súa vida? Que nos contaría?

Nesta viaxe da man do célebre autor descubriremos a súa obra dentro da súa vida: do Castelao neno na Pampa arxentina, ao mozo que se achegaba ao teatro e á caricatura na universidade, do abandono da medicina ás inxenuidades que lle producía o estado no que se atopaba a Galiza na que viviu, reflectida na súa obra gráfica e literaria, do desterro a Badaxoz primeiro e á Arxentina despois ata o último Castelao autor de teatro con *Os vellos non deben de namorarse*.

Unha viaxe na que Castelao conta a súa vida a través dos seus textos, cadros e debuxos; alternando o relato con fragmentos destacados da súa obra. Desde o Castelao político, que defende a loita polo Estatuto de Autonomía ata o Castelao máis sentimental que retrata a crúa realidade na que se atopa Galiza; desde o famoso discurso

nas Cortes da II República ata o autor teatral, pasando por toda a súa obra: *Nós, Retrincos, Os dous de sempre, Sempre en Galiza ...*

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura de obras destacadas da literatura galega.
- Dar a coñecer a insigne figura de Castelao e promover a lectura das súas obras.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixida ao alumnado de ESO dos centros de ensino público que a soliciten.

ACTIVIDADES:

Actividade teatral de interacción co público, na cal o alumnado terá a oportunidade de falar co autor sobre a súa vida, desde a infancia ata a época adulta.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► FOGÓNS POÉTICOS TALLER DE POESÍA

A cargo da poeta e licenciada en filoloxía hispánica
María Isabel Andrés Llamero

DESCRICIÓN:

Para poder moverse con soltura por unha cociña e elaborar deliciosas e persoais receitas, será preciso coñecer primeiro os ingredientes, descubrir as súas características e aprender as súas posibles combinacións. Así, o que se pretende neste taller é iniciar ao alumnado no guiso da poesía. A través de exemplos prácticos e modelos, lecturas de poemas e algunhas directrices, os alumnos e as alumnas intentarán descubrir as súas propias vías de expresión para a elaboración de poemas.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de poesía.
- Estimular a creación poética.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.

DURACIÓN

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

De febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 4º de ESO e de bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Taller de poesía.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ A TRAVÉS DO MICROSCOPIO LABORATORIO POÉTICO

A cargo da poeta e licenciada en filoloxía hispánica
María Isabel Andrés Llamero

DESCRICIÓN:

Neste especial laboratorio sen científicos invítase aos estudantes a desmiudar versos para analizar e comprender as súas partículas máis elementais, os seus “entresijos” e o mecanismo que os mantén unidos. A través dunha selección de propostas de lectura, invítase ao alumnado a tomar o escalpelo para diseccionar estrofas, familiarizarse coa comprensión da poesía e enfrontarse a ela sen temor.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de poesía.

- Estimular a creación poética.
- Adquirir algúns coñecemento útiles para a creación poética.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 3º e 4º de ESO e de bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Taller de poesía.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► O CORAZÓN DELATOR E OUTROS CONTOS de EDGAR ALLAN POE

A cargo da actriz Soledad Felloza

DESCRINCIÓN:

Historias de Edgar Allan Poe, cun breve percorrido polos contos máis representativos do autor que revolucionou a literatura gótica, cos seus relatos de medo e terror psicolóxico.

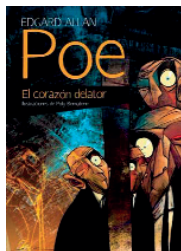
Historias de persoas aparentemente normais, sinxelas, de vidas case grises, que se ven envoltas en acontecementos fantásticos, sobrenaturais ou fatídicos, que os levan a situacións límites.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Dar a coñecer a obra do famoso escritor Edgar Allan Poe e promover a súa lectura.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado a contadora narra diferentes textos.

ACTIVIDADES:

Segundo as idades do público, nállanse diferentes textos:

- El cuervo
- El barril de amontillado
- El corazón delator
- El engaño del globo
- El entierro prematuro
- El gato negro
- El poder de las palabras
- El pozo y el péndulo
- El retrato oval
- La caída de la Casa Usher
- La carta robada
- La cita
- La máscara de la muerte roja
- La verdad sobre el caso del señor Valdemar
- Los crímenes de la calle Morgue
- Manuscrito hallado en una botella
- Un cuento de las Montañas Escabrosas

> Programación de actividades de fomento da lectura

► O BO, SI BREVE... ACHEGAMENTO Á MICROFICCIÓN

A cargo da poeta e licenciada en filoloxía hispánica
María Isabel Andrés Llamero

DESCRICIÓN:

A partir da lectura dunha significativa selección de textos, exploraranse de modo colectivo, a definición do xénero, os seus antecedentes, a súa tradición, as súas características ou a súa actual difusión grazas ás novas tecnoloxías, en espazos como Twitter. O alumnado descubrirá como se fai literatura desde a brevidade e a condensación, con poucas palabras.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Favorecer procesos de creación e expresión escrita.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 3º e 4º de ESO e de bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Taller de escritura.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► CONTOS DE CANDIL QUE NINGUÉN CRE

A cargo de Artestudio Teatro

DESCRICIÓN:

Contacontos baseado nas obras *Á lus do candil*, *Contos da néboa* e *Historias que ninguén cre* de Ánxel Fole

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura de obras famosas da literatura galega.
- Dar a coñecer a obra do famoso escritor galego Ánxel Fole e promover a lectura das súas obras.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 5º e 6º de ensinanza primaria e ESO dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado o

contador ten diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Contacontos realizado a partir da mestura das súas obras *Á lus do candil*, *Contos da néboa* e *Historias que ninguén cre*.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ PÁRTOME E MÓNDOME... OS TEXTOS HUMORÍSTICOS

A cargo da poeta e licenciada en filoloxía hispánica
María Isabel Andrés Llamero

DESCRICIÓN:

Esta actividade pretende suscitar unha reflexión en torno ao humor, cales son os elementos que nos moven á gargallada e ao modo en que iso se expresa coa linguaxe. Os estudantes terán ocasión de descubrir os diferentes tipos de textos humorísticos, reflexionar sobre os elementos que os conforman e recoñecer algunhas desas estratexias en obras literarias.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Favorecer procesos de creación e expresión escrita.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Taller de escritura.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► DE FOLE A MIRANDA

A cargo da actriz Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

Os dous autores comparten territorios. Imaxinarios e físicos. Os lobos, os seres máxicos, a paisaxe...

Ambos os dous, descubren o mundo oculto a través da literatura e abren a porta aos soños, aos pesadelos, ás ilusións e ás fantasías do ser humano.

Actividade baseada en textos de Xosé Miranda e Ánxel Fole:

Historia dun paraugas azul

Pel de lobo

Contos Marabillosos

Historias que ninguén cre

Contos da néboa

Á lus do candil

Escolleranse en cada función contos axeitados á idade do alumnado.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Dar a coñecer as obras dos escritores galegos Ánxel Fole e Xosé Miranda.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

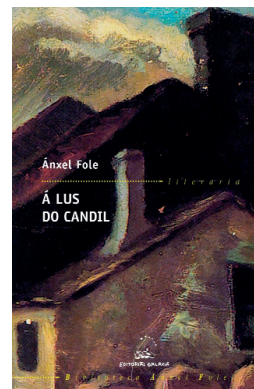
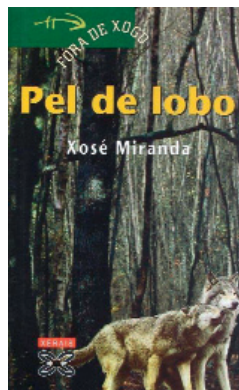
Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado a contadora ten diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Contacontos baseado en textos de Ánxel Fole e Xosé Miranda.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► CAMPOS DE CASTILLA de ANTONIO MACHADO

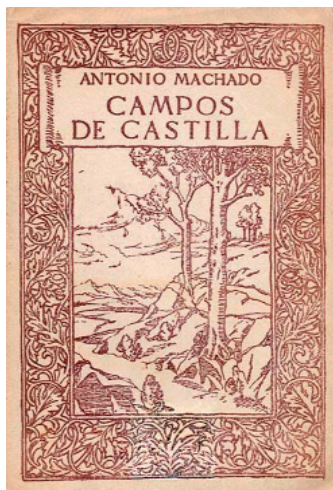
A cargo da actriz Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

Antonio Machado publica, por primeira vez, esta obra en 1912, pouco antes da morte da súa muller, Leonor Izquierdo. Despois seguiu escribindo poemas que foi incorporando en sucesivas edicións. Pon o acento nas paisaxes de Castela, na súa xente..., pero estas descrições inclúen sempre, de forma máis ou menos explícita, pensamento e emoción. Hai unha busca da esencia, da sinxeleza e da naturalidade.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura de obras de poesía.
- Dar a coñecer a vida do excelente escritor Antonio Machado e promover a lectura das súas obras, principalmente de *Campos de Castilla*.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Recital de diferentes poesías desta famosa obra.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► CONTOS ESCOLLIDOS de EMILIA PARDO BAZÁN

A cargo da actriz
Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

Cuentos escogidos é unha das obras de Emilia Pardo Bazán, pero este título vai permitir agregar outros contos doutros libros, ou incluso partes de *Los pazos de Ulloa* ou de *La última fada*.

OBXECTIVOS:

- Promocionar a lectura de obras clásicas da literatura española.
- Dar a coñecer algunha produción literaria de Emilia Pardo Bazán e fomentar a lectura das súas obras.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Narración de contos seleccionados ou partes de obras.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ LA VOZ A TI DEBIDA de PEDRO SALINAS

A cargo da actriz Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

A autenticidade, a beleza e o enxeño, os tres alicerces da poesía en que cría don Pedro Salinas, fanse verso e voz neste libro.

La voz a ti debida (1933) é o primeiro libro da triloxía de temática amorosa formada por esta mesma obra, *Razón de amor* (1936) e *Largo lamento* (1938).

A orixe de *La voz a ti debida*, e da triloxía no seu conxunto, está na historia de amor vivida polo poeta coa profesora norteamericana Katherine R. Whitmore a quen coñeceu en Santander nun curso de verán da Universidade.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura de obras de poesía.
- Dar a coñecer a creación poética de Pedro Salinas e promocionar a lectura das súas obras.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Recital de diferentes poesías desta célebre obra de Pedro Salinas.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► CEN ANOS DE MAXIA MERLÍN E FAMILIA de ÁLVARO CUNQUEIRO

A cargo da actriz Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

Narración de historias seleccionadas da obra de Álvaro Cunqueiro *Merlín e familia*.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura de obras da literatura galega.
- Dar a coñecer ao magnífico escritor Álvaro Cunqueiro e promover a lectura dos seus libros.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

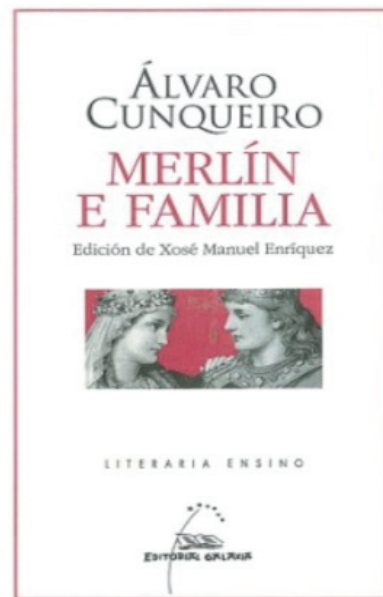
Dirixida ao alumnado de ESO e bacharelato dos centros de

ensino público que a soliciten.

ACTIVIDADES:

Breve biografía.

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► DO FANTÁSTICO AO NEOFANTÁSTICO: JULIO CORTÁZAR

A cargo da poeta e licenciada en filoloxía hispánica
María Isabel Andrés Llamero

DESCRICIÓN:

A partir da lectura dunha selección de textos de Julio Cortázar, levarase ao alumnado a transitar pola historia literaria para comprender o paso da literatura fantástica e de terror -século XIX-, á neo-fantástica, -século XX- que busca abrir novas realidades e borrar as fronteiras entre a orde racional e irracional. Neste camiño desvelarase todo aquilo que une e separa a ambas correntes, para familiarizarse con elas e poder recoñecelas.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Dar a coñecer ao excelente escritor Julio Cortázar e promover a lectura das súas obras.
- Favorecer procesos de creación e expresión escrita.
- Incentivar a creatividade e a imaxinación.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

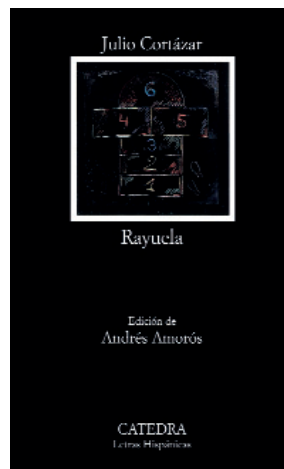
Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Taller literario.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► POESÍA E TEATRO de FEDERICO GARCÍA LORCA

A cargo da actriz Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

Poesía:

A poética deste autor andaluz abarca múltiples escenarios, unha senda apracible que pasea ao redor dun xardín, sementado con flores, rosas, azares, xasmíns, fontes, bosques encantados, onde a explicación puramente racional abebera os seus límites e a súa propia sospeita doutro viero menos coñecido.

Bolboretas, lúas, cores que pintan os versos.

A súa poética vai da man da vella tradición popular e da infancia xogadora da innovación moderna.

Do amor profundo pola contorna á sorpresa polo novo mundo.

Amor, dor, alegría, compromiso.

Selección de poemas das seguintes obras:

Poema del cante jondo

Primeras canciones

Canciones

Romancero gitano

Poeta en Nueva York

Llanto por Ignacio Sánchez Mejías

Seis poemas gallegos

Diván del Tamarit

Sonetos del amor oscuro

Cantares Populares

Teatro (lectura dramatizada):

O teatro de Lorca é, co de Valle-Inclán, o de maior importancia escrito en castelán no século XX. É un teatro poético, no sentido de virar en torno a símbolos centrais -o sangue, o coitelo ou a rosa-, desenvolverse en espazos míticos ou dun realismo transcendido, e encarar problemas substanciais do existir. A linguaxe, aprendida en Valle-Inclán, é tamén poética. Sobre Lorca inflúen tamén o drama modernista (de aquí deriva o uso do verso), o teatro lopesco (evidente, por exemplo, no emprego organizado da canción popular), o calderoniano (desmesura trágica, sentido da alegoría) e a tradición dos monicreques.

Selección de escenas das seguintes obras:

- *Mariana Pineda*
- *La Zapatera prodigiosa*
- *Bodas de sangre*
- *Yerma*
- *Doña Rosita la soltera, o el lenguaje de las flores*
- *La casa de Bernarda Alba*

> Programación de actividades de fomento da lectura

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura de obras de poesía e de teatro.
- Dar a coñecer a poesía e o teatro de Federico García Lorca e promover a lectura das súas obras.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

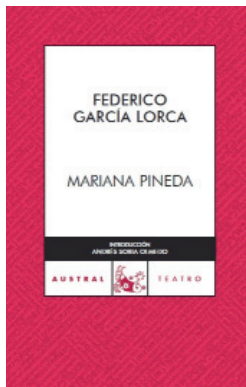
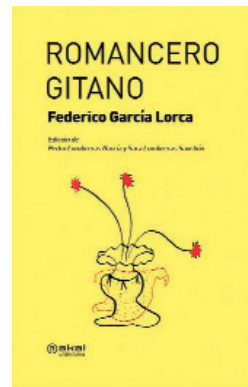
Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Recital de poesía e lectura dramatizada de partes das principais obras teatrais de Federico García Lorca.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ ENXEÑERÍA TEATRAL TALLER DE ESCRITURA

A cargo da poeta e licenciada en filoloxía hispánica
María Isabel Andrés Llamero

DESCRICIÓN:

Neste taller poñerase ao alumnado a traballar tras as bambolinas para que sexan capaces de construír coas súas propias palabras, a modo de *ladrillos*, imaxes da vida. A través de certas técnicas, pautas e regras achegárase aos estudantes á práctica da escritura de escenas teatrais, que desembocará na posta en común dos textos e nun traballo conxunto sobre a linguaxe escénica e as súas posibilidades.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de teatro.
- Adquirir algúns coñecementos para a escritura de escenas teatrais.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

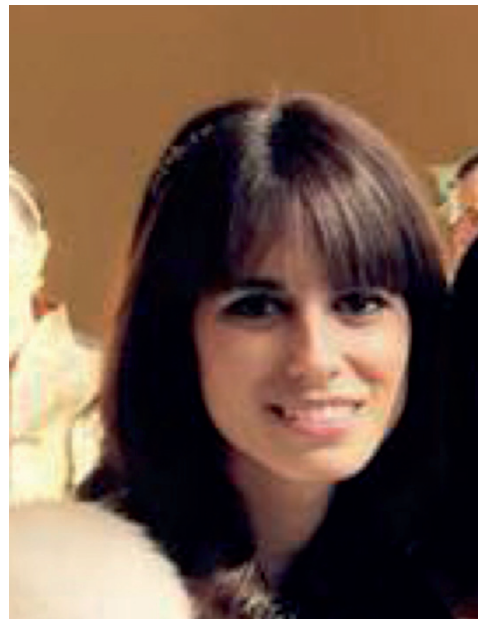
Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Taller de escritura de escenas teatrais.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► MIGUEL HERNÁNDEZ - POESÍA

A cargo da actriz Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

Pasaron 75 anos da morte de Miguel Hernández e os seus versos seguen sendo necesarios e actuais.

Tristes guerras

Tristes guerras

si no es amor la empresa.

Tristes, tristes.

Tristes armas,

si no son las palabras.

Tristes, tristes.

Tristes hombres,

si no mueren de amores.

Tristes, tristes.

Quen o coñeceu destacaba a súa xentileza e o seu arte

innato para expresar o máximo coas mínimas palabras. Miguel Hernández, un dos poetas e dramaturgos de maior relevancia que terá a cultura española. Aínda que tradicionalmente foi encadrado na xeración do 36, o poeta mantivo unha maior proximidade coa xeración anterior ata o punto de ser considerado por Dámaso Alonso como “xenial epígono” da xeración do 27.

Hernández intentou abandonar o país tras tomar parte activa na Guerra Civil. Por desgraza foi descuberto na fronteira con Portugal, onde foi detido e sentenciado a morte. A súa condena foi conmutada por unha pena de 30 anos de prisión, pero xamais chegou a cumprila xa que a tuberculose acabou co artista o 28 de marzo de 1942.

Todo está lleno de ti

... Por las calles voy dejando

algo que voy recogiendo:

pedazos de vida mía

venidos desde muy lejos.

Voy alado a la agonía

arrastrándome me veo

en el umbral, en el fondo

latente del nacimiento...

> Programación de actividades de fomento da lectura

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura de obras de poesía.
- Dar a coñecer a vida e a creación poética de Miguel Hernández.

DURACIÓN:

50 minutos

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Breve biografía.

Recital dunha selección de poemas.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► VISITAS GUIADAS Á BIBLIOTECA CENTRAL RIALEDA

DESCRICIÓN:

Con esta actividade preténdese ensinar e explicar o funcionamento da Biblioteca Central Rialeda, para que o alumnado a utilice fóra do seu horario escolar.

OBXECTIVOS:

- Coñecer a Biblioteca Central Rialeda.
- Presentar a páxina web municipal e o blog das bibliotecas.
- Aprender a realizar buscas no catálogo.
- Fomentar o uso do libro e a lectura.

DURACIÓN:

2 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de outubro a decembro e de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Realizaranse visitas para todo o alumnado que o soliciten dos diversos centros, pero recoméndanse preferentemente para os de 5º e 6º curso de ensinanza primaria e ESO.

ACTIVIDADES:

- Presentación.
- Explicación do funcionamento da biblioteca.
- Páxina web e blog.
- Como buscar libros a través do catálogo?
- Contacontos *Feirantes* a cargo do actor e contador de contos Ramiro Neira. Realizado a partir da adaptación dun relato da obra *Os outros feirantes* de Álvaro Cunqueiro.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ A FAVOR DA IGUALDADE CONMEMORACIÓN DO DÍA INTERNACIONAL DA MULLER

Realización de exposicións bibliográficas na Biblioteca Central Rialeda e na Biblioteca Pública Municipal e Centro de Documentación da Muller Rosalía de Castro de Santa Cruz.

CONTOS CONTADOS CON TODAS E TODOS

A cargo do contador de contos Caxoto

DESCRICIÓN:

Contacontos no que se tratan os relatos desde un punto

de vista non sexista, desmontando moitos mitos adquiridos e facendo reflexionar a todas as nenas e nenos.

As personaxes comprenden a importancia da igualdade de xénero, desempeñan roles non moi usuais..., ensinan que todas e todos debemos ter as mesmas oportunidades.

OBXECTIVOS:

- Dar a coñecer o Día Internacional da Muller e a súa importancia.
- Reflexionar sobre temas e libros relacionados coa muller.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Mes de marzo.

DESTINATARIAS/OS:

Alumnado de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten. O contador ten diversos formatos para as distintas idades.

ACTIVIDADES:

Contacontos no que se tratan os relatos desde un punto de vista non sexista, desmontando moitos mitos adquiridos e facendo reflexionar a todas as nenas e nenos.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ DÍA INTERNACIONAL DO LIBRO INFANTIL E XUVENIL

DESCRICIÓN:

Conmemoración do Día Internacional do Libro Infantil e Xuvenil.

OBXECTIVOS:

- Dar a coñecer autores/as e obras infantís e xuvenís.
- Promover a lectura entre os nenos e as nenas.
- Difundir libros infantís e xuvenís que hai nas bibliotecas.

TEMPORALIZACIÓN:

Semanas anteriores e posteriores ao 2 de abril.

DESTINATARIAS/OS:

Alumnado de educación infantil e ensinanza primaria.

ACTIVIDADES:

- Exposición de obras de literatura infantil e xuvenil.
- Narración oral

▶ CONTIARIO

A cargo do actor e contador de contos Pablísimo

DESCRICIÓN:

Pasen e vexan! Pasen e escoiten!... Achéguese aos contos máis raros, interesantes e exóticos do mundo! No *Contiario* collen todo tipo de contos: contos que empezan ao revés, contos con moitos finais, contos de nunca rematar, fábulas, cantares de cego, contos minúsculos, adiñas, contos-canción...!

> Programación de actividades de fomento da lectura

Como se dun Bestiario se tratara, esta sesión de contacontos é unha colección de relatos que amosan a grande variedade, orixinalidade e riqueza da literatura infantil e da tradición oral.

O obxectivo é espertar a curiosidade polos libros, por “mergullarse” nas estanterías da biblioteca e dar a coñecer os contos tradicionais e os contemporáneos.

Apoiando a narración empregamos os seguintes recursos: franelógrafos, bonecos e monicreques, historias de cordel e monovocalismos.

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Espertar a curiosidade polos libros.
- Coñecer contos tradicionais e contos contemporáneos.

DURACIÓN:

40 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

Semanas anteriores e posteriores ao 2 de abril.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a nenas e a nenos de 3 a 9 anos dos

centros de ensino público que o soliciten. Ten diferentes formatos para cada idade.

ACTIVIDADES:

Contacontos.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► POEMAS DE LA OCA LOCA E MÁIS VERSOS DE GLORIA FUERTES

A cargo da actriz e contadora de contos Soledad Felloza

*Doña Oca toca la ocarina,
y prefiere el lago a la piscina.*

*Este es su marido el Oco
que no está cuerdo tampoco.*

*Doña Oca Plumapoca,
en el hueco de una roca,
la ocarina toca y toca.*

da poesía, co lapis máxico da imaxinación, guiados por esta autora.

DESCRICIÓN:

Coincidindo co aniversario de Gloria Fuertes, hai unha serie de edicións e reedicións de toda a súa obra poética.

Que mellor que entrar no mundo

OBXECTIVOS:

- Fomentar a lectura de libros de poesía.
- Promover a lectura de obras de Gloria Fuertes.
- Incentivar a imaxinación.
- Espertar o interese pola poesía das nenas e os nenos máis pequenos.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

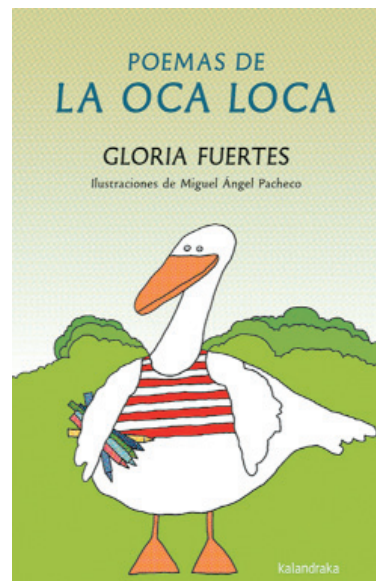
Semanas anteriores e posteriores ao 2 de abril.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido a alumnado de educación infantil dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Contacontos e recitado de poesías.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ VOAR SEN MEDO de AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ

A cargo da actriz e mestra de teatro Chus Álvarez

DESCRICIÓN:

Actividade a partir do conto *Valados* de Agustín Fernández Paz.

Un paseo pola amizade, atravesando muros, da man de Agustín Fernández Paz.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Dar a coñecer libros do excelente autor Agustín Fernández Paz e fomentar a súa lectura.
- Animar á escoita de historias.
- Descubrir o valor da amizade.
- Traballar o respecto pola diferenza entre as persoas.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

Semanas anteriores e posteriores ao 2 de abril.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixida a alumnado de 4º, 5º e 6º curso de ensinanza primaria dos centros de ensino público que a soliciten. Só pode participar 1 clase por sesión. Ten distintos formatos para cada idade.

ACTIVIDADES:

▶ Contacontos

A través do conto *Valados* descubriremos o valor da amizade por riba da diferenza e derrubaremos medos e muros.

▶ Obradoiro de origami

Realización de avións e papaventos de papel simbolizando medos que marchan e desexos que voan para ser cumpridos. Cada quen fará e escribirá na súa pequena obra de arte de papel e despois, xuntas/os, falaremos da situación do mundo con respecto ás barreiras, visibles e invisibles, e lanzaremos os nosos desexos de amor e amizade ao mundo.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► DÍA DO LIBRO

DESCRIPCIÓN:

Conmemoración do Día do Libro.

OBXECTIVOS:

- Presentar obras de Cervantes.
- Dar a coñecer obras e escritores/as que recibiron o Premio Cervantes.
- Promover a lectura entre os/as adolescentes, mozos/as e adultos/as.
- Difundir obras de creación literaria que hai nas bibliotecas.
- Aumentar o coñecemento sobre diversos escritores/as.

TEMPORALIZACIÓN:

Mes de abril.

DESTINATARIAS/OS:

Adolescentes, mozos/as e adultos/as.

ACTIVIDADES:

- Mostra de diversas edicións da obra de *El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha*.
- Exposición de obras de Cervantes.

- Exposición de obras de autores/as que recibiran o Premio Cervantes.
- Realización de diversas actividades de promoción da lectura.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ LAS INGENIOSAS DEL HIDALGO: EL QUIJOTE EN VOCES DE MUJERES

A cargo de Soledad Felloza

DESCRIPCIÓN:

A actriz Soledad Felloza relata neste espectáculo varios monólogos curtos nos que se dramatizan diferentes personaxes femininos da obra de Cervantes. Narra diversos capítulos de “El Quijote” nos que as mulleres teñen certo protagonismo:

Quiteria, que en plena voda con Camacho o rico, lembra o seu amor a Basilio, o pobre.

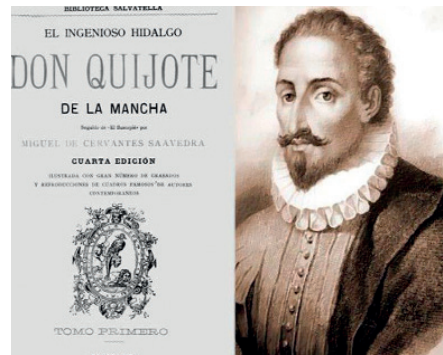
A pastora Marcela, na que destaca o seu discurso co que finalizaba as charlas cos seus namorados.

Claudia Jerónima Cervantes, na que está personalizada a liberdade da muller, con límites tan amplos nos que cabe un erro tan grave como a morte.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura do magnífico libro *El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha*.
- Difundir a obra de Miguel de Cervantes Saavedra.
- Achegar a lectura dos clásicos aos mozos e mozas.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Realizaranse actuacións preferentemente no mes de abril.

DESTINATARIAS/OS:

Para o alumnado de 4º de ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► CERVANTES Vs SHAKESPEARE

A cargo do actor e contador de contos Caxoto

DESCRICIÓN:

Estes dous autores foron o reflexo dun período de gran relevancia para a humanidade: o Renacemento.

Unha época onde o ser humano se fai consciente da súa realidade e capacidades. Unha época onde o pensamento e a ciencia asumirán un papel relevante desde o escurantismo da Idade Media e cara ao racionalismo da Ilustración.

Unha achega a esta etapa histórica desde a vida e a obra destes dous personaxes así como de contos e lendas deste tempo.

Escribir un libro é unha tarefa moi complexa. A iso entrégase o noso protagonista tomando como guía e modelo ós dous máis grandes escritores de todos os tempos: Miguel de Cervantes e Willian Shakespeare.

A través dunha viaxe polas súas vidas e obras coñeceremos o tempo que lles tocou vivir, quen foron os seus coetáneos, que incógnitas rodean as súas vidas...

Unha viaxe aos tempos de Alonso Quijano, Romeo e Xulieta, Rinconete e Cortadillo... Unha viaxe ao Século de Ouro.

CARACTERÍSTICAS:

Recréase unha galería dun museo na que veremos os retratos dalgunhas das máis importantes personalidades. Neste contexto atoparemos a un frustrado escritor vestido ao estilo do Século de Ouro que interactúa cos personaxes dos cadros mentres conta quen foron e que fixeron.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura.
- Dar a coñecer as figuras de Cervantes e de Shakespeare.
- Fomentar a imaxinación.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Meses de febreiro a xuño.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixida ao alumnado de ensinanza primaria dos centros de ensino público que a soliciten. En función da idade do alumnado o contador ten diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► DÍA DAS LETRAS GALEGAS ESCRITORA HOMENAXEADA NO ANO 2018: Mª VICTORIA MORENO

“A miña relación con Galicia e a miña opción pola súa lingua é simplemente unha historia de amor».

Mª Victoria Moreno

DESCRIPCIÓN: Conmemoración do Día das Letras Galegas, dedicado no ano 2018 á escritora Mª Victoria Moreno. A cuarta muller (tras Rosalía de Castro, Francisca Herrera Garrido e María Mariño) que leva este recoñecemento na historia da celebración.

OBXECTIVOS:

- Dar a coñecer a biografía e a creación literaria da escritora Mª Victoria Moreno.
- Promover a lectura de obras de Mª Victoria Moreno.
- Difusión das letras e cultura galegas.
- Difundir obras de creación literaria galega que hai nas bibliotecas.

- Aumentar o coñecemento sobre escritoras/es galegas/os.

TEMPORALIZACIÓN:

Preferentemente no mes de maio.

DESTINATARIAS/OS:

Todas as idades.

ACTIVIDADES:

- Programación de actividades e contacontos baseados nas súas obras.
- Exposición de obras de e sobre Mª Victoria Moreno.
- Exposición de obras de escritores/as aos que se lles dedícase o Día das Letras Galegas.
- Mostra bibliográfica de literatura galega.
- Realización de diversas actividades de promoción da lectura en galego: encrucillados, marcapáxinas, etc.

Para conmemorar este día programamos varios actos:

- **CONFERENCIA DIVULGATIVA SOBRE A VIDA E A OBRA DE Mª VICTORIA MORENO.** A data e o/a conferenciante anunciarase nos primeiros meses de 2018.
- **ACTIVIDADES DE NARRACIÓN ORAL E CONTACONTOS.**

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ ANAGNÓRISE A PARTIR DA OBRA DO MESMO TÍTULO DE Mª VICTORIA MORENO

A cargo da actriz e contadora de contos Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

Unha fermosa novela de amor.

A acción desenvólvese a xeito de "road-movie" iniciática, nunha viaxe en coche desde un punto indeterminado da costa galega ata Madrid e combina referencias a espazos reais (Madrid, Benavente...) con outros inventados, aínda que con raíz claramente galega (Vilanova da Abra, Vilalonga, monte Brandariz...

A maior parte da acción desenvólvese nun día de primavera desde ás nove da mañá (hora na que o protagonista comeza a facer autostop), cando o colle a condutora do coche e a caída da noite, cando chegan a Madrid.

Nicolau Arís é un rapaz de 17 anos, confuso e inseguro, que foxe dos seus problemas pensando que en Madrid todo será mellor pero axiña se desengana.

A muller, de quen non coñecemos o nome nin o vínculo

que ten coa vida do protagonista ata o final, é unha persoa adulta cos seus problemas e contradicións, que serve de contrapunto na longa conversa co protagonista.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de Mª Victoria Moreno.
- Dar a coñecer a esta excelente escritora.
- Fomentar a creatividade e a imaxinación.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Preferentemente no mes de maio.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de ESO dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado a contadora ten diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► UNHA VIAXE MAR ADIANTE A PARTIR DA OBRA MAR ADIANTE DE Mª VICTORIA MORENO

A cargo do actor e contador de contos Caxoto

DESCRICIÓN:

Van 55 edicións do Día das Letras Galegas e tan só tres mulleres foron homenaxeadas ata o de agora (Rosalía de Castro, Francisca Herrera Garrido e María Mariño).

Neste vindeiro ano 2018 a celebración é dobre, por un lado pola vida e obra da homenaxeada e por outro por poder reivindicar o papel dunha muller dentro das nosas letras.

Partindo desta sensibilidade, e a prol da igualdade, elaboramos un espectáculo de contos no que recolleamos a traxectoria desta grandísima escritora desde as constantes presentes na súa literatura: O amor polas letras, a devoción pola lingua e a cultura galegas, á reivindicación da literatura infantil e xuvenil, o afán por loitar por un mundo mellor...

Neste espectáculo abordamos todo este mundo interno de Mª Victoria Moreno partindo do punto de vista dun mariñeiro retirado que atopa inspiración no seu primeiro libro en galego *Mar Adiante* para propoñer ao público infantil unha escola flotante na que partir á busca da nosa tradi-

ción, da nosa historia e como non, de grandes aventuras. Unha escola onde as táboas de multiplicar están nas cadernas do barco, onde coñecer as historias que sempre foron a través das estrelas do ceo, onde aprender que para andar un camiño hai que buscar un rumbo e onde descubrir que deixarse ir á deriva cando o mar está calmo tamén é unha boa opción antes de continuar camiño.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de Mª Victoria Moreno.
- Dar a coñecer a esta excelente escritora.

> Programación de actividades de fomento da lectura

- Fomentar a imaxinación.
- Traballar en pro do respecto polas persoas diferentes

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

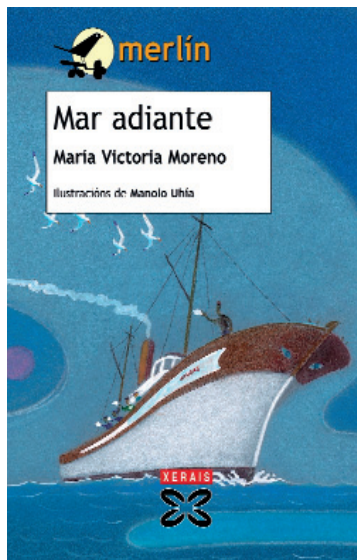
Preferentemente no mes de maio.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado o contador ten diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

► UNHA VIAXE MAR ADIANTE A PARTIR DA OBRA MAR ADIANTE DE Mª VICTORIA MORENO

A cargo da actriz e contadora de contos Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

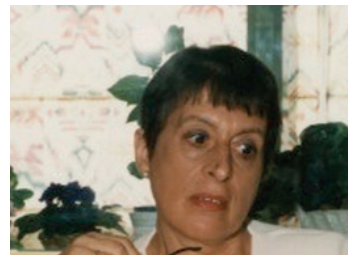
Mar adiante (1973) é a primeira novela en lingua galega de María Victoria Moreno e unha das novelas fundadoras da literatura infantil en galego.

Imaxina que chega a mestra á clase e conta que ven de poñer unha escola nun barco.

Ninguén acredita cousa semellante.

Á mestra non lle queda outra que escribir a historia para que os rapaces e rapazas de toda Galicia coñezan as andainas marabillosas dos personaxes desta escola particular.

Coñecemos entón a Miguel, un vello mariñeiro, que fixo un barco cando soubo que o mestre ameazara aos rapaces con tiralos ao mar cos libros ao pescozo se non

> Programación de actividades de fomento da lectura

sabían a táboa do sete. E púxolle de tripulación: un poeta, un debuxante, un amigo das estrelas e unha cociñeira agarimosa e velliña, Lola.

Non faltaban, claro, o capitán, e mais a mestra. No barco os nenos e as nenas aprenden cousas que non veñen nos libros: a historia dos mozos náufragos aos que o patrón rico non quixo acudirilles; a de Mariquiña, que se fixo amiga dun lobo a quen agora todos os veciños queren e coñecen como Garimoso; a da illa dos paxaros que escaparon da persecución dos homes da aldea, que seica querían protexer as colleitas; a historia de amor imposible entre un vagalume e o Luceiro, que sae antes e marcha despois para que o vexa a súa amada; e mais a de Lola, que lles fixo unha árbore de Nadal con argazos camiñando sobre o mar e logo quedou durmida para sempre. Valores: Reivindicación do imaxinario galego, emocións, empatía, respecto polos diferentes, igualdade.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de Mª Victoria Moreno.
- Dar a coñecer a esta excelente escritora.
- Fomentar o respecto polas persoas diferentes.
- Reivindicar o imaxinario galego.
- Traballar pola igualdade entre todos os seres humanos.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Preferentemente no mes de maio.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 3º a 6º curso de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado a contadora ten diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ XA NON TEÑO MEDO! A PARTIR DA OBRA ¡XA NON TEÑO MEDO! DE Mª VICTORIA MORENO

A cargo do actor e contador de contos Ramiro Neira

DESCRICIÓN:

Sesión de narración oral baseada no libro do mesmo título de Mª Victoria Moreno. Por que polas noites cando nos metemos na cama e apagamos as luces temos tanto medo?

Ao anoitecer pasan cousas maravillosas, so temos que saber desfrutalas.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de Mª Victoria Moreno.
- Dar a coñecer a esta excelente escritora.
- Fomentar a imaxinación.
- Reflexionar sobre os nosos medos.

DURACIÓN:

50 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

Preferentemente no mes de maio.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixida ao alumnado de 1° a 5° de ensinanza primaria dos centros de ensino público que a soliciten. En función da idade do alumnado o contador ten diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► NORMAS!!!

A PARTIR DA OBRA *¿E HABERÁ TIRÓN DE ORELLAS?* DE Mª VICTORIA MORENO

A cargo do actor e contador de contos Ramiro Neira

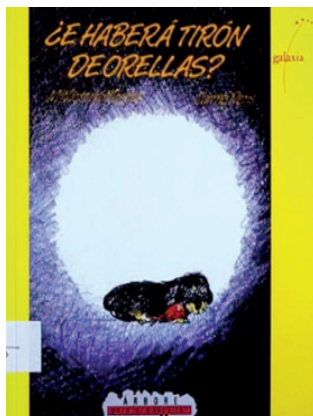
DESCRICIÓN:

Sesión de narración oral baseada na obra de Mª Victoria Moreno titulada *¿E habrá tirón de orellas?*

Por que non podemos facer sempre o que queremos?

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de Mª Victoria Moreno.
- Dar a coñecer a esta excelente escritora.
- Fomentar a imaxinación.
- Reflexionar sobre a necesidade do cumprimento das normas.

DURACIÓN:

50 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

Preferentemente no mes de maio.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixida ao alumnado de 1º a 5º de ensinanza primaria dos centros de ensino público que a soliciten. En función da idade do alumnado o contador ten diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► EU CONTO, TI CANTAS... A PARTIR DA OBRA DO MESMO TÍTULO DE Mª VICTORIA MORENO

A cargo da actriz e contadora de contos Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

Un espectáculo de contos en verso baseado no libro publicado por Galaxia no 2005 que xunta tres obras xa editadas na década dos 90: *¿Un cachiño de bica?*, *¡Xa non teño medo!*, *Can branco, can negro*.

xogo da “poesía é conto” recorda á lírica de transmisión oral, a maneira dos xograres de contar cantando.

O texto e a súa narración, pon en valor os fíos de unión na relación das persoas e dos animais, a defensa e respecto polo medio ambiente e a reivindicación da imaxinación.

*“Atende á Terra
e á vida que palpita
na natureza.”*

Valores: Defensa da Natureza. Ecoloxía. Denuncia do

abandono e maltrato dos animais.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de Mª Victoria Moreno.
- Dar a coñecer a esta excelente escritora.
- Fomentar a imaxinación.
- Defender a natureza e respectar o medio ambiente.
- Denunciar o abandono e o maltrato dos animais.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Preferentemente no mes de maio.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 1º a 3º curso de ensinanza primaria dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado a contadora ten diferentes formatos.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► A FESTA NO FAIADO A PARTIR DA OBRA DO MESMO TÍTULO DE Mª VICTORIA MORENO

A cargo da actriz e contadora de contos Soledad Felloza

DESCRICIÓN:

A festa no faiado é un conto infantil escrito por María Victoria Moreno no que nos conta a historia dunha boneca, Uxía, que foi abandonada no faiado cando a súa dona se fixo maior. En vez de quedar triste sen facer nada, a boneca decide poñerlle solución ao aburrimiento e á tristura e, desde ese momento, fai unhas boas amizades con algúns animais. Entre todos organizarán unhas festas e reunións que lles farán darse conta do importante que é a amizade sen influír o diferentes que sexan. E a Uxía encántalle xogar cos seus novos amigos e todos os domingos facer unha festa no faiado! Ademais axúdalles a entender mellor o mundo e a xuntar esforzos para conseguir os seus obxectivos: os pardais conseguen a froita, Uxía a comida, etc.

Porque sempre podemos facer algo para cambiar as situacións que non nos gustan!

Grazas a Gato, a vida de Uxía é máis divertida. Grazas a Uxía, Gato empeza a entender mellor o mundo.

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de obras de Mª Victoria Moreno.
- Dar a coñecer a esta excelente escritora.
- Fomentar a imaxinación.
- Fomentar o respecto polos diferentes.
- Traballar pola igualdade.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

Preferentemente no mes de maio.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de educación infantil dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

Narración oral.

> Programación de actividades de fomento da lectura

► O CARTEIRO EN BICICLETA

A cargo do actor e contador de contos Caxoto

DESCRICIÓN:

Desexamos levar ao espectador nunha viaxe evocadora á busca das nosas raíces dende a proximidade das emocións, as historias coñecidas, a palabra mil veces escoitada, o verso relembrado. Este espectáculo quere condensar nun suspiro algunhas das esenciais da nosa literatura facendo un percorrido nas dúas rodas polas autoras e autores homenaxeados co Día das Letras Galegas.

Achega a algunhas das personalidades máis importantes e interesantes da literatura galega nunha viaxe a través das persoas homenaxeadas no Día da Letras Galegas. Pasaremos de vagar pola poesía de Rosalía, pola retranca doce e amarga de Castelao, a enxebreza de Celso Emilio Ferreiro, a narrativa de Ánxel Fole, a sensibilidade de Pimentel, a xeografía chairega de Manuel María, a exquisitez de Carlos Casares... ata chegar aos nosos días coa vida e obras da homenaxeada no Día das Letras Galegas do 2018: Mª Victoria Moreno. A través dos seus libros reviviremos algún dos seus relatos infantís e xuvenís máis destacados.

> Programación de actividades de fomento da lectura

OBXECTIVOS:

- Promover a lectura de libros en galego.
- Dar a coñecer autores/as aos que se lles dedicasen o Día das Letras Galegas e as súas obras.
- Fomentar a imaxinación.

DURACIÓN:

1 hora.

TEMPORALIZACIÓN:

Preferentemente no mes de maio.

DESTINATARIAS/OS:

Dirixido ao alumnado de 3º, 4º, 5º e 6º curso de ensinanza primaria e 1º e 2º de ESO dos centros de ensino público que o soliciten. En función da idade do alumnado o contador ten diferentes formatos. É un espectáculo vivo que a partir de fontes literarias tan variadas pode cingirse á idade que máis interese.

ACTIVIDADES:

Nesta proposta recóllese recital, música en directo, teatro, conto fantástico, relato de misterio, poesía... todo tecido co fío da narración oral e da palabra dialogada.

▶ GUÍAS DE LECTURA E RECOMENDACIÓNS BIBLIOGRÁFICAS

DESCRICIÓN:

Recomendacións de obras pola súa calidade literaria, artística ou científica, infantís, xuvenís e de adultos. Relacións de libros, DVD, CD, por idades, temas ou contidos para difundir a súa lectura e tamén para suxerir como un bo agasallo.

OBXECTIVOS:

- Recomendar libros de calidade literaria, artística ou científica para a súa lectura.
- Recordar que un libro tamén é un bo agasallo.
- Dar a coñecer as obras que hai nas bibliotecas municipais sobre un autor, autora ou tema determinado.

DESTINATARIAS/OS:

Todas as idades.

TEMPORALIZACIÓN:

- Mes de decembro: recomendación de libros para ler ou agasallar polo Nadal ou Reis.
- Mes de xuño: recomendación de lecturas para o verán.

> Programación de actividades de fomento da lectura

▶ ROTEIRO CULTURAL E LITERARIO O PINTOR E ESCULTOR JOSÉ MARÍA KAYDEDA, A ESCRITORA ANISIA MIRANDA E O ARQUITECTO E PINTOR ANTONIO TENREIRO

DESCRICIÓN:

Esta actividade organízase entre o Sistema de Bibliotecas Públicas Municipais, o Servizo de Normalización Lingüística, o IES Miraflores e o IES Neira Vilas.

Consistirá no recorrido por distintos lugares do municipio nos que viviron ou visitaron diferentes persoas ilustres, como unha homenaxe a todas elas. Comezaremos nas Torres de San Cruz onde se falará de José María Kaydeda e visitaremos o Museo dos Oleiros; trasladarémolos ao Parque José Martí en Perillo onde se presentará á escritora Anisia Miranda e as súas obras; a continuación marcharemos para Montrove onde se amosará a casa do arquitecto e pintor Antonio Tenreiro e exporase a súa figura e traballos.

OBXECTIVOS:

- Dar a coñecer diferentes persoas ilustres que viviron no Concello de Oleiros.
- Mellorar o coñecemento de patrimonio e espazos do termo municipal de Oleiros.

- Promover a lectura.

DURACIÓN:

Aproximadamente 4 horas.

TEMPORALIZACIÓN:

Durante o curso escolar.

DESTINATARIAS/OS:

O folleto e a presentación destas persoas e lecturas realizarao o alumnado do IES Miraflores e do IES Neira Vilas, dirixido polo seu profesorado.

> Programación de actividades de fomento da lectura

Poderán participar no Roteiro o alumnado de 6º curso de ensinanza primaria, ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.

ACTIVIDADES:

- Realización dun folleto explicativo sobre estes lugares

e personaxes.

- Roteiro cultural e literario polos diferentes lugares mencionados na descrición.

> Programación de actividades de fomento da lectura

ACTIVIDADE	CURSOS OU IDADES
- XVII Campaña de promoción da lectura	Educación infantil e ensinanza primaria
- Bechos e máis bechos	3, 4 e 5 anos
- Mans	De 3 a 9 anos
- Oxalá estiveses aquí	1º e 2º curso de ensinanza primaria
- Peque-Niños	3, 4 e 5 anos
- Menú de contos	3º e 4º curso de ensinanza primaria
- Zoo	4, 5, 6, e 7 anos
- Continentes	1º, 2º e 3º curso de ensinanza primaria
- Espectáculo de contos maravillosos	5º e 6º curso de ensinanza primaria
- Amizades secretas	1º, 2º e 3º curso de ensinanza primaria
- Saúde afectiva: o rato Fuco aprende a querer	4, 5, 6, e 7 anos
- Non, aí non	4, 5, 6, e 7 anos
- Cando petan na porta pola noite de Xabier P. Docampo	5º e 6º curso de ensinanza primaria
- Contos de medo que deixan durmir	5º e 6º curso de ensinanza primaria e 1º e 2º de ESO
- Obradoiros de ilustración	3º, 4º, 5º e 6º curso de ensinanza primaria
- BD instantánea (Microhistorieta)	6º curso de ensinanza primaria e 1º e 2º de ESO
- Sensacións debuxadas: debuxando cos cinco sentidos	3º, 4º, 5º e 6º curso de ensinanza primaria
- Groarrr! Animalario fantástico	6º curso de ensinanza primaria e 1º e 2º de ESO
- Talleres de banda deseñada	5º e 6º curso de ensinanza primaria e ESO
- Viaxe en viñetas	4º de ESO e bacharelato
- Cantando con Rosalía	5º e 6º curso de ensinanza primaria e 1º e 2º de ESO
- Encontros con escritores/as	Ensinanza primaria (a partir de 3º curso), ESO e bacharelato
- Espectáculo poético visual con Yolanda Castaño	ESO e bacharelato
- De leria con Castelao	ESO
- Fogóns poéticos: taller de poesía	4º de ESO e bacharelato
- A través do microscopio: laboratorio poético	3º e 4º de ESO e bacharelato
- O corazón delator e outros contos de Edgar Allan Poe	ESO e bacharelato
- O bo, si breve... Achegamento á microficción	3º e 4º de ESO e bacharelato
- Contos de candil que ninguén cre: contacontos a partir da adaptación de obras de Ánxel Fole	5º e 6º curso de ensinanza primaria e ESO

> Programación de actividades de fomento da lectura

- Pártome e móndome: os textos humorísticos	Bacharelato
- De Fole a Miranda	ESO e bacharelato
- Campos de Castilla de Antonio Machado	Bacharelato
- Contos escollidos de Emilia Pardo Bazán	ESO e bacharelato
- La voz a ti debida: recital de diferentes poesías desta obra de Pedro Salinas	ESO e bacharelato
- Cen anos de maxia. Espectáculo baseado na obra Merlín e familia de Álvaro Cunqueiro	ESO e bacharelato
- Do fantástico ao neofantástico: Julio Cortazar	Bacharelato
- Poesía e teatro de Federico García Lorca	ESO e bacharelato
- Enxeñería teatral. Taller de escritura	Bacharelato
- Miguel Hernández. Poesía	Bacharelato
- Visitas guiadas á Biblioteca Central Rialeda	5º e 6º curso de ensinanza primaria e ESO
- A favor da igualdade: Contos contados con todas e todos	Ensinanza primaria
- Día Internacional do Libro Infantil e Xuvenil: Contiarío	De 3 a 9 anos
- Poemas de La Oca Loca e máis versos de Gloria Fuertes	Educación infantil
- Voar sen medo	4º, 5º e 6º curso de ensinanza primaria
- Día do Libro	Adolescentes, mozos/as e adultos/as
- Las Ingeniosas del hidalgo: El Quijote en voces de mujeres	4º de ESO e bacharelato
- Cervantes Vs Shakespeare	Ensinanza primaria
- Día das Letras Galegas. Escritora homenaxeada: María Victoria Moreno	Todas as idades
- Conferencia divulgativa sobre a vida e a obra de María Victoria Moreno	6º de primaria, ESO e bacharelato
- Anagnórise	ESO
- Unha viaxe mar adiante por Caxoto	Ensinanza primaria
- Unha viaxe mar adiante por Soledad Fellozo	De 3º a 6º curso de ensinanza primaria
- Xa non teño medo!	De 1º a 5º curso de ensinanza primaria
- Normas!!!	De 1º a 5º curso de ensinanza primaria
- Eu conto, ti cantas...	De 1º a 3º curso de ensinanza primaria
- A festa no faiado	Educación infantil
- O carteiro en bicicleta	3º, 4º, 5º e 6º curso de ensinanza primaria e 1º e 2º de ESO
- Guías de lectura e recomendacións bibliográficas	Todas as idades
- Roteiro cultural e literario	6º curso de ensinanza primaria, ESO e bacharelato

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

Servizo de Normalización Lingüística do Concello de Oleiros

Lucía Filloy López

Técnica de Normalización Lingüística

l.filloy@oleiros.org

Concello de Oleiros

Tel.: 981610000 ext. 4905

Esther Garrido Pan

Concelleira de Cultura e Normalización Lingüística

e.garrido@oleiros.org

Concello de Oleiros

Tel.: 981610000 ext. 4912

Concello de Oleiros

Concellería de Cultura e
Normalización Lingüística

▶ 1. A LINGUA , A NOSA CULTURA

- 1.1. Premio literario Descubrindo Oleiros.
- 1.2. Roteiro cultural e literario.
- 1.3. Xoguetoloxía.
- 1.4. Concerto de De Vacas.

▶ 2. O NADAL EN GALEGO

- 2.1. Cartas aos Reis Magos.
- 2.2. O castiñeiro do Apalpador.

▶ 3. A SITUACIÓN DA LINGUA

- 3.1. Club de debate.
- 3.2. Acuario, Teatro Ghazafellos.
- 3.3. Lingua forza 3.
- 3.4. Rosalía na voz da xente.

▶ 4. AS LETRAS GALEGAS

- 4.1. Navegando entre papel e contos mar adiante.
- 4.2. Quen dis que era María Victoria Moreno?

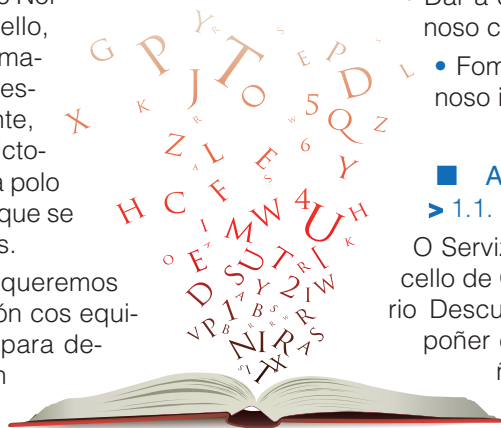
> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

O Servizo de Normalización Lingüística do Concello de Oleiros ten como obxectivos fundamentais fomentar o uso da lingua e promover o galego naqueles ámbitos e sectores onde menos se emprega.

Debido á perda de falantes e á perda de transmisión xeracional, os nenos e nenas son a poboación que menos emprega a lingua. Por iso, desde o Concello de Oleiros, queremos colaborar co centro e presentarvos estas actividades coas que pretendemos complementar o labor do profesorado nesta materia, para poder conseguir entre ambas partes unha mellora desta situación e afastar os prexuízos lingüísticos que o alumnado poida ter desde unha perspectiva lúdica.

Neste curso 2017-2018 o Servizo de Normalización Lingüística do Concello, ademais de centrar a súa programación en fomentar a lingua nalgúns espazos onde non está moi presente, quere lembrar a figura de María Victoria Moreno, a cuarta muller escollida polo pleno da Real Academia Galega á que se lle dedica o Día das Letras Galegas.

Ademais, desde o departamento queremos ofrecer a nosa axuda e colaboración cos equipos de dinamización dos centros para desenvolver actuacións que fomenten o uso da lingua galega.

► 1. A LINGUA, A NOSA CULTURA

A lingua, a nosa cultura é un programa que fai fincapé na historia, na literatura e na cultura galega. Danse a coñecer figuras da nosa literatura, tradicións e lugares da nosa xeografía, e dalgún modo, lévase á reflexión da importancia que ten o uso da lingua para mantela, pois é a base da nosa cultura.

OBXECTIVOS:

- Promover o uso da lingua.
- Dar a coñecer persoas que loitaron pola lingua ou que escribiron ou fixeron a súa actividade en galego.
- Dar a coñecer espazos e veciños e veciñas do noso concello.
- Fomentar que o alumnado escriba e lea no noso idioma.

■ ACTIVIDADES

> 1.1. Premio literario *Descubrinto Oleiros*

O Servizo de Normalización Lingüística do Concello de Oleiros convoca de novo o Premio Literario Descubrinto Oleiros, unha proposta que busca poñer en común promover a lingua e dar a coñecer o municipio. Este concurso abre o prazo no mes de outubro para aqueles

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

rapaces e rapazas estudantes de 3º, 4º, 5º e 6º de primaria e da ESO.

Os relatos estarán ambientados en Oleiros, escritos en lingua galega, serán inéditos, que non fosen premiados en ningún outro concurso e non estean pendentes de fallo noutros premios.

As persoas gañadoras de cada categoría recibirán un regalo tecnolóxico que fomente a lectura e a creatividade.

Esta proposta busca poñer en común dúas cuestións: o interese pola escritura na rapazada e dar a coñecer Oleiros e a súa contorna como un lenzo para obras literarias e feitos históricos ao longo dos anos.

OBXECTIVOS:

- Animar o alumnado a escribir e ler en galego, e fomentar a súa creatividade.
- Implicar o alumnado para que descubra os nosos recantos.
- Descubrir Oleiros como fondo para a literatura e os relatos e outros feitos históricos.
- Darlle protagonismo ao alumnado na súa actividade cotiá nos centros.

DESTINATARIOS/AS:

O alumnado de 3º, 4º, 5º e 6º de primaria e da ESO. Haberá catro categorías, unha por ciclo.

DATA:

O concurso desenvolverase no último trimestre de 2017.

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

> 1.2. Roteiro cultural e literario

Esta actividade organízase entre o Sistema de Bibliotecas Públicas Municipais, o Servizo de Normalización Lingüística e o IES Miraflores. Trátase dun percorrido por distintos lugares do municipio onde residiron diferentes persoas ilustres, como unha homenaxe a todas elas.

Este ano dedicáremoslle o roteiro a Antonio Tenreiro (arquitecto e pintor), Anisia Miranda (escritora) e José María Kaydeda (escultor e pintor, Museo Os Oleiros).

OBXECTIVOS:

- Dar a coñecer diferentes persoas ilustres que viviron no Concello de Oleiros.
- Mellorar o coñecemento do patrimonio e espazos do termo municipal de Oleiros.
- Promover a lectura.
- Fomentar o uso da lingua.

DESTINATARIOS/AS:

- Poderán participar no roteiro o alumnado de 6º curso de ensinanza primaria, ESO e bacharelato dos centros de ensino público que o soliciten.
- O folleto e a presentación destas persoas e lecturas realizarao o alumnado de 1º de bacharelato do IES Miraflores, dirixido polo seu profesorado.

DATA:

Pendente de determinar

> 1.3. Xoguetoloxía

Obradoiro de construción de xogos, xoguetes, enredos e instrumentos sonoros con materiais de refugallo. Existe un amplo repertorio de obradoiros cos que os nenos e nenas gozarán e aprenderán a construír os seus propios enredos e a xogar sen necesidade de grandes gastos e fomentando a creatividade e autonomía. A estrutura de

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

cada sesión é:

1. Presentación e pensamento diverxente: presentación de materiais de refugallo de posible uso e chuvia de ideas sobre o uso alternativo que lles podemos dar.
2. Obradoiro: cada neno/a constrúe o seu enredo para poder levar para a casa (tartaruga de carreiras).
3. Xogamos e experimentamos co enredo.

OBXECTIVOS:

- Fomentar o uso da lingua.
- Coñecer os xogos e xoguetes tradicionais.
- Aprender a facer coas propias mans xogos e enredos
- Utilizar o galego nos xogos.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado de 1º ciclo de educación primaria (1º e 2º de primaria).

DURACIÓN:

60 minutos.

REQUISITOS DE ESPAZO:

- Espazo acolledor con boa acústica e conexión eléctrica.
- Mesas.

OBSERVACIÓNS:

Unha única sesión por día.

DATA:

Pendente de determinar.

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

> 1.4. Concerto de De Vacas

De Vacas é un cuarteto musical formado por unha guitarra e tres voces que fan versións de grandes temas venerados polas masas e maltratados pola historia. Desde as Spice Girls ata o Gagnam Style, pasando por Enrique Iglesias ou Michel Teló nun formato fresco e divertido. Nesta nova xira presentan un novo repertorio e os clásicos de sempre, cunha particular versión do “Despasito” de Luis Fonsi: “Amodiño”.

OBXECTIVOS:

- Promover que a rapazada cante, baile e se divirta en galego.

- Fomentar a transmisión do galego a través da música.
- Achegar a música en galego a xuventude.
- Fomentar a creatividade.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado de secundaria e bacharelato dos institutos públicos (3º e 4º da ESO e 1º e 2º de bacharelato).

DATA:

Mes de febreiro, co gallo do Día da Lingua Materna e da celebración do Día de Rosalía de Castro.

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

► 2. O NADAL EN GALEGO

Nesta época do ano emprégase cada vez menos a lingua galega, por este motivo xa desde hai uns anos proxémonos facer unha actividade na que puidésemos involucrar os máis novos. Os nenos e as nenas dos centros de ensino son os creadores da nosa carta aos Reis Magos.

OBXECTIVOS:

- Promover que os nenos e as nenas lean e escriban en galego.
- Fomentar o uso da lingua na época do Nadal.
- Potenciar a creatividade do alumnado.
- Favorecer a participación dos escolares no proceso de normalización.

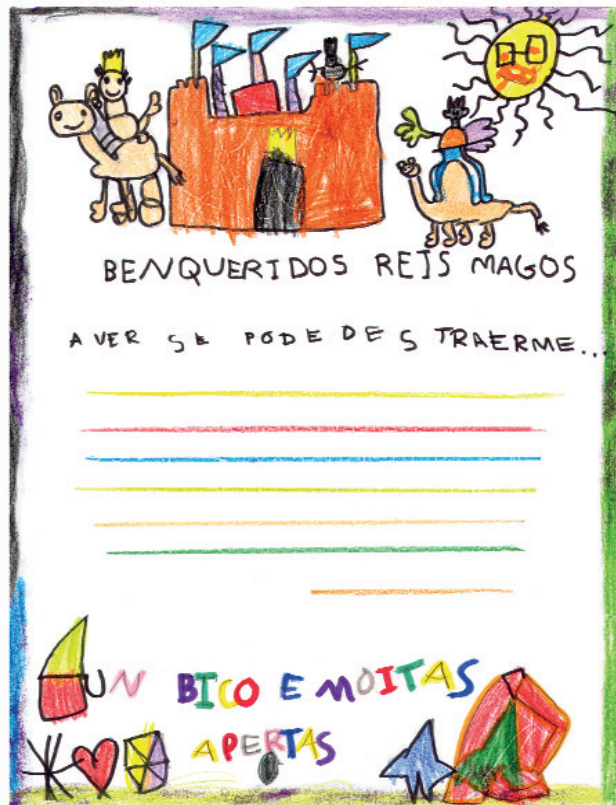
DESTINATARIOS/AS:

Os nenos e nenas dos centros de ensino público do Concello de Oleiros.

■ ACTIVIDADES

> 2.1. Cartas aos Reis Magos

Coa colaboración dos centros de ensino cada clase de sexto de infantil, primeiro e segundo de primaria deseñarán unha carta aos Reis Magos, integramente en ga-

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

lego. Das cartas reunidas escollerase unha que será valorada atendendo á presentación, á orixinalidade e ao emprego correcto do galego. A carta gañadora imprímase para todas as nenas e nenos do Concello.

OBXECTIVOS:

- Implicar os nenos e as nenas na normalización lingüística.
- Promover que os nenos e as nenas escriban en galego.
- Fomentar o uso da lingua na época do Nadal.

DESTINATARIOS/AS:

Para o deseño o alumnado de sexto de infantil, primeiro e segundo de primaria dos centros de ensino de Oleiros. As cartas, unha vez impresas, levaranse aos centros de ensino, ás escolas infantís e colexios, así como ás bibliotecas para todos os nenos e as nenas de Oleiros.

DATA:

O deseño da carta levarase a cabo no mes de novembro e entregaranse impresas a mediados do mes de decembro.

> 2.2. O castiñeiro do Apalpador

O Apalpador, un carboeiro que se alimenta unicamente dos froitos do seu castiñeiro, conta aos miúdos por que no Nadal reparte castañas aos nenos e nenas que non

teñen nada nas súas barriguiñas. Desde un espectáculo de teatro actoral e de títeres Inacio Vilariño achéganos esta historia da tradición popular.

OBXECTIVOS:

- Dar a coñecer a tradición do Nadal galego.
- Fomentar que os nenos e nenas falen e se divirtan en galego.
- Fomentar o uso da lingua na época do Nadal.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado de 5º e 6º de infantil.

DURACIÓN:

50 minutos.

OBSERVACIÓNS:

Pódense desenvolver ata dúas sesión por mañá.

DATA:

A determinar: mes de decembro.

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

► 3. A SITUACIÓN DA LINGUA

O galego é unha lingua minoritaria que cada día perde falantes, esta situación fai que nalgúns ámbitos estea case ausente, por este motivo desde as administracións estase a fomentar a lingua nos espazos onde fora rexeitada. Agora aínda quedan prexuízos na xente e queremos afastalos dos nenos e nenas e da sociedade en xeral, por este motivo, con este programa queremos provocar que a mocidade reflexione sobre a situación lingüística e implicala no proceso de normalización.

OBXECTIVOS:

- Fomentar o uso da lingua.
- Reflexionar sobre a situación lingüística en determinados ámbitos.
- Desbotar os prexuízos lingüísticos.

■ ACTIVIDADES

> 3.1. Club de debate

O Club de debate é unha iniciativa promovida polos servizos de normalización lingüística de varios concellos. Con esta actividade, preténdese organizar a nivel autonómico unha competición, onde o medio de transmisión sexa o galego e onde a competición entre centros reforce a tolerancia, o traballo en equipo e a fluidez comunicativa.

O debate consistirá na confrontación de argumentos entre dous equipos que defenderán dúas posicións enfrontadas, sobre os temas obxecto de discusión. Os temas propoñáos a organización. A decisión de defender unha postura ou outra decidírase por sorteo previo. Os debates terán lugar na data que fixe a organización, serán abertos ao público e estarán coordinados por un/unha xuíz/a, que ademais de moderar terá a función de dirimir as cuestións de orde que poidan xurdir.

O certame de debate contará con diferentes fases e en todas haberá premios.

OBXECTIVOS:

- Potenciar a fluidez comunicativa ligada á oratoria.
- Promover o pensamento crítico e analítico.
- Fomentar a diversidade de opinións, a tolerancia e o traballo en equipo.

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

- Impulsar o emprego da lingua galega entre a mocidade, especialmente os usos orais en contextos formais e informais.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado de 3º e 4º da ESO e 1º de bacharelato dos IES do Concello de Oleiros.

DATA:

Pendente de determinar.

> 3.2. *Acuario*, Teatro Ghazafellos

“Acuario” está baseado no libro de poemas de María Canosa que leva o mesmo título. O seu obxectivo é que a xente miúda da casa se achegue á poesía en lingua galega á vez que aprende os nomes dos peixes e descobre a riqueza biolóxica (e gastronómica) do noso litoral. Todo isto faise dun xeito ameno e divertido grazas á presenza dos vistosos monicreques, dos actores que lle imprimen humor e dinamismo á actividade, da música e dunha escenografía sinxela e á vez atractiva. *Acuario* é un conxunto de versos doados e musicais que en ningún momento esquecen o seu propósito didáctico: amosar a maxia do noso patrimonio lingüístico e mariño.

➤ Programación do Servizo de Normalización Lingüística

OBJECTIVOS:

- Achegar o teatro ás crianzas.
- Utilizar o galego no ocio teatral.
- Fomentar o uso da lingua galega entre os nenos e nenas.
- Mostrar que a lingua ten cabida en todos os ámbitos.

DESTINATARIOS/AS

Alumnado de 6º de infantil e 1º e 2º de primaria dos colexios públicos.

DURACIÓN:

60 minutos.

DATA:

Pendente por determinar.

➤ 3.3. Lingua forza 3

En *Lingua forza 3* mestúranse as áreas de lingua e educación física. Comunícaselle aos nenos e nenas que se detectou un virus que atrofia os músculos do corpo, especialmente a lingua, e que temos que realizar unha serie de probas para coñecer o alcance da infección. Trátase de tres probas nas que se analiza a habilidade, a resistencia e a velocidade lingüística, física e mental. Feitas as probas, faise un diagnóstico e aplícase un tratamento para botar fóra o virus.

OBJECTIVOS:

- Promover o uso da lingua galega.
- Achegar a lingua galega a outras disciplinas.
- Desbotar os prexuízos lingüísticos.

DESTINATARIOS/AS:

2º ciclo de educación primaria (3º e 4º de primaria).

DURACIÓN:

80 minutos.

REQUISITOS DE ESPAZO:

Espazo amplo e acolledor, con boa acústica e libre de mobiliario.

OBSERVACIONES:

Pódense desen-
volver ata dúas
sesións por mañá.

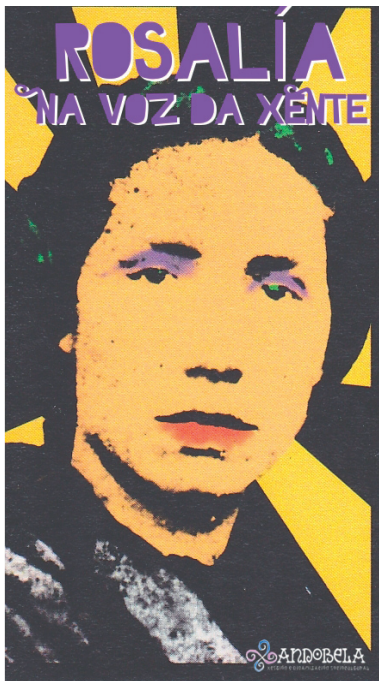
DATA:

Pendente de determinar.

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

> 3.4 Rosalía na voz da xente

Trátase dunha xincana literaria para achegar contidos relacionados coa vida e obra de Rosalía de Castro, idónea para conmemorar o Día de Rosalía (24 de febreiro). A actividade está dividida en catro momentos ben diferenciados:

1. Presentación da actividade de xeito dramatizado.
2. “Quen sabe máis de Rosalía de Castro?": iniciamos o percorrido pola vida e obra rosaliana a través da recreación e posta en escena dun típico concurso de

preguntas e respostas, xénero televisivo amplamente recoñecido e estendido. Ideal para romper o xeo e gañarnos a complicidade e motivación dos mozos/as.

3. Xincana literaria: propoñemos dúas probas rotatorias.

3.1. Unha, para traballar a vida e as temáticas de Rosalía.

3.2. Dúas, para traballar o contexto histórico.

4. Peche conclusivo: revisión dramatizada de todos os contidos abordados nas probas.

OBXECTIVOS:

- Promover o uso da lingua galega entre a mocidade.
- Dar a coñecer a vida e obra de Rosalía de Castro.
- Ofrecer unha visión lúdica da literatura galega.
- Achegar a literatura galega á mocidade.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado de 1º e 2º da ESO.

DURACIÓN:

80 minutos.

REQUISITOS DE ESPAZO:

Amplio e acoledor, con boa acústica e libre de mobiliario.

OBSERVACIÓNS:

Pódense desenvolver ata dúas sesións por mañá.

DATA:

A determinar: no mes de febreiro.

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

► 4. AS LETRAS GALEGAS

O mes de maio dedicámolo a homenaxear as Letras Galegas, por este motivo organizamos unha programación para dar a coñecer a historia do Día das Letras Galegas, á vez que organizamos outras actividades de entretemento nas que se promove a lingua e se dá a coñecer a María Victoria Moreno.

OBXECTIVOS:

- Fomentar o uso da lingua a través de diferentes programas.
- Estudar a historia do Día das Letras Galegas e as persoas homenaxeadas.
- Potenciar o traballo en equipo.
- Facilitar ferramentas necesarias para a comunicación.

■ ACTIVIDADES

> 4.1. Navegando entre papel e contos mar adiante

Para homenaxear o Día das Letras Galegas, ideamos unha proposta que combina unha sesión de xogos e obradoiro de confección de elementos mariños con papel, seguindo a arte xaponesa do origami, aderezada coas narracións dos relatos que María Victoria Moreno nos deixou no libro *Mar adiante*. Viaxaremos no noso propio “Arroás”, nun barquiño feito coas nosas mans para

descubrir o que lle aconteceu á tripulación de tan especial escola: exploraremos a illa dos paxaros, coñeceremos o conto do lobo, a don Amodo e a historia do luceiro e Cravisca...

OBXECTIVOS:

- Dar a coñecer a obra de María Victoria Moreno.
- Animar ao alumnado a desenvolverse en galego.
- Potenciar o traballo en equipo.
- Axudar a desenvolver as destrezas manuais dos nenos e nenas.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado de 6º de infantil e 1º ciclo de primaria.

REQUISITOS DE ESPAZO:

- Espazo amplo e acolledor, con boa acústica.
- Mesas.

DURACIÓN:

60-70 minutos.

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

OBSERVACIÓNS:

Pódense desenvolver ata dúas sesións por mañá.

DATA:

Pendente de determinar: cara o mes de maio-xuño.

> 4.2. Quen dis que era María Victoria Moreno?

Trátase dun proxecto de divulgación e dinamización da obra e figura da autora homenaxeada no Día das Letras

Galegas, con formato de xincana literaria. Neste ocasión versará sobre a vida e obra e de María Victoria Moreno:

- Recepción e distribución do grande grupo en 2 equipos. Presentación dos motivos da visita: contextualización histórica e literaria a través dunha breve charla didáctica.
- Proba común para testar os coñecemen-

tos previos en torno a María Victoria Moreno e a súa obra.

- Xincana de probas rotatorias.
- Conclusións e entrega de diplomas.

OBXECTIVOS:

- Dar a coñecer a figura de María Victoria Moreno.
- Fomentar o uso da lingua galega.
- Promover o traballo en equipo.

DESTINATARIOS/AS

3º ciclo de educación primaria (5º e 6º de primaria) e 1º da ESO.

REQUISITOS DE ESPAZO:

Espazo amplo e acolledor, con boa acústica e libre de mobiliario.

OBSERVACIÓNS:

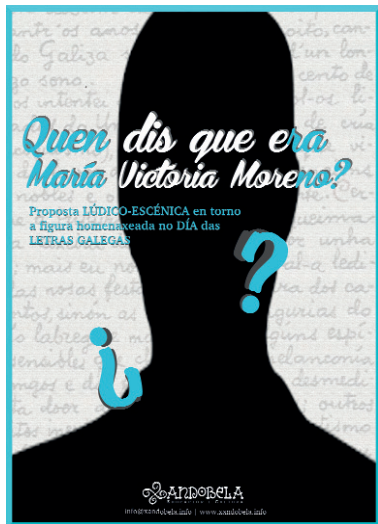
Pódense desenvolver ata dúas sesións por mañá.

DURACIÓN:

80 minutos.

DATA:

Pendente de determinar: cara o mes de maio-xuño.

> Programación do Servizo de Normalización Lingüística

Cadro de actividades

ACTIVIDADE	CURSOS
▶ 1. A lingua, a nosa cultura	
1.1. Premio literario <i>Descubrinto Oleiros</i>	de 3.º a 6.º de primaria e ESO
1.2. Roteiro cultural e literario	6.º de primaria, ESO e bacharelato
1.3. Xoguetoloxía	1.º e 2.º de primaria
1.4. Concerto <i>De Vacas</i>	3.º e 4.º da ESO e bacharelato
▶ 2. O Nadal en galego	
2.1 Cartas aos Reis Magos	6.º de infantil e 1.º e 2.º de primaria
2.2. O castiñeiro do Apalpador	5.º e 6.º de infantil
▶ 3. A situación da lingua	
3.1. Club de debate	3.º e 4.º da ESO e 1.º de bacharelato
3.2. <i>Acuario</i> , Teatro Ghazafellos	6.º de infantil e 1.º e 2.º de primaria
3.3. Lingua Forza 3	3.º e 4.º de primaria
3.4. Rosalía na voz da xente	1.º e 2.º da ESO
▶ 4. As Letras Galegas	
4.1. Navegando entre papel e contos de mar adiante	6.º de infantil e 1.º e 2.º de primaria
4.2. Quen dis que era María Victoria Moreno?	5.º e 6.º de primaria e 1.º da ESO

> Servizo Municipal de Cultura

Actividades Culturais no Concello de Oleiros

Concello de Oleiros

Concellería de Cultura e
Normalización Lingüística

Diego García Mella

Programador cultural

cultura@oleiros.org

Reyes Caparrós Esperante

Animadora cultural.

r.caparros@oleiros.org

Departamento de Cultura

Centro Cultural A Fábrica

Rúa do Inglés, 13 - 15172 Perillo - Oleiros

Tel. 981 636 598

Esther Garrido Pan

Concelleira de Cultura e Normalización Lingüística

e.garrido@oleiros.org

► MUSEOS OS OLEIROS

- Coñecendo o barro: pezas e costumes
- Feito a medida!
- As Torres de Santa Cruz: historia dun pazo

► PROGRAMA DE TEATRO ESCOLAR 2017

- Hoxe, o cole vai de teatro

> Actividades do Servizo Municipal de Cultura

Museo OS OLEIROS

► COÑECENDO O BARRO: PEZAS E COSTUMES

Ao falar do barro e da olaría popular facemos referencia tanto aos distintos obxectos producidos con este material como ás persoas que os producen ou usan. Un sinxelo obxecto de barro pode ter asociadas máis funcións que as puramente utilitarias. O percorrido da visita vaise centrando en pezas de diferentes olarías españolas coas que se pretende producir unha reflexión ao redor das costumes tradicionais, os roles de xénero do pasado e a evolución que a sociedade sufriu nas últimas décadas.

OBXECTIVOS:

- A visita polas salas desenvólvese de maneira dialogada, observando as distintas pezas coas que se propón coñecer o modo de vida nas diferentes rexións españolas desde hai 50 anos e reflexionar sobre os cambios producidos na sociedade actual.
- A visita dinamizada *Coñecendo o barro*: pezas e costumes forma parte das accións educativas desenvolvidas polo Museo Os Oleiros-José Mª Kaydeda co propósito de fomentar, entre o alumnado de Educación Primaria, a sensibilidade cara a cultura e o patrimonio etnográfico, ademais de ofrecer aos docentes propostas transversais entre materias.

DURACIÓN:

50 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

Primeiro trimestre (outubro e novembro) e terceiro trimestre (abril e maio).

HORARIO:

Mércores e xoves pola mañá.

DESTINATARIOS:

Alumnos de 4º e 5º de primaria.

> Actividades do Servizo Municipal de Cultura

Museo OS OLEIROS

► FEITO A MEDIDA!

OBXECTIVOS:

- O Museo Os Oleiros-José Mª Kaydeda ten como obxectivo ser un lugar de convivencia e aprendizaxe a través da etnoloXía, onde a experiencia persoal se pode mesurar cos contidos da visita. Por iso, a proposta *Feito a medida!* está concibida para desenvolver unha experiencia no museo o máis adaptada posible aos intereses e necesidades dos participantes.
- Para personalizar a experiencia, cada actividade irá precedida dunha sesión preparatoria entre os/as educadores/as e o persoal do museo que fará o seu acompañamento durante a actividade.

DURACIÓN:

50 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

Primeiro trimestre (outubro e novembro) e segundo trimestre (febreiro e marzo).

HORARIO:

Martes e venres pola mañá.

DESTINATARIOS:

Alumnos de 2º e 3º ESO.

> Actividades do Servizo Municipal de Cultura

Museo OS OLEIROS

Como complemento a calquera das anteriores actividades propoñemos:

► AS TORRES DE SANTA CRUZ: HISTORIA DUN PAZO

O refrán “capilla, palomar y ciprés... pazo es” podemos aplicalo a moitas construcións da nosa contorna. En Santa Cruz temos dous edificios que responden a esta tipoloxía: o Castelo e As Torres. O propósito desta actividade é coñecer os elementos emblemáticos do edificio das Torres.

OBXECTIVOS:

Afondar no coñecemento dos elementos característicos da contorna, desenvolver ferramentas de recoñecemento visual e fomentar o respecto e a valoración do patrimonio, tanto arquitectónico como natural.

DURACIÓN:

45 minutos.

TEMPORALIZACIÓN:

Curso escolar.

DESTINATARIOS:

Alumnos de primaria e secundaria.

■ CONTACTO

Museo “Os Oleiros” – José Mª Kaydeda

Centro Cultural As Torres

Avda. Emilia Pardo Bazán, 17 - Santa Cruz, Liáns

15179 Oleiros (A Coruña)

Telf.: 981 62 66 92 • Email: museos@oleiros.org

> Actividades do Servizo Municipal de Cultura

Programa de TEATRO ESCOLAR

► HOXE, O COLE VAI DE TEATRO

As campañas de teatro escolar constitúen unha ferramenta moi útil para a formación artística do público infantil e xuvenil. Aínda que gran parte do éxito radica na colaboración entre os espazos escénicos e os centros escolares dependerá en boa medida do traballo previo realizado polo profesorado nas aulas.

FINALIDADE:

Diffundir as artes escénicas entre o público infantil e xuvenil.

OBXECTIVOS:

- Educar a sensibilidade artística.
- Formar o público.
- Situar as artes escénicas no espazo de ocio da poboación infantil e xuvenil.
- Inculcar no público infantil e xuvenil o hábito de asistir a un espazo escénico.
- Potenciar actitudes de respecto á hora de relacionarse con outros compañeiros que asisten á representación.

Desde Cultura pensamos que a formación do público infantil e xuvenil é un investimento a longo prazo e unha aposta por asegurar un público adulto estable no futuro. Por outro lado as artes escénicas desempeñan un importante labor social e educativo, por iso deben estar pre-

sentes no proceso de socialización desde idades temperás.

DESTINATARIOS/AS:

A campaña de teatro escolar deste ano vai dirixida ao alumnado dos cursos de 3º e 4º de ESO e de 1º de bacharelato dos centros de ensino públicos do Concello de Oleiros.

DATAS DE REALIZACIÓN:

As representacións serán o xoves 16 e o venres 17 de novembro ás 11.00 horas.

LUGAR DE REALIZACIÓN:

Auditorio Gabriel García Márquez, de Mera.

INFORMACIÓN DO ESPECTÁCULO:

Na edición deste ano, a obra seleccionada titúlase *Wifi*, é o resultado do traballo realizado polo Grupo Estable de Teatro do concello de Oleiros durante o curso 2016/17, e que foi presentada o pasado 6 de maio no Auditorio Gabriel García Márquez, de Mera. Parécenos interesante a idea de volver a presentar ao alumnado un espectáculo feito por actores e actrices non profesionais que participan nos obradoiros municipais de teatro. Trátase dunha creación colectiva dirixida por Ramiro Neira e Keke Díez e destinada a un público xuvenil e de adultos. Un espectáculo comprometido que pretende concienciar sobre a comunicación..

> Actividades do Servizo Municipal de Cultura

Programa de TEATRO ESCOLAR

ELENCO:

Conchi Fernández, Baltasar García, Natacha Ceias, Manuel García, Fernando Imbernón, Silvia Larrosa, Gladys Pérez, Pilar Pérez, Nelly Rivas, Marisa Barros, Loly Barcos, Juan Otero, Sonia Sánchez, Gloria Feliz, Benita trillo, Cristina López, Antonio González, Jaime Faraldo e Silvana López-Larrosa.

DURACIÓN:

75 minutos.

SINOPSE:

WiFi é o resultado dun proceso creativo colectivo, baseado en tres ideas forza: a brecha tecnolóxica dos nosos maiores, *MOMO* de Michael Ende e o conto *Pacto de Sangre* de Mario Benedetti. Margot é unha muller cun don moi especial: só con escoitar consegue que os que están tristes sintanse mellor, os que están enfadados solucionen os seus problemas ou que aos que están aburridos ocórrenselles cousas divertidas. De súpeto, a chegada dos homes grises vai cambiar a súa vida...

> Servizo Municipal de Ensino e Xuventude

Iria Barreiro Antón

Concelleira Delegada de Ensino e Xuventude
i.barreiro@oleiros.org

Anxo Barreiros de la Torre

Pedagogo Municipal
a.barreiros@oleiros.org

Jerónimo Díez Domínguez

Coordinador de Ensino
j.diez@oleiros.org

Concepción Silvestre Antúñez

Administración
c.silvestre@oleiros.org

Centro Cultural A Fábrica

Rúa do Inglés, 13
15172 Perillo – Oleiros
Teléfono: 981 636 598
ensino@oleiros.org
c.xuventude@oleiros.org

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

▶ 1. PROGRAMAS DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

- 1.1. Educación en valores
 - 1.1.1. Programa de educación para a saúde e a prevención das adiccións
 - 1.1.2. Programa de mediación: Obradoiro de mediación para profesorado e alumnado dos centros escolares.
 - 1.1.3. Programa de alimentación saudable
 - 1.1.4. Programa de educación para a igualdade de xénero e a educación afectivo -sexual
- 1.2. Educación ambiental
 - 1.2.1. XXIII aprendemos na natureza
 - 1.2.2. Coñecer oleiros / contorna oleiros
 - 1.2.3. Un día en galicia
 - 1.2.4. Hortas escolares
- 1.3. Educación artística
 - 1.3.1. Oleiros danza

1.3.2. Mostras pedagóxicas da Escola Municipal de Música

1.3.3. XVII Concertos Pedagóxicos Municipais

- 1.4. Educación Viaria

▶ 2. PROGRAMA DE REFORZO ESCOLAR

- 2.1. PRAEMO, programa de reforzo e apoio escolar municipal

▶ 3. PROGRAMACIÓN PARA AS FAMILIAS

- 3.1 Punto de asesoramento para pais, nais e fillos/as
- 3.2 Obradoiros para familias
 - 3.2.1 Obradoiro sobre mocidade e novas tecnoloxías
 - 3.2.2 Obradoiro sobre mocidade e consumo
 - 3.2.3 Obradoiro sobre acoso escolar

▶ 4. DESTINATARIOS/AS

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

1. Programas de actividades complementarias

► 1.1. EDUCACIÓN EN VALORES

■ 1.1.1. PROGRAMA DE EDUCACIÓN PARA A SAÚDE E PREVENCIÓN DE ADICCIÓNS. PROMESA

A educación para a saúde debe ser entendida como un proceso orientado ao uso de estratexias efectivas para axudar os individuos a adoptar ou modificar condutas que melloren a súa saúde. Tendo en conta isto, desde o Concello de Oleiros apostamos por un traballo desde idades temperás, polo que a nosa proposta comeza neste curso escolar en 5º de primaria, xa que nestas idades cómézanse a configurar distintos aspectos da vida dos nenos e nenas que farán que se incremente ou non a posibilidade de consumos e adiccións en anos vindeiros. O obxectivo do traballo en primaria é o de fomentar e fortalecer a autoestima dos nenos e nenas.

Neste curso, e co obxecto de adaptarnos ás necesidades reais de cada centro, de cada rapaz, o programa tratará novos contidos, novos temas, á vez que poñeremos a disposición de cada centro un programa de apoio e intervención, naqueles grupos que ao voso entender, fose necesario traballar dun xeito máis individual e persoal, co fin de acadar os obxectivos marcados para cada nivel educativo.

OBXECTIVOS XERAIS:

- Promover un estilo de vida saudable entre a poboación.
- Evitar ou, cando menos, retardar a idade do primeiro uso de substancias con capacidade aditiva, tanto legais como ilegais, nos rapaces e rapazas de Oleiros. Impedir a escalada no uso destas substancias, reducindo a frecuencia dos consumos ou as cantidades consumidas.
- Formar a pais e nais, así como os docentes, no desenvolvemento de hábitos saudables para que poidan actuar preventivamente.
- Formar a docentes encargados de introducir algúns dos programas nos centros educativos.
- Implantar o programa de mediación nos centros escolares de Oleiros., entendéndoa como base para a educación para a paz e a convivencia.
- Informar e asesorar a comunidade en xeral, así como a colectivos específicos e as institucións sobre o fenómeno de consumo de drogas.

DESTINATARIOS/AS:

- O alumnado de 5º e 6º de primaria.
- O alumnado de ESO, bacharelato e ciclos formativos.
- Os pais e as nais do alumnado.
- O profesorado dos centros educativos.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Actividades

ACCIÓN	CURSO	CONTIDOS	DURACIÓN
HÁBITOS DE SAÚDE	5º primaria	- Os hábitos de saúde. - O tempo libre e as súas alternativas. - Orde vs desorde. - A expresión dos sentimentos.	4 sesións de 50'
HÁBITOS DE SAÚDE E RELACIÓNS SOCIAIS PRIMARIA	6º primaria	- A re-dirección dos malos hábitos ou costumes de saúde. - Os hábitos de saúde e a importancia do deporte. - A reflexión sobre a imaxe de cada un. - Aprendemos a dicir non.	4 sesións de 50'
HÁBITOS DE SAÚDE E RELACIÓNS SOCIAIS ESO	1º ESO	- O respecto pola saúde e os hábitos saudables. - Como nos vemos. Valoración persoal. - Que necesidades teño. - Publicidade. Redes sociais. - Presión de grupo. - Que fago para divertirme.	5 sesións de 50'
HABILIDADES SOCIAIS	2º ESO	- Habilidades sociais. - Adestramento da asertividade. - Habilidades heterosociais ou de relación. - Habilidades de conversación. - Auto-coñecemento.	5 sesións de 50'
DEBATE E REFLEXIÓN	3º ESO	- Proxección dunha película. - Traballar a temática presentada na película.	1 película 2 sesións de 50'
CONSUMO E SOCIEDADE	4º ESO	- Como me sinto a nivel social. - Drogas legais/ Drogas ilegais. - Por que é bo non probalas ou por que si. - Que facemos para divertirnos.	5 sesións de 50'
CONSUMO	1º bacharelato 1º FP	- Como me sinto a nivel social. - Por que probamos as drogas. - Que sabemos das drogas (legais e ilegais). - Por que é bo non probalas ou por que si. - Que fago para divertirme.	2 sesións de 50'
CONSUMO E CONDUCCIÓN	2º bacharelato 2º FP	- O alcohol como medio de relación social. - Drogas e carné de conducir. - O novo permiso por puntos. - Consecuencias do incumprimento das normas.	2 sesións de 50'

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Educación en valores

■ 1.1.2. PROGRAMA DE MEDIACIÓN

> Programa de formación en mediación para profesorado e alumnado

INTRODUCCIÓN:

O proceso da mediación é eminentemente educativo, fomenta o diálogo e a convivencia positivas entre as persoas, á vez que contribúe á transformación pacífica dos conflitos. Trátase dun proceso que impulsa a reconstrución e a construción de significados, convertendo ás persoas en verdadeiros protagonistas da transformación nas relacións escolares e sociais. A vantaxe que ten un programa de mediación é que saca as persoas que interveñen nel do seu rol pasivo ante os problemas de convivencia e posibilita a creación e mantemento dun clima social positivo.

OBXECTIVOS XERAIS:

- Valorar positivamente os enfoques colaborativos como un modelo construtivo de resolución pacífica dos conflitos.
- Comprender os conflitos non resoltos e o seu efecto.
- Aprender os trazos do acoso, o abuso e a prepotencia.
- Coñecer e estudar estratexias concretas de mediación en conflitos.
- Ensinar habilidades de cooperación.
- Recoñecer os nosos estilos de comunicación e como

facilitan ou dificultan os procesos de mediación.

- Coñecer e adestrarse en habilidades básicas de comunicación que nos axude a mediar en conflitos.

CONTIDOS:

Estarían divididos en dous bloques ben diferenciados, unha breve introdución teórica relacionada coa mediación, a saber:

- Que é a mediación?
- Bases teóricas da mediación.
- Modelos a seguir.
- Principios da mediación.
- Fases do proceso de mediación.

Por outra banda, abordarase a organización da mediación pensando no centro:

- Implementación do logo.
- Deseño do programa.
- Difusión do programa no centro.
- Estruturación do equipo de mediación.
- Definición das funcións dos mediadores e de todas as figuras que se creen en relación á convivencia no centro.

A partir de realizar esta formación no centro, cremos importante a creación dun grupo de traballo para poder levar a cabo dito programa e poida desenvolverse du-

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

rante o curso escolar e posteriores.

Esta proposta de formación non é pechada, admite todas as suxestións e achegas que o equipo docente considere necesarias para o aproveitamento da mesma.

DESTINATARIOS/AS:

- Profesorado dos centro públicos de ensino de Oleiros de EP e ES.
- Alumnado de 5º e 6º de EP, ESO e Bacharelato.

LUGAR:

Nunha aula ou sala de reunións do propio Centro.

DURACIÓN:

Seis sesións de dúas horas cada unha en datas e horarios de elección polo centro.

■ 1.1.3 PROGRAMA DE ALIMENTACIÓN SAUDABLE

A vida sedentaria así como a mala alimentación son uns dos problemas da sociedade actual e sobre todo dos rapaces e rapazas. COMIDA E SAÚDE é un programa a través do cal buscamos promover hábitos de vida saudable a nivel físico e emocional. Sentando así as bases do benestar do alumnado, baseándonos nas súas necesidades reais por riba de presións sociais, mediáticas e de mercado.

OBXECTIVOS XERAIS:

- Promover valores, actitudes e hábitos que incidan nun modo de vida saudable e equilibrado tanto a nivel físico como emocional.
- Reflexionar sobre algúns hábitos de vida que poidan indicar un trastorno alimentario.
- Manter unha actitude crítica ante os estilos de vida como elementos condicionantes da saúde e determinados por factores culturais e sociais, vinculado polo consumo de alimentos de orixe industrial e precociñados.
- Recoñecer os beneficios da actividade deportiva, en canto aos tres niveis da saúde: mental, físico e social.

DESTINATARIOS/AS:

O alumnado de 5º e 6º de EP, máis os 1º e 2º da ESO.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Actividades

ACCIÓN	CURSO	CONTIDOS	DURACIÓN
VIDA SAUDABLE	1º ESO	■ Concepto de “vida saudable”. ■ Concepto de “alimentación e nutrición”. ■ Alimentos e nutrientes: tipos de nutrientes e as súas funcións. ■ Os alimentos, tipos e clasificación. ■ A roda dos alimentos. ■ Necesidades enerxéticas; a dieta equilibrada. ■ Mitos e fraudes sobre a alimentación. Os canons de beleza e o modelo imposto. ■ Os trastornos alimenticios.	3 sesións de 50’
ALIMENTACIÓN E DEPORTE	2º ESO	■ Mitos sobre alimentación, mitos sobre actividade física. ■ Dieta equilibrada: alimentación, nutrición, pirámide NAOS. ■ Actividade física: deporte, sedentarismo, calidade de vida. ■ Hábitos saudables. ■ Hixiene postural. ■ Hábitos de alimentación. ■ Análises da actividade física, alimentación e descanso.	3 sesións de 50’

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

■ 1.1.4 PROGRAMA DE EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE DE XÉNERO E A EDUCACIÓN AFECTIVO –SEXUAL

> Educación Afectivo Sexual

A educación afectivo-sexual debe ser permanente e habitual polo que seguimos apostando por un programa necesario e fundamental no crecemento das persoas. Tendo presente esta idea, poñemos en marcha unha serie de accións que nos levan ofertar o programa para o alumnado desde 5º e 6º de primaria.

O obxectivo fundamental do programa de educación afectivo sexual é participar na construción dunha sociedade que axude a vivir a sexualidade dun xeito san e posibilitar a expresión libre das sexualidades individuais, dun xeito máis respectuoso e tolerante, así como máis igualitario entre os humanos.

OBXECTIVOS XERAIS:

- Asumir actitudes naturais ante a sexualidade, entendéndoa como forma de comunicación humana, como fonte de saúde, pracer, afectividades...
- Analizar mitos e crenzas erróneas sobre a sexualidade.
- Ampliar e diversificar o concepto de “sexualidade” do alumnado, para poder entendela dun xeito global e como un aspecto inherente da persoa.
- Desenvolver a autoestima, asumindo unha identidade

libre de elementos discriminatorios de xénero, e adquirindo as habilidades necesarias que lles permitan vivir a súa propia vida sexual de forma sa e responsable.

- Favorecer que o alumnado poida adoptar actitudes de igualdade, respecto e responsabilidade nas súas relacións.

DESTINATARIOS/AS:

- O alumnado de 5º e 6º de primaria.
- O alumnado de 3º e 4º da ESO.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Actividades

ACCIÓN	CURSO	CONTIDOS	DURACIÓN
IMAXE CORPORAL E SEXUALIDADE	5º e 6º primaria	■ O noso corpo. Imaxe corporal e sexualidade. ■ A puberdade como proceso: cambios e medos. ■ Compañeir@s no crecemento!	3 sesións de 50'
SEXUALIDADE, SOCIEDADE E PREVENCIÓN	3º ESO	■ Falemos diso.- A sexualidade; falsos mitos, actitudes cara á sexualidade; homosexualidade, heterosexualidade. ■ Pensa, sinte e comparte.- Corpo e pracer; desexo, excitación e orgasmo; consultorio sexolóxico. ■ Arriscas ou gozas?.- Métodos de prevención; o A, B, C das enfermidades de transmisión sexual; sen risco. ■ Presioning.- Formas de dicir, "non"; presión de grupo e relacións entre mozas e mozos.	4 sesións de 50'
SEXUALIDADE MITOS, TABÚS, RISCOS E PREVENCIÓN	4º ESO	■ Proporcionar información sexual, para evitar mitos e tabús que poidan favorecer a adopción de condutas de risco. Diminuír o risco de ETS e SIDA.	Charla de 50'

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> IGUALDADE DE XÉNERO

> Escola Co-educativa

O proceso de socialización ten lugar desde a infancia a través de diferentes axentes que modelan a nosa identidade. Neste proceso interiorízanse actitudes, roles e constrúense atribucións de xénero sobre as persoas. As diferenzas que se marcan sobre os dous sexos convértese a maioría das veces en desigualdade.

Esta iniciativa de intervención educativa en materia de igualdade, ten como obxectivo principal formar criticamente o alumnado para medrar, desenvolverse e relacionarse plenamente sen prexuízos e estereotipos sexistas.

Tendo en conta isto, este programa está encamiñado ao alumnado de 5º e 6º de primaria e 1º e 2º de ESO, co que pretendemos afianzar dun xeito máis concreto os valores de igualdade e tolerancia que traballamos ao longo do curso escolar coa proposta de actividades complementarias.

OBXECTIVOS XERAIS:

- Fomentar que o alumnado reflexione, comprenda e asimile os coñecementos tratados no programa.
- Visibilizar e cuestionar o modelo masculino dominante e identificar as desigualdades entre as mulleres e os homes, tomando conciencia da discriminación sexista

que aínda persiste na sociedade.

- Ofrecer ao alumnado un clima de relacións persoais no que favoreza o coñecemento de si mesmo e a súa autoestima. Para poder afirmarse fronte a outros e asumir formas particulares de sentir, pensar e de construír a súa propia identidade sexual e persoal, sen discriminación.
- Contextualizar e comprender a natureza do problema da violencia de xénero, como comeza e como evoluciona e o dano que produce a todas as persoas que conviven con ela sen facer nada por evitalo.

DESTINATARIOS/AS:

- Alumnado de 5º e 6º de primaria.
- Alumnado de 1º e 2º de ESO.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Actividades

ACCIÓN	CURSO	CONTIDOS	DURACIÓN
IDENTIDADE DE XÉNERO	5º primaria	■ En que somos diferentes? ■ Carapuchiña e o lobo? ■ A familia de Andrea?	3 sesións de 50' Unha cada trimestre
CORRESPONSABILIDADE NO FOGAR	6º primaria	■ Supervivencia doméstica. ■ Imos a medias? ■ Inventamos anuncios?	3 sesións de 50' Unha cada trimestre
O PAPEL DOS MASS-MEDIA	1º de ESO	■ A miña tele serie. ■ Que nos vende a publicidade? ■ O mundo non é masculino singular.	3 sesións de 50' Unha cada trimestre
A PROMOCIÓN DAS RELACIÓNS IGUALITARIAS	2º de ESO	■ Tratámonos ben? ■ Consultorio sentimental. ■ Falando enténdese a xente.	3 sesións de 50' Unha cada trimestre
CONCURSO: "AS MULLERES DA MIÑA VILA"	5º e 6º primaria	■ Coñecer a vida das mulleres como protagonistas da historia do Concello.	Curso escolar
CONCURSO: "REINVENTANDO HISTORIAS"	1º e 2º ESO	■ Reescribir contos clásicos de contido sexista.	Curso escolar

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Educación ambiental

► 1.2. EDUCACIÓN AMBIENTAL

■ 1.2.1 XXIII APRENDEMOS NA NATUREZA

A mellor aula de aprendizaxe, é o propio medio natural onde desenvolvemos as nosas vidas. Cumprimos e celebramos con todos vós estes vinte dous anos de experiencias únicas, de aprendizaxes vivas desde o medio natural e cultural cos centros de ensino público de Oleiros. Desde o inicio do programa ata hoxe xa foron moitos os destinos elixidos e os alumnos e alumnas participantes cos seus respectivos mestres e mestras a zonas do país cun alto interese natural, histórico - artístico, xeográfico, económico ou etnográfico, e algunha zona a caballo entre Galicia e Asturias ou León.

OBXECTIVOS:

- Descubrir as características máis definidoras a nivel natural, social e cultural de cada lugar.
- Promover a convivencia e a socialización do grupo nun ambiente aberto.
- Abrir e posibilitar ao profesorado novos xeitos de ensinar en contacto directo co medio natural.
- Fomentar a autonomía e o desenvolvemento persoal dos nenos e nenas, fóra do ámbito familiar e escolar.

ACTIVIDADES:

As peculiaridades de cada zona fan moi recomendable a

realización de rutas para o gozo e estudo da contorna.

Realizaranse xogos de simulación e descuberta ambiental para a mellor comprensión das características de cada zona.

Obradoiros de natureza, visitas de interese e dinámicas de grupo.

DESTINATARIOS/AS:

- Alumnado de educación primaria, ESO, bacharelato e ciclos formativos dos centros de ensino públicos de Oleiros.
- Profesorado dos niveis participantes.

MONITORES/AS:

Ademais do profesorado que a normativa obriga, as excursións estarán guiadas por educadores e educadoras profesionais, con ampla experiencia.

SOLICITUDE DE EXCURSIÓN:

Como norma xeral, **cada centro poderá escoller unha excursión como máximo** a calquera dos destinos máis abaixo sinalados.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Actividades

EXCURSIÓN	CURSO	CENTROS DE INTERESE	DURACIÓN RECOMENDADA
Fragas do Eume	1º e 4º primaria	Actividades de turismo cultural, obradoiros, horto ecolóxico, sendeirismo, enerxías renovables, vila de Pontedeume	Dous días cunha noite, en tempo lectivo
Granxa Escola de Barreiros	1º e 4º primaria	Rutas pola contorna, coidado dos animais da granxa, horto ecolóxico, obradoiros de pan e queixo, visita a Samos	Dous días cunha noite, en tempo lectivo
Serra do Courel	5º e 6º primaria, ESO, bacharelato e ciclos formativos	Sendeirismo e xogos ambientais por esta marabillosa montaña luguesa	Tres días con dúas noites, en tempo lectivo
Os Ancares Leoneses	5º e 6º primaria, ESO, bacharelato e ciclos formativos	Sendeirismo e obradoiros ambientais e etnográficos desde Os Ancares	Tres días con dúas noites, en tempo lectivo
Mar de Lira	5º e 6º primaria, ESO, bacharelato e ciclos formativos	Sendeirismo polo monte Pindo , a ferverza do río Xallas, obradoiros de pesca artesá	Tres días con dúas noites, en tempo lectivo

Nota: Cabe a posibilidade de que programemos estas actividades tamén en fin de semana.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> INFORMACIÓN COMPLEMENTARIA:

EXCURSIÓNS RECOMENDADAS PARA O ALUMNADO DE 1º A 4º DE EDUCACIÓN PRIMARIA:

> Fragas do Eume

Aloxamento: Albergue de Alvarella, no concello de Vilarmajor (Pontedeume) A Coruña.

Actividades de turismo cultural, obradoiros ambientais, horto ecolóxico, sendeirismo polas Fragas do Eume, enerxías renovables, e a estancia nun albergue de xestión sostible.

Datas: a determinar coas aulas participantes.

Duración recomendada: dous días cunha noite, en tempo lectivo aínda que se podería programar unha actividade de tres días.

Prazas: 45-50, incluído o profesorado acompañante.

> Granxa Escola de Barreiros

Aloxamento: Granxa de Barreiros, no concello de Sarria, Lugo.

Moi preto deste concello lugués atópase este histórico centro educativo, que nace da pedagogía agraria do país da man de Antonio Fernández López aló polos anos 40. Esta instalación dispón de albergue, cociña, comedor, sala de usos múltiples, granxa, obradoiros de papel, conservas, cociña, rutas e visitas ao contorno: como poden ser Sarria ou Samos.

Actividades de observación da contorna, coñecemento e coidado dos animais da granxa, obradoiros de artesanía, horto ecolóxico, sendeirismo, etc.

Datas: A concretar cos centros participantes.

Duración recomendada: dous días cunha noite, en tempo lectivo. Tamén se pode programar unha actividade de tres días.

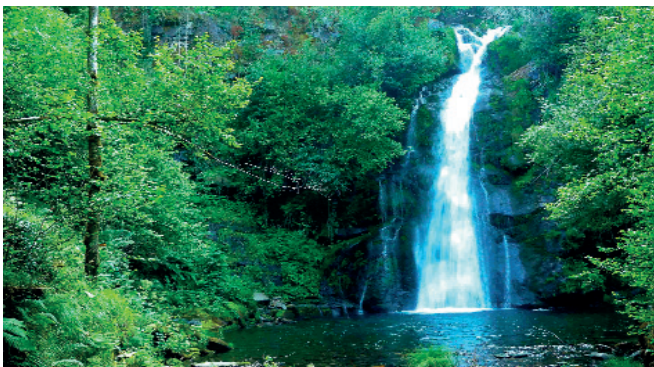
Prazas: 45-50, incluído o profesorado acompañante.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

EXCURSIÓNS RECOMENDADAS PARA 5º E 6º DE EDUCACIÓN PRIMARIA, E SECUNDARIA

> Serra do Courel

Aloxamento: Bungalows no Acampamento O Courel, no concello de Folgoso do Courel, Lugo.

Visitas ao Cebreiro, ruta pola Devesa da Rogueira, camiñando polas montañas, atopando as aldeas da Seara, Seceda e Froxán, a ferverza de Vieiros e moito máis por descubrir.

Datas: a concretar cos colexios participantes.

Duración recomendada: tres días con dúas noites, en tempo lectivo.

Prazas: 40-49, incluído o profesorado acompañante.

> Os Ancares leoneses

Aloxamento: Albergue de Burbia, no concello de Vega de Espinareda, O Bierzo.

Visita á aldea de Pedrafita do Cebreiro, camiñando polo Val de Burbia, os camiños tradicionais a través das rutas dos Bois Galegos, a aldea de Burbia e a visita ás Médulas.

Datas: a concretar coas aulas.

Duración recomendada: tres días con dúas noites, en tempo lectivo.

Prazas: 45-50, incluído o profesorado acompañante.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> Mar de Lira

Aloxamento: Albergue Portaventosa, Lira, concello de Carnota, A Coruña.

A subida ao mítico monte do Pindo, o coñecemento da pesca sostible no Mar de Lira, a visita á fervenza do río Xallas no Ézaro e o roteiro didáctico pola Reserva Mariña dos Miñarzos.

Datas: a concretar coas aulas.

Duración recomendada: tres días con dúas noites, en tempo lectivo.

Prazas: 30, incluído o profesorado acompañante.

■ 1.2.2 COÑECER OLEIROS / CONTORNA OLEIROS

Do máis próximo ao máis afastado. Así naceu e se reproduciu durante máis de vinte anos este programa de educación ambiental que tan bos resultados pedagóxicos e vivenciais está a dar.

Imos cultivando e adaptando cada ano as rutas e as actividades para facelas o máis atractivas e educativas posible, sempre contando coa colaboración e suxestións do profesorado, do alumnado e dos/as educadores/as.

OBXECTIVOS:

- Promover a convivencia e a socialización do grupo fóra do ámbito da escola.
- Abrir e posibilitar ao profesorado novos xeitos de ensinar en contacto directo co noso medio local e comarcal.
- Coñecer de preto a nosa contorna, dun xeito ameno.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado da educación infantil, primaria e secundaria dos centros públicos de Oleiros.

MONITORES/AS:

Ademais do profesorado que a normativa obriga, as saídas estarán guiadas por educadores e educadoras profesionais.

DATAS:

En horario lectivo, durante o curso escolar, a concertar coas aulas solicitantes.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Actividades

RUTA	CURSO	CENTROS DE INTERESE	DURACIÓN RECOMENDADA
Santa Cristina e a ría	Infantil, 1º e 2º primaria	Dique de Sta. Cristina - mural Correa Corredoira - paseo marítimo - piñeiral - dunas - ría - parque José Martí	9:00 a 14:00 h
O castelo e a illa de Santa Cruz	Infantil, 1º e 2º primaria	Parque Luís Seoane - paseo da Pardela - castelo - paseo marítimo - praia - rúa de Chesco - centro cívico	9:00 a 14:00 h
A lagoa de Mera e a súa contorna	Infantil, 1º e 2º primaria	Praia do Portelo - capela de Sta. Ana e miradoiro - lagoa e praia de Mera - paseo de Penatouro - praia de Espiñeiro	9:00 a 14:00 h
O parque dos Veciños de Bastiagueiro	Infantil, 1º e 2º primaria	Souto de Vista Alegre - Lóngora - carril bici - paseo marítimo	9:00 a 14:00 h
A Finca da Carballeira	Infantil, 1º a 4º primaria	Finca da Carballeira e contorno - Pazo da Carballeira - capela de S. Marcos	9:00 a 14:00 h
Do doce ao salgado	3º e 4º primaria	Rotonda de Bastiagueiro - paseo marítimo - Casa da Silva - rúa Mioporos - carril bici - rúa O Polvorín - paseo marítimo - dunas e ría - parque José Martí	9:00 a 14:00 h
A Costa de Santa Cruz	3º e 4º primaria	Parque As Galeras - senda costeira de Santa Cruz - paseo da Pardela - porto de Santa Cruz - parque Luís Seoane	9:00 a 14:00 h

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Actividades

EXCURSIÓN	CURSO	CENTROS DE INTERESE	DURACIÓN RECOMENDADA
O Monumento Natural	3º a 6º primaria / ESO e bacharelato	Aula do Mar - cruce de Canabal - Canabal - alto do Seixo Branco - Buínte - Dexo - igrexa románica de Dexo	De 9:00 a 14:00 h ou de 9:00 a 17:00 h para secundaria
A beira do Mero	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Igrexa románica - museo romano - paseo fluvial - muíños - casa de Wenceslao Fernández Flórez	De 9:00 a 14:00 h ou de 9:00 a 17:00 h para secundaria
O Pazo de Mariñán e a ría de Betanzos	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Praia e ponte do Pedrido - Pazo de Mariñán - Observatorio de aves da ría de Betanzos	De 9:00 a 14:00 h ou de 9:00 a 17:00 h para secundaria
A ría do Burgo	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Roteiro da ría - xardín botánico - aula da natureza - muíño de Acea da Má	De 9:00 a 14:00 h ou de 9:00 a 17:00 h para secundaria
Carral	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Roteiro polo Val de Barcia e Costa da Égoa	De 9:00 a 14:00 h ou de 9:00 a 17:00 h para secundaria
Barrañán e a Fraga de Sisalde	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Fraga de Sisalde - Monte das Cartas - Muíño dos Zapata - igrexario de Barrañán - praia de Barrañán	De 9:00 a 14:00 h ou de 9:00 a 17:00 h para secundaria
Cecebre	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Centro de interpretación - encoro - observatorio de aves - Espazo Natural Protexido - Casa de Wenceslao Fernández Flórez - literatura e natureza	De 9:00 a 14:00 h ou de 9:00 a 17:00 h para secundaria
Monte Xalo	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Monte Xalo - sendas e rutas de sendeirismo - muíños de auga - aldea de Celas - torre de Celas	De 9:00 a 14:00 h ou de 9:00 a 17:00 h para secundaria

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> INFORMACIÓN COMPLEMENTARIA. Fichas das rutas:

> 1.- Sta. Cristina e a ría

Itinerario e dificultade: dique de Sta. Cristina- mural Correo Corredoira – paseo marítimo – piñeiral – dunas – ría – parque José Martí. **Dificultade baixa.**

Temas a desenvolver: Baía e illa de Sta. Cristina - Mural - A praia, as dunas, a vexetación, a ría e as súa riqueza - A pesca e o marisqueo - O parque -As mareas.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, xogos de interpretación, observación de fauna e flora.

Equipamentos: parque municipal con lavabos, centro cultural A Fábrica e recursos a cuberto.

Materiais didácticos: pequeno disporama e guías varias.

> 2.- O Castelo e a illa

Itinerario e dificultade: parque Luís Seoane - paseo da Pardela – castelo – paseo marítimo – praia – rúa de Chesco – centro cívico. Dificultade baixa.

Temas a desenvolver: O parque e as súas árbores - Aves acuáticas e mariñas -A praia e o porto - O castelo de Santa Cruz e os seus xardíns e contorno.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, xogos de interpretación, observación de fauna e flora.

Equipamentos: parque municipal, recursos cubertos con lavabos.

Materiais didácticos: pequeno disporama e guías varias.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> 3.- A lagoa de Mera e a súa contorna

Itinerario e dificultade: praia do Portelo – capela de Sta. Ana e miradoiro – lagoa e praia de Mera – paseo de Penatouro – praia de Espiñeiro. **Dificultade baixa.**

Temas a desenvolver: Aves da lagoa - Plantas acuáticas - Árbores do parque - A vida na area e nos cantís - A telleira - As mareas e a costa - Os barcos de pesca e de mercadorías - Os novos paseos e o lixo que cuspe o mar.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, xogos de interpretación, murais con elementos naturais, ecovixías da praia.

Equipamentos: centro cultural.

Materiais didácticos: guías de campo, prismáticos e telescopio, fichas didácticas, material de xogos na natureza e contos.

> 4.- O parque dos Veciños, Bastiagueiro

Itinerario e dificultade: soto de Vista Alegre – Lóngora – carril bici – paseo marítimo. **Dificultade baixa.**

Temas a desenvolver: O bosque autóctono, conservación e tradicións... - A dinámica dos bosques - Río e vexetación de ribeira - O carril bici - Praia: os usos da praia, aves, vexetación, contaminación e estudo intermareal.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, conto de investigación, xogos de interpretación, observación de flora e fauna, calco de follas.

Equipamentos: senda peonil.

Materiais didácticos: guías de campo, prismáticos e telescopio, fichas didácticas, material de xogos na natureza e botes de observación.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> 5.- A Finca da Carballeira

Itinerario e dificultade: Pazo da Carballeira- viveiro forestal municipal. **Dificultade baixa.**

Temas a desenvolver: Os Bosques e a súa fauna, flora, formación, contaminación e usos - Ornamentación vexetal: plantas, arbustos, árbores - Finca da Carballeira: historia, instalacións, e usos- Juana de Vega: unha muller liberal.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, observación de especies vexetais, plantación e sementeira.

Equipamentos: recursos culturais a cuberto con lavabos.

Materiais didácticos: proxección, fichas actividade, folleto informativo, guías de campo, prismáticos e material de xardinería.

> 6.- Do doce ao salgado

Itinerario e dificultade: rotonda de Bastiagueiro – paseo marítimo – Casa da Silva – rúa Mioporos – carril bici – rúa O Polvorín – paseo marítimo – dunas e ría – parque José Martí. **Dificultade baixa.**

Temas a desenvolver: A praia : aves, vexetación, contaminación, intermareal, e usos - Río e vexetación de ribeira - Contorno da Finca da Silva - O carril bici - O mural - As dunas - A ría: aves, vexetación, fauna, contaminación, salubridade, recursos.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, xogos de interpretación, observación de fauna e flora, pequeno estudo de zonación.

Materiais didácticos: proxección, fichas de actividade, folleto informativo, guías de campo, prismáticos e lupas.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> 7.- A Costa de Santa Cruz

Itinerario e dificultade: parque As Galeras – senda costeira de Sta. Cruz – paseo da Pardela – porto de Sta. Cruz – parque Luís Seoane. **Dificultade baixa.**

Temas a desenvolver: A vida nas pozas - A dinámica das mareas - A paisaxe costeira - A vida nos cantís - Un castelo para defender o medio - A vida mariñeira - As viaxes alén do mar.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, investigación nas pozas, xogos na area, calco de follas.

Equipamentos: centros culturais a cuberto con lavabos.

Materiais didácticos: guías de campo, prismáticos e telescopio, fichas didácticas, material de xogos na natureza e botes de observación.

> 8.- O Monumento Natural

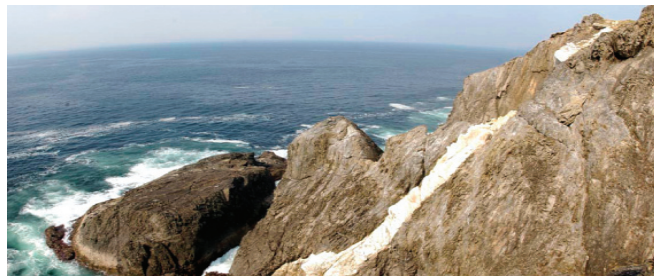
Itinerario e dificultade: Aula do Mar - cruce de Canabal – Canabal – alto do Seixo Branco – Buínte – Dexo – igrexa románica de Dexo. **Dificultade media-alta.**

Temas a desenvolver: Tipos de espazos naturais protexidos - Actividades compatibles - O Monumento Natural de Dexo, historia, importancia e características - A paisaxe costeira, as furnas - Vexetación costeira e de interior - Colonias de aves, cantís - A pesca tradicional.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, xogos de interpretación, observación de fauna e flora, visita á igrexa de Dexo.

Equipamentos: recursos de Interpretación Ambiental con lavabos.

Materiais didácticos: proxección, fichas de actividade, folleto informativo, guías e prismáticos.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> 9.- Contorna Oleiros: Á beira do Mero

Itinerario e dificultade: Cambre - igrexa románica - museo romano - paseo fluvial - casa de Wenceslao Fernández Flórez – Cambre. **Dificultade media-baixa.**

Temas a desenvolver: Arte románico, romanización, bosque de ribeira, “O bosque animado”, a intervención do home no medio natural, industrias e contaminación das augas, etnografía, recuperación dos edificios.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, xogos de interpretación, observación de flora e fauna, visita guiada ao museo...

Equipamentos: museo arqueolóxico de Cambre, casa-museo Wenceslao Fernández Flórez.

Materiais didácticos: fichas de actividade, tríptico informativo, guías, telescopios e prismáticos.

> 10.- Contorna Oleiros: Oleiros desde Coruña

Itinerario e dificultade: Castelo de San Antón – San Amaro e Adormideiras – Parque das esculturas de Punta Herminia - Torre de Hércules. **Dificultade: baixa.**

Temas a desenvolver: Ría da Coruña - A defensa da ría: castelos da ría (castelo de Santa Cruz - Castelo de Santo Antón) – Paisaxe da Costa de Oleiros desde A Coruña – Os faros da ría: a Torre de Hércules e os Faros de Mera.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación e interpretación, observación de fauna e flora, orientación e identificación de elementos da paisaxe de Oleiros.

Equipamentos: Torre de Hércules, castelo de San Antón, fundación Luís Seoane

Materiais didácticos: pequeno disporama e guías varias.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> 11.- Contorna Oleiros: O Pazo de Mariñán e ría de Betanzos (Bergondo)

Itinerario e dificultade: praia e ponte do Pedrido - Pazo de Mariñán - Observatorio de aves da ría de Betanzos. **Dificultade media-baixa.**

Temas a desenvolver: un pazo de todos, árbores senlleiras do mundo, os nosos bosques e froiteiras, espazo protexido con moita diversidade para conservar e gozar, as paisaxes cambiantes da ría, a natureza e a arte da man, un lugar para observar aves.

Actividades: itinerario ambiental, observación de aves acuáticas, calcos de follas, xogos de animación, xogo de pistas, obradoiro de paisaxes.

Equipamentos: Pazo de Mariñán, área de lecer didáctico do Pedrido, roteiro mariñán, observatorio de aves.

Materiais didácticos: folleto didáctico, cadernos didácticos do Mandeo, guías de campo, láminas das árbores senlleiras, prismáticos, telescopios, xogo da oca do bosque, material de xogos.

> 12.- Contorna Oleiros: A ría do Burgo

Itinerario e dificultade: roteiro da ría – xardín botánico – aula da natureza – muíño de Acea da Má. **Dificultade baixa.**

Temas a desenvolver: A ría e a súa flora e fauna, riqueza e recursos, contaminación e explotación - Xardíns e especies foráneas e autóctonas, usos e tradicións - Muíños, historia e usos - Recuperación de edificios- Desenvolvemento sostible.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, xogos de interpretación, observación de fauna e flora, visita ao museo do muíño, visita á aula de natureza, visita ao xardín botánico.

Equipamentos: museo dos muíños de Acea da Má, aula da natureza, zonas cubertas e con aseos.

Materiais didácticos: proxección, fichas de actividade, folleto informativo, guías, telescopios e prismáticos.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> 13.- Contorna Oleiros : Carral, entre auga e pan

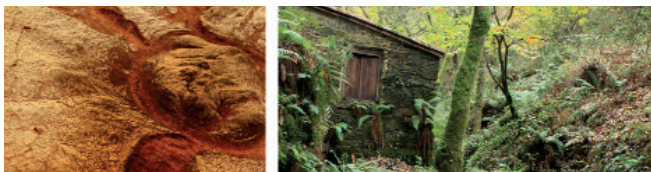
Itinerario e dificultade: Roteiro pola Val de Barcia e Costa da Égoa. **Dificultade: media. Itinerario lineal por tramos e visitas.**

Temas a desenvolver: O pan tradicional é saboroso e san - a auga sempre foi unha fonte de enerxía renovable e non contaminante - os muíños son un patrimonio cultural e etnográfico a conservar - nas potabilizadoras tratan a auga para que a poidamos beber - andando os camiños coñecemos o noso patrimonio de preto e ao lonxe.

Actividades: itinerario ambiental, visita a un forno e elaboración de pan, visita a muíños de regato restaurados, calcos de follas do bosque de ribeira, xogos de animación.

Equipamentos: roteiro sinalizado con paneis (roteiro Mariñán PRG-101), Eco museo Costa da Égoa: conxunto de muíños no río Abelleira, forno de pan, ETAP de Cañas, área de lecer de Rubieiro.

Materiais didácticos: folleto didáctico, guías de campo, prismáticos, material de xogos.

> 14.- Contorna Oleiros: A Costa de Barrañán e Sisalde

Itinerario e dificultade: A Ponte- Os Boedos - Fraga de Sisalde - Monte das Cartas - Muíño dos Zapata - Igrexario de Barrañán - praia de Barrañán. **Dificultade: media-baixa. Itinerario circular de 3-4 quilómetros.**

Temas a desenvolver: praia con cordón de dunas ben conservado - pequenos e grandes muíños de regato - paisaxe agraria tradicional, sendas peonís e pasarelas que axudan a coñecer e conservar o medio, bosques de ribeira, carrizais e fragas extensas e diversas - unha depuradora para non contaminar - punto de encontro das augas doces e o mar salgado - espazos e especies protexidas, grande diversidade de aves e outra fauna.

Actividades: itinerario ambiental, observación de aves acuáticas, calcos de follas do bosque de ribeira, pequeno estudo da calidade ambiental do río, xogos de animación.

Equipamentos: roteiro sinalizado con paneis, muíño dos Zapata, senda peonil e pasarela sobre e cordón de dunas.

Materiais didácticos: folleto didáctico, guías de campo, prismáticos, telescopios, claves de identificación de especies, equipo de estudo do río, material de xogos.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

> 15. - Contorna Oleiros: Cecebre

Itinerario e dificultade: centro de interpretación – roteiro Crendes – observatorio – casa Wenceslao Fernández Flórez. **Dificultade media-alta.**

Centros de interese: centro de interpretación / encoro / observatorio de aves / Espazo Natural Protexido / Casa de Wenceslao Fernández Flórez / encoros / aves acuáticas / vexetación de ribeira / autóctono-foráneo / espazos naturais protexidos / contexto comarcal: concellos e mancomunidades / literatura e natureza.

Temas a desenvolver: Tipos de espazos naturais protexidos / Actividades compatibles / O Monumento Natural de Dexo, historia, importancia e características / A paisaxe costeira, as furnas / Vexetación costeira-interior / Colonias de aves, cantís / A pesca tradicional.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, xogos de interpretación, observación de fauna e flora, visita ao centro de interpretación, visita á Casa de Wenceslao Fernández Flórez.

Equipamentos: Centro de Interpretación de Crendes, Casa Museo de Wenceslao F. Flórez.

Materiais didácticos: proxección, fichas de actividade, folleto informativo, guías e prismáticos.

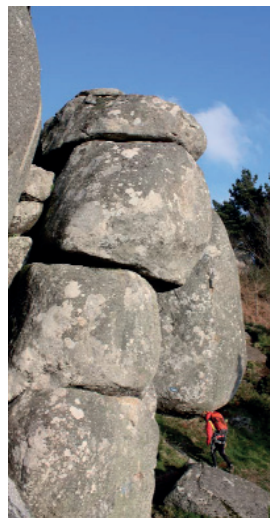
> 16.- Contorna Oleiros : Monte Xalo

Duración: de 9.00 h a 18.00 h.

Itinerario e dificultade: monte Xalo- roteiro fluvial dos muíños – Celas – torre de Celas. **Dificultade media-alta.**

Centros de interese: Monte Xalo / sendas e rutas de sendeirismo / muíños de auga / aldea de Celas/ torre de Celas.

Temas a desenvolver: O monte en Galicia, os seus usos e protección, o abandono, actividades ao aire libre, a riqueza da paisaxe / As industrias e a contaminación / O río, flora e fauna, riqueza e recursos/ Os muíños: historia e usos / Etnografía/ Recuperación de edificios / Desenvolvemento sostible.

riqueza da paisaxe / As industrias e a contaminación / O río, flora e fauna, riqueza e recursos/ Os muíños: historia e usos / Etnografía/ Recuperación de edificios / Desenvolvemento sostible.

Actividades: itinerario guiado de interpretación ambiental, xogos de animación, xogos de interpretación, observación de fauna e flora.

Equipamentos: muíños, torre de celas, zonas cubertas e con aseos.

Materiais didácticos: proxección, fichas de actividade, folleto informativo, guías, telescopios e prismáticos.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

■ 1.2.3 UN DÍA EN GALICIA

Propoñemos este programa para ampliar a perspectiva e o coñecemento sobre o noso país, a súa historia, a súa cultura e as súas xentes.

Pretendemos tamén, completar de forma graduada o achegamento dos nenos e nenas ao seu contorno, desde o máis inmediato ata o máis afastado (a súa parroquia, o seu concello, os concellos limítrofes, a súa provincia, o seu país, o mundo...), coa esperanza de axudar a entender que formamos parte dun mundo diverso, marabilloso, e que merece a pena coñecer.

Para iso, sairemos de viaxe cedo, ao chegar ás aulas, para mergullarnos durante todo un día de viaxe por lugares tan recónditos como achegados xeograficamente, chegando de novo ao colexio aló pola tardiña.

Está no noso ánimo, achegar esas “vilas” que aínda viven dentro das “ciudades”, aos nosos nenos e ás nosas nenas, e investigar na Galicia pasada, que nos permita entender un pouco máis se cabe, esta Galicia presente. Xa que entendemos que a educación tamén é cuestión de perspectiva.

OBXECTIVOS:

- Descubrir as características máis definidoras a nivel natural, social e cultural de cada lugar.
- Promover a convivencia e a socialización do grupo, fóra do colexio.

- Ampliar o coñecemento dun contorno inmediato, desde outras perspectivas.
- Abrir e posibilitar ao profesorado novos xeitos de ensinar en contacto directo co medio vital.

ACTIVIDADES:

- Visitas guiadas e rutas interpretativas.
- Dinámicas de grupos e xogos de descuberta ambiental do contorno.
- Obradoiros e actividades de coñecemento do medio.
- Actos culturais.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado de 3º ciclo de primaria, ESO, bacharelato e ciclos formativos dos centros de ensino públicos de Oleiros.

MONITORES/AS:

Ademais do profesorado que a normativa obriga, as excursións estarán guiadas por educadores e intérpretes ambientais profesionais.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

EXCURSIÓN	CURSO	CENTROS DE INTERESE	DURACIÓN RECOMENDADA
A Costa da Morte	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Malpica, Laxe, o castro de Borneiro, o dolmen de Dombate, e Fisterra, e observar as aves e a riqueza da beiramar.	9:00 a 20:00 h
Pontedeume dos Andrade	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Coñecer unha gran vila medieval de Galicia, as súas rúas, mosteiros, castelos, a ribeira do Eume.	9:00 a 20:00 h
Lucus Augusti	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	A muralla de Lugo, a gran vila medieval, un dos centros neuráxicos da romanización en Galicia, as súas rúas, igrexas, museos.	9:00 a 20:00 h
Ferrol de tod@s	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Descubrir Ferrol, e os seus arredores, o barrio da Magdalena, castelos, museos, porto pesqueiro, Doniños, a costa Ártabra espazo natural protexido, é unha vila descoñecida moi preto de nós e para gozar.	9:00 a 20:00 h
Pontevedra, vila de pontes	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Achegarse á encantadora vila de Pontevedra, mariñeira e rural, pasear polas prazas e rúas que coñeceron a Castelao, asomarse ao Lérez e atravesar pontes novas e velas, coñecer a súa historia no didáctico museo provincial e gozar das sombras do pazo e xardíns de Lourizán.	9:00 a 20:00 h
Compostela, campo de estrelas	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Pasear por unha das vilas que orixinan a concepción de Europa, ás súas rúas, a catedral, a cidade estudantil, a intelectualidade, as prazas como espazos públicos, parques, museos, a poesía da choiva e a pedra...	9:00 a 20:00 h
A Bela Auria	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Ourense, a capital termal do país, a Atenas de Galicia, a cidade da Esmorga, os recunchos de pedra e auga dourada, a praza de abastos, todo paseniño e camiñando polo casco antigo.	9:00 a 20:00 h
A Terra Chá	5º e 6º primaria / ESO e bacharelato	Achegarse a unha comarca singular da man do poeta Manuel María, a Casa de Hortas, o río Miño, o castro de Viladonga, a lagoa de Cospeito e ver mans artesáns traballando a olería de Bonxe.	9:00 a 20:00 h
Mondoñedo, histórica e máxica	ESO e bacharelato	A histórica vila mindoniense. Aventurarse polas maravillosas Covas do Rei Cintolo, pasear pola beira do río Valiñadares, a ponte do Pasatempo. Grandes persoeiros da literatura como Álvaro Cunqueiro ou Leiras Pulpeiro.	9:00 a 20:00 h

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

■ 1.2.4 HORTAS ESCOLARES

A horta escolar constitúe un recurso educativo moi importante, dado o potencial de contidos pedagóxicos que se poden chegar a tratar na súa realización.

Na constitución da horta escolar van prevalecer os criterios pedagóxicos sobre os agrícolas. Trátase dunha aula - parcela na que cultivamos a vida natural sen aditivos nocivos. É como un espazo dentro da escola no que imos tratar unha serie de contidos encamiñados a desenvolver as capacidades dos nenos e das nenas.

OBXECTIVOS:

- Desenvolver as capacidades de investigación e exploración na horta.
- Estimular a capacidade de comunicación e sociabilidade dos individuos do grupo de alumnos e alumnas.
- Fomentar o recoñecemento dos cultivos e sementes.
- Realizar a colleita, completando o proceso, levando cada quen para a súa casa o cultivado.

DESTINATARIOS/AS:

- Aulas de educación infantil de 0-3 anos das escolas: A

CURSO	CENTROS DE INTERESE	DURACIÓN
Aulas de 3º, 4º, 5º e 6º de infantil e de 1º e 2º de EP	Sementar, traspasar, coidar, recoller, aprender a cultivar alimentos sans.	Sesións de 50' á semana por aula participante

Pardela nos Regos, As Galeras en Bastiagueiro, A Can-teira en Perillo e A Braña en Mera.

- Ademais das aulas de infantil de 3-5 anos e 1º e 2º de primaria dos colexios: Luís Seoane, A Rabadeira, Isidro Parga Pondal, Ramón María del Valle Inclán e de Nós..

DURACIÓN:

Realizarase unha sesión de 50 minutos á semana por aula participante.

DATAS:

As sesións celébranse ao longo de todo o curso escolar.

MONITORAXE:

A actividade Hortas escolares está dirixida por educado-res especialistas en cultivos hortícolas.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Educación artística

► 1.3. EDUCACIÓN ARTÍSTICA

■ 1.3.1 OLEIROS DANZA

Oleiros Danza nace polo 29 abril- Día internacional da **danza**, co obxectivo de achegar o arte e a cultura das diferentes danzas a través de obradoiros teórico-prácticos aos diferentes centros educativos do Concello de Oleiros.

A temática elixida son os “*Bailes sociais na cultura do hip-hop*”, pasos que se realizan en comunidade e que teñen a súa orixe na rúa e na sociedade dende a mesma orixe da cultura a finais dos anos 60.

OBXECTIVOS:

- Potenciar a cultura da danza nos mozos e mozas.
- Estimular a creatividade.
- Dar a coñecer diferentes estilos da danza e a súa historia.
- Ofrecer un espazo de aprendizaxe dinámico.

DESTINATARIOS/AS:

Grupos de ESO ou BACH.

DURACIÓN:

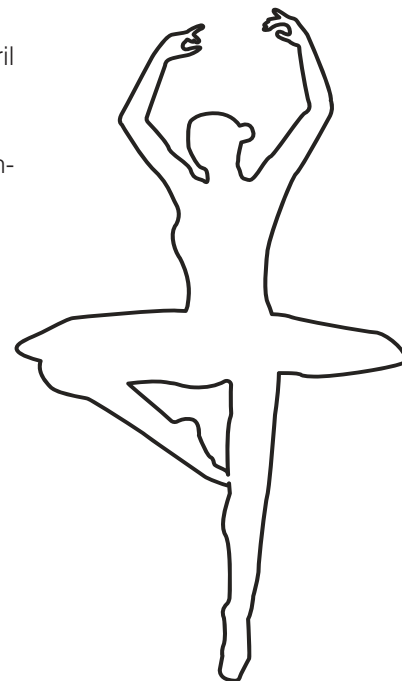
Realizarase unha sesión por centro de 60 minutos para un grupo máximo de 50 rapaces.

DATAS:

Entre 23 e o 27 de abril de 2018.

LUGAR:

Aula/ ximnasio do centro educativo.

CURSO	CENTROS DE INTERESE	DURACIÓN
ESO e BACH	Coñecer a historia da cultura hip-hop. Practicar diferentes estilos de danza. Crear unha coreografía.	1 Sesión de 60 min aprox.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

■ 1.3.2 MOSTRAS PEDAGÓXICAS NA ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA

> Agora, MÚSICA!!!!

Actividade enfocada para nenas e nenos entre 4 e 6 anos que cursan 5º e 6º de EI e 1º de EP, co cal pretendemos dar a coñecer a existencia da Escola Municipal de Música e as súas posibilidades artísticas así como a metodoloxía utilizada na aula de música e movemento, e adiantarlles o que lles espera ao longo da súa vida musical e de que diferentes xeitos poden tomalo.

OBXECTIVOS:

- Dar a coñecer diferentes instrumentos que poderán aprender na Escola.
- Dar a coñecer a metodoloxía da aula de música e movemento.
- Avaliar a “saúde musical do alumnado”.
- Ofrecer unha visión lúdica do estudo musical.

A actividade desenvolverase estruturalmente en tres partes:

- 1º) Identificar e coñecer os instrumentos que se poden estudar na escola municipal de música.
- 2º) 4 xogos para avaliar a “saúde musical”
 - Oído entoación
 - Pulso e ritmo

- Independencia cerebral
- Psicomotricidade músico-instrumental

3º) Verbalización sobre a metodoloxía utilizada en música e movemento e a importancia de comezar un camiño artístico-musical de pequeniños.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado e profesorado de 5º e 6º de EI, e 1º de EP.

TEMPORALIZACIÓN:

Datas a concertar cos centros participantes.

DURACIÓN:

45 minutos / grupo de 40-50 alumnos/as en horario lectivo.

LUGAR:

Nun espazo multiusos do Colexio.

> Mostra instrumental: Enrólate coa música!!!

A través destas mostras instrumentais preténdese que os/as alumnos/as adquiren coñecementos diferenciados dos instrumentos que se presentan e que teñan un contacto directo con eles a través da experiencia de tocalos coa guía dos profesores/as.

OBXECTIVOS:

- A chegar aos/ás alumnos/as do Concello coñecemen-

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

tos sobre os instrumentos de vento e corda frotada: posibilidades e cualidades sonoras, diferenciación de timbres, tesituras, emisión etc.

- Estimular a inquedanza polo estudo da música en xeral.

DESTINATARIOS/AS:

A actividade está orientada ó alumnado de 2º de educación Primaria, en grupos de máximo 50 alumnos/as (aprox.).

TEMPORALIZACIÓN:

As datas de cada mostra musical será concertada con cada centro de Oleiros.

DURACIÓN:

Cada mostra durará aproximadamente 1 hora.

LUGAR:

Nas instalacións da Escola Municipal de Música. (Edificio Cultural A Fábrica).

■ 1.3.3 XVII CONCERTOS PEDAGÓXICOS MUNICIPAIS

OBXECTO DO CONCERTO:

Amosar o relevante papel da música en xeral nas súas vertentes e estilos máis diversos, para xerar impresións, motivacións, sentimentos e reaccións como parte fundamental das representacións das artes escénicas.

DURACIÓN:

1 hora, aproximadamente/concerto.

ESPAZO FÍSICO:

Auditorio municipal GGM (Mera).

DESTINATARIOS/AS:

Alumnos/as de educación primaria.

DATAS:

As representacións realizaranse preferentemente durante o primeiro trimestre do curso escolar, en datas a coordinar coas aulas participante.

ACCIÓN	DESTINATARIOS	TEMPORALIZACIÓN
Concertos musicais en auditorio GGM (Mera)	Primaria	1 h. aprox. / concerto

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Seguridade vial

► 1.4. PROGRAMA DE SEGURIDADE VIAL

O programa de educación viaria ten como obxectivo xeral potenciar un comportamento cívico entre o alumnado participante á vez que intentar reducir situacións de risco viario do colectivo infantil. Tendo en conta isto, Condúctete con senso está destinado fundamentalmente para o alumnado de infantil e primaria onde empregaremos material didáctico, acorde coas idades dos participantes coa finalidade de afianzar as normas de seguridade viaria e formar cidadáns e cidadás responsables. Un programa de continuidade que ano tras ano reforza os contidos aprendidos en anos anteriores.

Os contidos agrúpanse en catro grandes bloques:

- Peón responsable.
- Conductor precavido.
- Pasaxeiro seguro.
- As normas e os sinais de tráfico.

Xunto aos contidos aprendidos nas aulas, o alumnado ten a posibilidade de poñer en práctica todo o traballado no parque móbil que ten lugar o último día do programa.

OBXECTIVOS XERAIS:

- Desenvolver hábitos encamiñados á creación do sentido viario, tales como hábitos de observación visual, auditiva, psicomotrices, relacionados coa noción espacial, de prudencia e pronta decisión.
- Captar o interese do alumnado de maneira lúdica e didáctica na educación viaria aproveitando as súas experiencias persoais.
- Coñecer e practicar as primeiras medidas de seguridade en caso de accidente.
- Ensinar ao alumnado as normas que afectan á circulación dos vehículos, a obriga de utilizar o casco e o cinto de seguridade e a incompatibilidade do alcohol coa conducción.

DESTINATARIOS/AS:

- O alumnado de 6º de infantil.
- O alumnado de primaria que o solicite.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Actividades

CURSO	CONTIDOS	DURACIÓN
6º INFANTIL	■ Somos peóns: Coñecer a rúa, como desprazarse por ela, camiñar por sitios seguros... ■ Somos viaxeiros: Coñecer os comportamentos e condutas correctas á hora de viaxar no coche familiar ou no autobús. ■ Parque móbil.	3 sesións de 50'
1º / 2º / 3º PRIMARIA	■ Somos peóns responsables e pasaxeiros seguros: Coñecer a rúa, como desprazarse por ela, camiñar por sitios seguros, coñecer o itinerario casa - colexio... ■ Somos condutores precavidos: Coñecer as normas e os comportamentos correctos en canto condutores de vehículos. ■ Uso respectuoso dos vehículos lúdicos: patinetes, patíns..., en sitios seguros. ■ Parque móbil.	3 sesións de 50'
4º / 5º / 6º PRIMARIA	■ Somos peóns responsables, pasaxeiro seguros e condutores precavido. ■ Os sinais de tráfico. ■ Parque móbil.	3 sesións de 50'

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

2. Programa de reforzo escolar

► 2.1 PRAEMO, programa de reforzo e apoio escolar municipal

PRAEMO nace para reforzar as aprendizaxes desenvolvidas nas aulas, e para a promoción de hábitos e actitudes cara ao estudo, incidindo así na prevención do fracaso escolar e na prevención e redución do absentismo escolar.

PRAEMO, ten como finalidade favorecer a igualdade de oportunidades do alumnado pertencente a familias de baixo nivel socioeconómico, traballando cos participantes as habilidades sociais, os valores así como fortalecendo a súa personalidade.

OBXECTIVOS XERAIS:

- Previr o fracaso escolar.
- Apoiar as familias na educación dos seus fillos fóra do horario escolar e ao alumnado, apoiando no avance e desenvolvemento dos seus estudos.
- Promover hábitos e técnicas de estudo, reforzando as aprendizaxes que se levan a cabo na escola.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado de primaria e secundaria.

METODOLOXÍA:

O programa apóiase en tres puntos fundamentais:

- Resposta educativa adaptada e individualizada.
- Prevención e intervención en condutas anti-educativas e antisociais.
- Prevención, control e seguimento do absentismo escolar.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

3. Programación para as familias

▶ 3.1 PUNTO DE ASESORAMENTO PARA PAIS, NAIS E NENOS

O punto de asesoramento é un programa de carácter preventivo que contribúe a adquisición de pautas saudables na dinámica familiar.

Foi creado co obxectivo de crear un espazo de encontro participativo onde os pais e nais poidan reflexionar, compartir e debater sobre o desenvolvemento educativo e familiar, motivándoos na adopción de medidas favorables para á prevención de problemas, e onde os rapaces e rapazas poidan reflexionar, dialogar e recibir a información e o asesoramento necesario naqueles temas que así o precisen.

É un recurso de apoio ás familias para que poidan desenvolver adecuadamente as súas funcións educativas e socializadoras e superar situacións de conflito.

O punto de asesoramento funciona os martes e xoves de 17:00 a 19:00h no Centro cultural A Fábrica.

O correo de contacto para pedir unha cita é c.xuventude@oleiros.org ou en horario de 09:00 a 14:00h no 981 636 598.

▶ 3.2 OBRADOIROS PARA FAMILIAS

O Concello pon a disposición das familias unha serie de obradoiros relacionados con diferentes temas. Para o curso escolar 2017-2018 os obradoiros céntranse nas novas tecnoloxías, o consumo e o acoso escolar.

■ 3.2.1 OBRADOIRO SOBRE MOCIDADE E NOVAS TECNOLOXÍAS:

As novas Tecnoloxías son unha extraordinaria ferramenta, con tal implantación no mundo desenvolvido que en pouco tempo revolucionou as relacións sociais e numerosos aspectos da nosa vida.

Esta realidade maniféstase de forma aínda máis evidente na relación que os nosos menores manteñen coas novas tecnoloxías. As TICS pasaron a ser o medio natural dos “nativos dixitais”, termo que inclúe aos nados na era dixital e a aqueles que, por tanto, non só fan uso da rede, senón que viven nela.

Fenómenos frecuentes como o acceso a contidos inadecuados, o roubo de datos persoais, a suplantación de identidade ou o ciberacoso, asociados a unha insuficiente supervisión, fan que sexa necesario establecer estratexias de prevención e actuación conxunta para promover o uso responsable e seguro das tecnoloxías dixitais

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

CONTIDOS:

- Conductas aditivas nas novas tecnoloxías.
- Descrición do problema.
- Posibles causas.
- Adición ás novas tecnoloxías en adolescentes e xoves
- Tipos de adicción respecto ás novas tecnoloxías: internet, vídeo-xogos, móbil...
- Prevención: que aporta?
- Factores de protección.
- Factores de risco.
- Ámbitos de interacción dos factores de risco
- Por que debemos facer prevención na familia?

■ 3.2.2 OBRADOIRO SOBRE MOCIDADE E CONSUMO:

Este obradoiro mostra aos proxenitores o que os rapaces e rapazas están aprendendo sobre os efectos danosos das drogas e brinda a oportunidade para o debate familiar sobre o abuso de sustancias legais e ilegais, ademais de axudar a definir límites e pautas, técnicas para o supervisión de actividades, o eloxio por conduta apropiada e a disciplina moderada e consistente.

CONTIDOS:

- Concepto de adicción
- Condutas potencialmente aditivas: comportamentos que non implican o consumo de drogas
- Ciclo da adicción: carácter psicolóxico
- Conduta aditiva: patrón de comportamento desadaptativo
- O relacionado coas drogas/O relacionado coas novas tecnoloxías
- As drogas
- Drogas legais e ilegais
- Que son, como afectan e por que as toman
- Recursos en caso de consumo.
- E diferente a información que se emprega en función da idade dos nosos fillos?

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

- En que momento falar sobre drogas?
- Que tipos de mensaxe utilizar cando falamos de drogas?
- Calquera tipo de contacto coas drogas, implica ter un problema?
- É axeitado rexistrar as pertenzas ante unha sospeita de consumo?
- Conceptos de droga e uso.
- Conceptos de abuso e tolerancia.
- Consumo regular, consumo ocasional.
- Etapas no proceso de adicción.
- Sustancias depresoras, estimulantes, perturbadoras.
- Tipos de droga.

■ 3.2.3 OBRADOIRO SOBRE ACOSO ESCOLAR:

O acoso escolar é unha realidade na nosa sociedade que se percibe de forma diferente segundo o papel no que se encontren as persoas involucradas. Estas percepcións diferentes dunha mesma realidade fan necesaria unha maior reflexión e información por parte de tódolos axentes implicados para acadar un actuación con-

xunta que busque mellorar as condicións dos/as menores e preveña novas situacións de acoso.

As familias xogan un papel moi importante sendo imprescindible a súa colaboración para ensinar aos nenos e nenas e intentar buscar un camiño común entre todas as partes.

A temática do obradoiro centrarase en dar coñecemento ás familias do que é o acoso e como funciona, cales son as ferramentas das que dispoñen e que se pode facer ante a dita situación.

CONTIDOS:

- Que é o acoso escolar?
- Figuras: acosado - acosador - observadores.
 - Tipos de acoso.
 - Formas de acosar.
 - Protocolos da Xunta de Galicia contra o acoso escolar.
- Pais e nais, que facer?
- Alternativas ao acoso escolar.

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

4. Destinatarios/as

CURSO	ACTIVIDADE
3º de infantil	Hortas escolares
4º de infantil	- Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros: Santa Cristina e a ría, o castelo e a illa, lagoa de Mera e a contorna, parque dos Veciños de Bastiagueiro, Finca da Carballeira - Hortas escolares
5º de infantil	- Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros: Santa Cristina e a ría, o castelo e a illa, lagoa de Mera e a contorna, parque dos Veciños de Bastiagueiro, Finca da Carballeira - Mostras pedagóxicas das Escolas Municipais - Hortas escolares
6º de infantil	- Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros: Santa Cristina e a ría, o castelo e a illa, lagoa de Mera e a contorna, parque dos Veciños de Bastiagueiro, Finca da Carballeira - Mostras pedagóxicas das Escolas Municipais - Hortas escolares - Educación viaria
1º e 2º de primaria	- Programa de formación en mediación para profesorado - Aprendemos na natureza: Fragas do Eume e Granxa Escola de Barreiros - Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros: Santa Cristina e a ría, o castelo e a illa, lagoa de Mera e a contorna, parque dos Veciños de Bastiagueiro, Finca da Carballeira - XVI Concertos Pedagóxicos Municipais - Mostras pedagóxicas das Escolas Municipais - Hortas escolares - Educación viaria - Programa de reforzo escolar Municipal , PRAEMO - Punto de asesoramento para pais, nais e nenos, PAPER

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

CURSO	ACTIVIDADE
3º e 4º de primaria	■ Programa de formación en mediación para profesorado ■ Aprendamos na Natureza: Fragas do Eume e Granxa Escola de Barreiros ■ Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros: Finca da Carballeira, do doce ao salgado, Monumento Natural, Costa de Santa Cruz ■ XVI Concertos Pedagóxicos Municipais ■ Educación viaria ■ Programa de reforzo escolar Municipal , PRAEMO ■ Punto de asesoramento para pais, nais e nenos, PAPER
5º e 6º de primaria	■ Programa de formación en mediación para profesorado e alumnado. ■ Aprendamos na natureza: Serra do Courel, Os Ancares leoneses, Mar de Lira, As Corcerizas ■ Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros: Monumento Natural, Cecebre, ría do Burgo, Pazo de Mariñán e ría de Betanzos, Monte Xalo, a beira do Mero e Oleiros desde A Coruña. ■ Un día en Galicia: Laxe e a enseada da Insua, Pontedeume dos Andrade, Lucus Augusti, Ferrol de tod@s, Pontevedra, vila de pontes, Compostela, campo de estrelas, A Bela Auria, A Terra Chá ■ Queremos + Igualdade: educación afectivo sexual e escola coeducativa. ■ XVI Concertos Pedagóxicos Municipais ■ PROMESA: Programa municipal de educación para a saúde e a prevención das adiccións. ■ Concurso "As mulleres da Miña vila" ■ Educación viaria ■ Programa de reforzo escolar Municipal , PRAEMO ■ Punto de asesoramento para pais, nais e nenos, PAPER
1º ESO	■ Programa de formación en mediación para profesorado e alumnado ■ Comida e Saúde ■ Queremos + Igualdade: educación afectivo sexual e escola coeducativa ■ Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros ■ Un día en Galicia ■ Aprendamos na natureza ■ PROMESA: Programa municipal de educación para a saúde e a prevención das adiccións. 5 sesións. ■ Oleiros Danza ■ Programa de reforzo escolar Municipal , PRAEMO ■ Punto de asesoramento para pais, nais e nenos, PAPER

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

CURSO	ACTIVIDADE
2º ESO	■ Programa de formación en mediación para profesorado e alumnado ■ Comida e Saúde ■ Queremos + Igualdade: educación afectivo sexual e escola coeducativa ■ Oleiros Danza ■ Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros ■ Un día en Galicia ■ Aprendemos na natureza ■ PROMESA: Programa municipal de educación para a saúde e a prevención das adiccións. 5 sesións. ■ Programa de reforzo escolar Municipal , PRAEMO ■ Punto de asesoramento para pais, nais e nenos, PAPER
3º ESO	■ Programa de formación en mediación para profesorado e alumnado ■ PROMESA: Programa municipal de educación para a saúde e a prevención das adiccións. : 1 película + 2 sesións ■ Oleiros Danza ■ Queremos + Igualdade: educación afectivo sexual e escola coeducativa ■ Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros ■ Aprendemos na natureza ■ Un día en Galicia ■ Programa de reforzo escolar Municipal , PRAEMO ■ Punto de asesoramento para pais, nais e nenos, PAPER
4º ESO	■ Programa de formación en mediación para profesorado e alumnado ■ PROMESA: Programa municipal de educación para a saúde e a prevención das adiccións: 5 sesións ■ Oleiros Danza ■ Queremos + Igualdade: educación afectivo sexual e escola coeducativa ■ Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros ■ Aprendemos na natureza ■ Un día en Galicia ■ Programa de reforzo escolar Municipal , PRAEMO ■ Punto de asesoramento para pais, nais e nenos, PAPER

> Programa de actividades da Concellería de Ensino e Xuventude

Destinatarios/as

CURSO	ACTIVIDADE
1º BACHARELATO	■ PROMESA: Programa municipal de educación para a saúde e a prevención das adiccións: 2 sesións ■ Programa de formación en mediación para profesorado e alumnado ■ Oleiros Danza ■ Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros ■ Un día en Galicia ■ Aprendemos na natureza ■ Programa de reforzo escolar Municipal , PRAEMO ■ Punto de asesoramento para pais, nais e nenos, PAPER
2º BACHARELATO FP	■ PROMESA: Programa municipal de educación para a saúde e a prevención das adiccións: 2 sesións ■ Programa de formación en mediación para profesorado e alumnado ■ Oleiros Danza ■ Coñecer Oleiros/ Contorna Oleiros ■ Un día en Galicia ■ Aprendemos na natureza ■ Programa de reforzo escolar Municipal , PRAEMO ■ Punto de asesoramento para pais, nais e nenos, PAPER
FAMILIAS	■ Punto de asesoramento para pais, nais e fillos/as, PAPER ■ Obradoiro sobre mocidade e novas tecnoloxías ■ Obradoiro sobre mocidade e consumo ■ Obradoiro sobre acoso escolar

> Programación Servizo Municipal de Deportes

Programación deportiva en idade escolar: 2017-2018

Centro Cultural A Fábrica

Rúa do Inglés s/n. 15172

Perillo - Oleiros

Tel.: 981 636 598

l.alvedro@oleiros.org

► PROGRAMA ESCOLAR

- 1. Liga Local de Judo, sub 11 e sub 13
- 2. Programa complementario de Educación Física. Inclúe: hóckey a patíns, rugby na praia, parkour, kaiak de mar, remo, escalada deportiva, baile deportivo, surf.
- 3. Programa de dinamización dos xogos populares nos centros de ensino público.

► PROGRAMA DE FORMACIÓN DEPORTIVA

- 1. Escolas Acuáticas Municipais (incluídas no contrato de concesión administrativa coa empresa xestora)
- 2. Escola Deportiva Municipal de Sur.
- 3. Programa Xuvenil de actividade física.

> Programación de actividades deportivas

Programa escolar

► 1. LIGA ESCOLAR LOCAL DE JUDO SUB 11 E SUB 13

DESCRIPCIÓN:

Seguindo coa boa experiencia dos últimos anos, continuamos coa organización da liga local de judo sub 13 e sub 11.

A liga disputarase en equipos de catro judokas, realizando varios combates en cada unha das catro xornadas previstas, disputándose un “play off” na última xornada e clausura.

As xornadas realizaranse no pavillón municipal de Canide.

OBXECTIVOS:

- Promover e diversificar a actividade deportiva en idade escolar a través do judo.

- Fomentar os deportes de loita corporal como medio de desenvolvemento de patróns motrices específicos, así como a coordinación dinámica xeral.
- Fomentar a convivencia entre practicantes de distintas localidades.
- Reforzar e motivar aos rapaces e as rapazas a continuar coa práctica deportiva, organizando xornadas que os aproxime ao contorno da competición regrada.

DESTINATARIOS/AS:

Principalmente rapaces e rapazas entre 8 e 13 anos e practicantes de judo nas casas do pobo e colexios de Oleiros, aínda que coa finalidade de elevar a participación e polo tanto o nivel formativo da actividade, permitirase tamén a inclusión de escolares de centros de ensino da comarca da Coruña.

> Programación de actividades deportivas

► 2. PROGRAMA COMPLEMENTARIO DE EDUCACIÓN FÍSICA

DESCRIPCIÓN:

Trátase dun dos programas de maior éxito e aceptación por parte dos centros educativos. Consiste en incorporar á materia de Educación Física nos centros de ensino de secundaria e primaria, actividades complementarias na propia materia de Educación Física e polo tanto, aprobadas polos seus correspondentes consellos escolares. Todas as actividades incluídas neste programa son gratuítas para o alumnado, así como o seu desprazamento.

Para as actividades que se realicen fóra dos centros escolares, o Servizo de Deportes facilitaría o servizo de transporte.

Os departamentos de Educación Física poderán elixir entre a seguinte oferta:

- **Hóckey sobre patíns:** Dirixido a nenos e nenas de 1º e 2º de primaria e que se realizará na propia instalación do centro. Pequena explicación do deporte do hóckey e práctica co stick e cos patíns, en circuitos de habilidade e tiro a portería.
- **Rugby na praia:** Dirixido a rapaces e rapazas de 5º de primaria e que se realizará na praia de Bastiagueiro. Pequena explicación do rugby e realización de tarefas adaptas e partido.
- **Parkour:** Dirixido a rapaces e rapazas de 6º da primaria e que se realizará na propia instalación do centro. Actividade consistente en desprazarse dun punto a outro, superando os obstáculos existentes. Practicaremos os movementos básicos de desprazamento e saltos buscando fluidez e orixinalidade.
- **Remo e kaiak de mar:** Dirixido ao alumnado de 1º da ESO. Realizarase na Escola Municipal de Remo situada na Fábrica. Trataríase dunha única sesión por quenda onde se dividiría o grupo en embarcacións de remo e de piragüismo. Trátanse conceptos básicos de coñece-

> Programación de actividades deportivas

mento do material, normas de seguridade e coñecemento básico da técnica deportiva.

- **Escalada deportiva:** Dirixido a rapaces e rapazas de 2º da ESO e que se realizará nos rocódromos municipais. A unidade didáctica sería como mínimo dunha sesión de dúas horas e un grupo máximo de 25 alumnos/as. As sesións intentan dar a coñecer o material (arnés, corda, mosquetóns, oito etc.), o rocódromo e conceptos básicos sobre a escalada, o rápel, os nós, as travesías, normas de seguridade etc.
- **Zumba:** Dirixido a rapaces e rapazas de 3º da ESO e que se realizará no complexo deportivo municipal máis achegado ao IES. Actividade de coreografías con música actual adaptada para a idade xuvenil.
- **Tono:** Dirixido a rapaces e rapazas de 4º da ESO e que se realizará no complexo deportivo municipal máis preto do IES. Actividade de tonificación de baixa intensidade orientada a mellorar o ton corporal xeral
- **Surf:** Dirixida aos estudantes de bacharelato e que se realizarán nas instalacións náuticas municipais da praia de Bastiagueiro. Cada quenda estaría formada por un curso (máximo 25 alumnos/as). Coñecemento do material, seguridade no mar e técnicas básicas de propulsión nas ondas serán os puntos importantes a tratar en sesión única para cada quenda.

TEMPORALIZACIÓN:

Desde o Servizo Municipal de Deportes propoñemos aos departamentos de educación física que eles mesmos escollan as datas que máis lles conveñan para as distintas actividades escollidas, loxicamente entre o período escolar desde setembro a xuño.

OBXECTIVOS:

- Divulgar actividades deportivas diferentes ás coñecidas como deportes convencionais ou tradicionais.
- Fomentar a práctica de actividades que ofrecen posibilidades de práctica regular dentro do municipio.
- Ampliar os recursos educativos da propia materia de Educación Física nos centros de ensino.

> Programación de actividades deportivas

- Crear e dinamizar unha “bolsa” de poboación xuvenil con coñecemento sobre as actividades municipais e que poida servir como referente para as futuras ofertas deportivas.
- Adquirir coñecementos e contidos básicos sobre cada unha das actividades propostas, material que se vai empregar e aprendizaxe das técnicas básicas.

DESTINATARIOS/AS:

Alumnado de primaria e secundaria dos centros públicos de Oleiros. Os departamentos poden distribuír as actividades en diferentes cursos, segundo o interese curricular.

> Programación de actividades deportivas

► 3. PROGRAMA DE DINAMIZACIÓN DOS XOGOS POPULARES

DESCRICIÓN:

Ao ser conscientes do baixo coñecemento e sobre todo, práctica da poboación escolar sobre moitos dos xogos populares galegos, queremos manter unha iniciativa para intentar dar a coñecer de xeito práctico estes xogos nos nosos centros escolares de secundaria.

Durante o horario que se estime oportuno desde o centro (tempo de lecer ou horario lectivo), os monitores especializados encargáranse de impartir unha unidade didáctica a estruturar en dúas prácticas de distintos xogos populares a todos os alumnos ou cursos interesados, aínda que o formato de sesión pode ser variado en función do interese de cada departamento de Educación Física. O Concello de Oleiros facilitará o material necesario.

TEMPORALIZACIÓN:

A escoller por cada centro.

OBXECTIVOS:

- Ensinanza e divulgación dos xogos populares entre a mocidade. A chave, a ra, os zancos, o pano, os aros, a mariola, a buxaina etc.
- Promoción da súa práctica nas numerosas instalacións

que existen no concello, non só por adultos, senón tamén da xente máis nova.

DESTINATARIOS/AS:

Poboación escolar de primaria (maiores de 8 anos), ESO e bacharelato dos centros públicos de Oleiros.

> Programación de actividades deportivas

Programa de formación deportiva

► 1. ESCOLAS ACUÁTICAS MUNICIPAIS

Este programa ten lugar nas piscinas municipais da Fábrica, Perillo, Oleiros e Dorneda desde o 1 de outubro de 2016 ao 9 de xuño de 2017, a actividade ten carácter anual, realizando unha sesión semanal durante todo o curso académico, coincidindo co propio calendario escolar.

NATACIÓN INFANTIL

O obxectivo do programa de actividade acuática infantil é contribuír ao desenvolvemento integral do/a neno/a como complemento da motricidade básica, mellorando as capacidades físicas, así como contribuír á maduración do/a neno/a en varios eidos: cognitivo, perceptivo-motriz, expresivo-comunicativo, afectivo e de relación cos demais.

Son contidos deste programa para educación infantil: a familiarización coa auga a través do xogo, a adaptación ao medio acuático, a respiración, a propulsión e busca espontánea de formas de desprazamento perseguindo dar saída á necesidade de movemento, o mergullo e inmersión, a mellora da capacidade de coordinación, o fenómeno de bos hábitos en relación coa hixiene corporal, aseo persoal, normas de comportamento, coeducación, integración cos compañeiros...

> Programación de actividades deportivas

NATACIÓN PRIMARIA E SECUNDARIA

Os eixos básicos da actividade acuática para primaria son os seguintes: contribuír ao desenvolvemento das habilidades e destrezas motrices básicas para conseguir un dominio corporal e postural, coñecer a práctica da actividade acuática como unha saída máis para o ocio e o tempo libre, consolidar bos hábitos hixiénicos e de saúde, manifestando unha actitude positiva cara aos compañeiros e de bo comportamento nas instalacións, fomento de hábito de exercicio físico en relación coa saúde que eviten ou preveñan as malas posturas corporais, a obesidade e o sedentarismo.

Son contidos do programa para primaria: a mellora do control tónico-postural, o equilibrio, a mellora da lateralidade, a orientación espacial e temporal, a mellora das habilidades e destrezas motrices básicas acuáticas (desprazamentos, mergullos, lanzamentos-recepcións e xiros), a mellora da capacidade de coordinación das accións motrices básicas, a propulsión, a práctica do xogo recreativo regrado, a mellora do ritmo da respiración e fomento dos bos hábitos.

RECOMENDACIÓNS BÁSICAS

- Lembrade que os/as nenos/as teñen que levar: traxe de baño, gorro, chancletas e toalla (este material é obrigatorio), e gafas se o consideran oportuno.
- Como norma xeral, en cada unha das piscinas nas que se desenvolve o programa, un responsable da empresa concesionaria reunirá o grupo no vestíbulo da entrada á piscina, onde pasará lista e posteriormente acompañará o grupo aos vestiarios que lle corresponda. Cada instalación organizará a entrada nos vestiarios como considere oportuno, para lograr unha total operatividade.
- No caso dos grupos de infantil, irán acompañados por un adulto responsable e utilizarán o vestiario que lle corresponda segundo o sexo do/a alumno/a, de xeito que se poderán repartir nos dous vestiarios existentes.
- Os nenos maiores de 6 anos deberán cambiarse tamén no vestiario que lles corresponda (masculino, feminino ou habilitado para nenos/grupos), e entrarán acompañados por un adulto sempre que os responsables da actividade o consideren necesario para o control do grupo.
- Se algunha nai ou pai tivese interese en mudar de grupo e horario o seu fillo ou filla deberá comunicalo na recepción da piscina, onde analizarán as posibilidades de realizar o troco en función das prazas vacantes.

> Programación de actividades deportivas

PISCINA MUNICIPAL DA FÁBRICA

Hora	luns	martes	mércores	xoves	venres
17:10			CEIP Valle Inclán 4º E Infantil	CEIP Valle Inclán 6º E. Infantil	CEIP Valle Inclán 5º e 6º curso
18:00	CEIP Valle Inclán 3º e 4º curso	CEIP Valle Inclán 1º e 2º curso	CEIP Valle Inclán 4º e 5º E. Infantil	CEIP Valle Inclán 6º E. Infantil	CEIP Valle Inclán 5º e 6º curso
18:50	CEIP Valle Inclán 3º e 4º curso	CEIP Valle Inclán 1º e 2º curso	CEIP Valle Inclán 5º E. Infantil	CEIP Valle Inclán 6º E. Infantil	

PISCINA MUNICIPAL DE OLEIROS

Hora	luns	martes	mércores	xoves	venres
16:00	CEIP Rabadeira 1º e 2º curso	CEIP Rabadeira 3º e 4º curso	CEIP Rabadeira 5º e 6º curso	CEIP Nós 5º e 6º curso	CEIP Nós E. Infantil
16:50	CEIP Rabadeira 1º e 2º curso / 4º E. Infantil	CEIP Rabadeira 3º e 4º curso / 5º E. Infantil	CEIP Rabadeira 5º e 6º curso / 6º E. Infantil	CEIP Nós 3º, 4º, 5º e 6º curso	CEIP Nós 1º e 2º curso CEIP Nós/E. Infantil
17:40	CEIP Rabadeira 4º E. Infantil	CEIP Rabadeira 5º E. Infantil	CEIP Rabadeira 6º E. Infantil	CEIP Nós 3º e 4º curso	CEIP Nós 1º e 2º curso

PISCINA MUNICIPAL DE DORNEDA

Hora	luns	martes	mércores	xoves	venres
16:30	CEIP Luis Seoane 4º e 5º E. Infantil	CEIP Parga Pondal 5º e 6º curso		CEIP Parga Pondal 4º e 5º E. Infantil	CEIP Luis Seoane 6º E. Infantil
17:20	CEIP Luis Seoane 1º e 2º curso / 4º e 5º E. Infantil	CEIP Parga Pondal 1º, 2º, 5º e 6º curso	CEIP Luis Seoane 3º e 4º curso	CEIP Parga Pondal 4º e 5º E. Infantil/6º E. Infantil	CEIP Luis Seoane 6º E. Infantil/3º e 4º curso
18:10	CEIP Luis Seoane 1º e 2º curso	CEIP Parga Pondal 1º e 2º curso	CEIP Parga Pondal 3º e 4º curso	CEIP Parga Pondal 6º E. Infantil	CEIP Luis Seoane 5º e 6º curso
19:00					CEIP Luis Seoane 5º e 6º curso

> Programación de actividades deportivas

► 2. ESCOLA MUNICIPAL DE SURF

DESCRICIÓN:

O Concello de Oleiros, coñecedor da problemática social que supoñen os ascendentes índices de obesidade infantil e xuvenil, do sedentarismo, e das dificultades que ás veces atopa a nosa mocidade para realizar actividades físicas e deportivas dun xeito regular, pon en marcha a Escola Municipal de Surf dirixida a rapaces/zas de entre 12 e 18 anos.

TEMPORALIZACIÓN:

De outubro de 2017 a maio de 2018. Dous grupos: os mércores e venres de 16:30 a 18:00 h. e os xoves e 16:30 a 18:00 h. e sábados de 12:30 a 14:00 h.

OBXECTIVOS:

O eixos básicos do modelo educativo que propoñemos no “deporte en idade escolar” é o seguinte:

- a) Destacar na práctica diaria o factor lúdico. A diversión debe ser prioritaria para crear afección e gusto pola

> Programación de actividades deportivas

actividade físico-deportiva.

- b) Educar os alumnos na adquisición de hábitos saudables.
- c) Aproveitar os valores a transmitir polo deporte, desenvolvemento das capacidades físicas e motrices, disposición ao esforzo persoal e ás capacidades sociais, o traballo en equipo, a solidariedade, a tolerancia.
- d) Fomentar e dinamizar o surf en Oleiros como punto de referencia deste deporte en Galicia.
- e) Facilitar o inicio a este deporte e aprendizaxe básica.
- f) Promover as instalacións náuticas de Bastiagueiro como un servizo público náutico para potenciar e divulgar.
- g) Facilitar o proceso de aprendizaxe e progresión na práctica da disciplina, permitindo acadar o nivel mínimo para o acceso voluntario e individual á práctica.

MATERIAL:

O Concello de Oleiros poñerá a disposición dos alumnos o material necesario para a práctica, que deberán levar cada neno/a individualmente.

▶ 3. PROGRAMA XUVENIL DE ACTIVIDADE FÍSICA ZUMBA - TONIFICACIÓN - CARDIO

Desde o Concello de Oleiros, somos coñecedores das limitacións que ten a mocidade para acceder á práctica regular de actividade física organizada fora do eido federativo e competitivo. Con esta motivación nace o Programa Xuvenil de Actividade Física para a Saúde e que está composto polas seguintes actividades dirixidas:

> Programación de actividades deportivas

CARDIO: Actividade cardiovascular orientada a mellorar a resistencia aeróbica a través de actividades como o bike indoor, bodybox ou step.

TONO: Actividade de tonificación de baixa intensidade orientada a mellorar o ton corporal xeneral.

ZUMBA: Actividade con coreografías e música actual adaptadas para a idade xuvenil.

O programa realizarase en salas instaladas nas piscinas de Perillo, Oleiros e Dorneda dende o 1 de outubro de 2017 ata o 31 de maio de 2018, coincidindo sempre as súas sesión co calendario escolar.

IDADES:

De 12 a 18 anos.

OBXECTIVOS:

- Dar resposta a demanda de actividade física para a saúde en idade xuvenil.
- Xerar unha dinámica de actividade física para consolidar hábitos deportivos en idades de 12 a 18 anos.
- Evitar o abandono da práctica deportiva na etapa adolescente.

- Crear alternativas de práctica deportiva fóra do campo do deporte de competición e deporte federado.
- Establecer ambientes de socialización ao redor da actividade física.

> Programación de actividades deportivas

Horario do Programa xuvenil de actividade física. ZUMBA-TONIFICACIÓN-CARDIO

PISCINA MUNICIPAL DE OLEIROS

Horario	luns	xoves	venres
Das 18:30 ás 19:30 h	Zumba	Zumba	Cardio

PISCINA MUNICIPAL DE PERILLO

Horario	martes	mércores	venres
Das 17:00 ás 18:00 h	Tono		Tono
Das 18:00 ás 19:00 h	Zumba	Cardio	Zumba

PISCINA MUNICIPAL DE DORNEDA

Horario	martes	xoves
Das 17:30 ás 18:30 h	Zumba	Zumba

Concello de Oleiros